

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Dragsholm Birks justitsprotokol 1726 - afskrift af Christopher Emil Hagedorn. Foretaget 9.-14. april 2021.

11. januar 1726 (fol. 222)

Gud forleene os et gladeligt og freedeligt Nydt Aar for Jesu Navn Schyld Amen

Stokkemænd: Mikkell Bojelsen i Vindekilde, Jens Pedersen i Nakke, Anders Andersen i Fårevejle, Jens Pedersen i Holmstrup, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Peder Andersen i Glostrup og Henrik Jørgensen i Grevinge.

Læst K.M. bestalling for mr. Jesper Kierulf at være birkefoged til Dragsholms birketing, dateret Fredensborg den 22. oktober 1725, hvorpå den da af hans kgl. majst. allernådigst beskikkede birkefoged tiltræde sit dommersæde.

Læst KM. forordning om matrikuls-katten og rytterholdspenge såvel som okse- og flæskeskat udi Danmark for år 1726, dateret Fredensborg Slot den 8. december 1725.

På gehejmeråd Adellers vegne lod prokurator Christian Christensen ved Peder Engel fremstille kaldsmænd Morten Hansen og Hans Nielsen, begge af Holmstrup, som hjemlede med 8 dages varsel at have indstævnet samtlige Sankt Søren Holmstrups sognemænd - af HOLMSTRUP: Jens Pedersen, Niels Andersen, Peder Hansen, Aage Jensen, Christian Jonassen (Christian Jonesen), Niels Nielsen, Frands Larsen og Hans Nielsen. Af BROKØB: Svend Jonassen (Svend Jonesen), Truels Frandsen, Mads Rasmussen, Jens Pedersen, Peder Pedersen, Hans Knudsen og Rasmus Ibsen. Af KAJEMOSE: Jens Olsen, Mikkell Jonassen(?) (Mikkell Jonesen?), Hans Enevoldsen, Mathias Olsen, Christopher Olsen og Niels Knudsen. Af AKSELHOLM: Peder Jacobsen, Christen Larsen, Peiter Andersen, Mogens Jensen, Søren Nielsen og Peder Olsen. Af REJSTRUP: Christian Clausen, såvelsom Niels Mikkelsen udi Birkenæs samt begge skovfogderne Peder Larsen af Birkenæs og Jørgen Justesen af Holmstrup - enhver for sig at møde og anhøre uvildige mænds opkrævelse, som påfølgende 21. januar og efterfølgende dage kunne føre forsvarlig syn og granskning på hvad skovskade udi enhver af gehejmerådens skove i fornævnte sogn enten dette sidste år eller tilforn kan være begået, og derom til ting den 25. januar næstefter at gøre edelig og lovmæssig afsigt, hvorom såvelsom hvis videre i sagen måtte eragtes fornødent at føres, dom over de skyldige efter loven og kgl. forordninger agtes at forhverves. Efter kald og varsels afhjemling begærede Peder Engel af retten måtte blive udmeldt 4 uvildige mænd, som efter stævnmålet måtte blive befalet sig på åstederne at indfinde, deres forretning der at afgøre, som de her indentings nævnte tid ved ed efter loven kan aflægge, så og for de forretninger des mere lovmæssigt kan angåes de da må blive meddelt en takst hvorefter de sig kan vide at rette, dog ville Peder Engel begære af retten, at i fald dette vinterlige snevejr som siden stævnmålet er udgivet er påkommet skulle vedvare, så mændene ikke desårsag kan forrette deres syn forsvarligt, de da må blive befalet med synet at henhvile til vejrliget sig skikker, da vedkommende nærmere derom skal blive advarede hvad dag synet foretages; og blev da af retten udmeldt formand Hans Jørgensen i Atterup, Peder Mogensen i Grevinge, Lars Hansen i Hønsinge og Jacob Andersen i Højby, hvilke 4 mænd på K.M. og rettens vegne anbefales efter stævnmålets indhold at begive

sig på åstederne udi gehejmeråd Adellers tilhørende skove i Sankt Søren Holmstrup Sogn, og såfremt vejrliget kan tillade, synet at ske forsvarligt, skal dermed ske begyndelse den 21 januar førstkommende, og da derefter den 25. ditto her i retten at indlevere deres skriftligt forfattede og underskrevne afsigt således som de ved ed efter loven kan bekræfte, medmindre vintervejret skulle vedvare og jorden ikke er bar til den tid, da indeholder de med synet indtil de fra ridefogden på Dragsholm bliver anmodet, hvorefter de da næste tingdag giver deres afsigt som forskrevet står. (...)

I de forhen begyndte sager blev retten betjent af den da konstituerede dommer.

Efter opsættelse og anlovning var mødt Ole Christensen af Hørve som i den sag kontra Maren Eriksdatter sammesteds irettelagde sit skriftlige indlæg af denne dags dato under hans antagne fuldmægtig Anders Pedersens hånd, som han begærede læst, påskrevet og i akten at følge, hvilket alt retten bifaldt. Peder Engel begærede dette af kontraparten sr. Anders Pedersen meget vidtløftige og med mange materier indbefattede indlæg at måtte blive udlånt til besvaring til om 14 dage, da sagen ganske til ende skal blive udageret, såfremt kontraparten ej videre agter at indvende, og til den tid begærer sagens anstand, som retten konsenterede.

Efter rettens forelæggelse udi den sag kotnra Jens Andersen i Rangle Mølle mødte på prokurator C. Christensens vegne Peder Engel fra Dragsholm, som begærede sagen uden videre opsætning eller henhviling til doms må blive optaget. Dommeren ville endnu forsøge om Jens Andersen om 14 dage ville fremkomme med noget i sagen at svare, på det han ikke siden som sket er skulle forårsage flere hjemvisninger fra overretten, og til den ende forelagde ham en gang for alle til om 14 dage at møde i sagen at svare, såfremt han ikke vil tilregne sig selv skade siden.

Til 2. ting oplyst den rødhjelmede kvie, som findes hos Jens Truelsten i Skaverup, på samme måde som den sidste 21. dec. er indført.

Sr. Herluf Kiær i Ulkerup lod ved Jørgen Nielsen sammesteds fremkomme her til retten sin skriftlige begæring af dags dato, for retten læst og påskrevet, hvorudi han begærer de afsagte domme beskrevet over Lars Skaaning i Højby, Hans Pedersen i Gjelstrup og Margrethe Pedersdatter i Bråde til hr. krigsråd Langefelds regnskabs bevis, som begæres med allerforderligste.

Herefter betjente herredsfogden Kiærulf retten selv.

Og da lod krigsråd Langefeldt ved fuldmægtig Stephen Clausen i Vindekilde tillyse, at skife og deling er berammet at skal holdes efter afgangne Jens Pedersen Møller, som boede og døde i Hønsinge, førstkommende tirsdag, som er den 15. januar, klokken 10 slet, til hvilken tid vedkommende arvinger, formyndere, kreditorer og debitorer sig ville lade indfinde, da enhver skal underfare hvis ret er.

18. januar 1726 (fol. 223)

Stokkemænd: Mikkil Bojelsen i Vindekilde, Anders Andersen i Fårevejle, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Jens Pedersen i

Nakke, Peder Andersen i Glostrup, Jens Pedersen i Holmstrup og Henrik Jørgensen i Grevinge. [Dvs. de mest sædvanlige.]

Landstinget er berammet at skal foretages den 6. februar 1726.

Præsteenken Madame Brun lader lyse efter en ravnsort hesteplog, 2 år gl., til førstkommende vår; ikke brændt eller mærket.

25. januar 1726 (fol. 223)

Stokkemænd: de sædvanlige

Hr. provst Anders Chrystalsin lod her ved retten gøre bekendt, at førstkommende 12. februar skal der holdes skifte og deling efter afgangne sognedegn for Vigs menighed, salig Mads Wiig, i hans efterladte stærvbo, med begæring dette af retten måtte proklameres og ved tingmændene gøres bekendt på sognestævnerne.

Hr. kommerceråd Peder Schvan (Peder Svane) til Annebjerg- og Ellingegårde, ved Herlug Kiær af Ulkerup, fremstillede to kaldsmænd Søren Jespersen i Musbyhuset og Ole Pedersen i Hundstrup, som hjemlede her til i dag, efter memorialssedel, at have kaldet således: "Gives dig Jens Sørensen, landsoldat, opholdende dig hos din moder Lisabeth Sørens i Tengselmark, lovlig otte dages mundtlig kald og varsel til Dragsholms Birketing at møde fredagen førstkommende 25 januar, at tilsvare den førøvede voldelige overlast du skal have begået næstafvigte 4. januar imod bonden Christen Rasmussen i Stenstrup på hans travevej fra Nykøbing, derom vidner og beviser at anhøre og til spørgsmål at svare, samt i hvad det nødtigt eragtes enten ed herom at gøre eller påhøre." - Til samme tid og sted nævnes også Christen Rasmussen med begge synsvidnerne, Niels Nielsen og Lars Jensen i Stenstrup, sagens omstændigheder og forrettede syn efter spørgsmål edeligt at forklare. - Med lige kald og varsel til bemeldte tid og sted stævnes også Lisabeth Sørens med hendes datter Kirstine ("Cirstine"), såvelsom Peder Nielsen og hans kvinde Sophie og Hans Poulsen med kvinde Johanne, alle boende i Tengselmark, samt Margrethe ("Margretta") Lars Skaanings, opholdende sig i Stenstrup, tilsammen edeligt at udsige og på spørgsmål at svare hvad de om denne sag kan være vidende; alt til et lovskikked tingsvidnes erhvervelse. - Efter afhjemlede kald og varsel fremeskede Kiær Christen Rasmussen af Stenstrup, som skal være overfaldet efter citationens formelding, for at gøre forklaring og sit rene udsigende herom, som for retten fremstod og udsagde, at næste fredag efter Nytårsdag sidst afvigte, da var han i Nykøbing, agende op, hvor da kom til ham i sr. Birckes (el. Sr. Beckes) hus den indstævnedes Jens Sørensen og begærte at måtte age hjem med ham, som han og tilsagde ham, og da de kom på vognen og kørte derfra, om natten klokken 6 à 7, og kørte ned af vejen på Nykøbings mark, hen imod Tores/Toers Led, da bad fornævnte Jens Sørensen deponenten at han ville holde lidt; han ville stå af og lade sit vand, som også skete, og deponenten stod selv af tillige med. Imidlertid tog Jens Sørensen den ene krog-kæp af vognen og slog deponenten med den så han faldt til jorden, men førend han slog det første slag til deponenten sagde Jens Sørensen: "nu vil vi drages om det, at du var ved min dør i fjor!". Dertil svarede deponenten og bad han måtte være med fred, da han havde intet udestående ondt imod ham og havde ej heller gjort ham noget onde, hvorpå Jens Sørensen slog til som meldt adskillige gange med fornævnte vognkæp og ramte deponenten i hovedet og på begge armene, så han i ansigtet bekom et

hul i den højre kind, såvelsom og i den venstre, hvoraf det ene øje blev så opsvulmet at han lidt eller intet kunne se; den højre arm var slået fordærvet så den blev "tyk og haagen", og et hul var slået i den venstre hånd. Imidlertid havde deponenten Christen Rasmussen bedt for sig og spurgt hvi han så ilde handlede med ham? Jens Sørensen havde svaret: "det skal du have fordi du var ved min dør i fjor!". Så tog Jens Sørensen sin kniv og sagde "jeg skal skære kræfterne af dig!". Christen Rasmussen løb omkring vognen og bad for sig og sagde "hold op, jeg har fået nok, jeg har jo intet ondt at skrive imod dig" - "ja", sagde Jens Sørensen, "det skal du have for din søsters skyld, den hore! Kør nu!". Deponenten svarede at han ikke kunne køre, hvortil Jens Sørensen sagde "sæt dig nu bagi, så skal jeg køre for dig", hvilket han også gjorde, og kørte da til Tengselmark til sin moders Lisabeth Sørensen's hus, og sagde så til deponenten "du skal stå af!", tog ham ved armen og trak ham ind i stuen. Da sagde Jens Sørensen's moder til sin søn "hvi haver du så ilde medhandlet manden?". Jens Sørensen svarede "det må han takke sin søster for!". Så tog Jens Sørensen's moder en klud og tørrede blodet af Christen Rasmussen med den, og de gav ham så forlov [til at få], og han kom med nød op i sin vogn og bad hestede om at gå, som dog gik lige hjem til hans gård.

- Dette således som meldt og indført er, Christen Rasmussen erbyder sig at gøre sin korporlige ed at være i al sandhed, når dommeren ham det vil befale.

- Dernæst fremæskede Kiær de to indstævnte synsvidner Niels Nielsen og Lars Jensen, begge af Stenstrup, som for retten fremstod og gjorde deres ed efter loven, at sidste 5. januar var de begge, efter deres husbond kommerceråd Schvanes ordre, i bemeldte Christen Rasmussens bolig for at syne og besigtige ham, og befandt han da således efter rettens og parternes nøje eksamination, som Christen Rasmussen selv forhen forklaret har, nemlig ansigtet ophævet, et hul slået i den højre kind, i den venstre kind ligeledes, det højre øje kunne han lidt eller intet se med, den højre arm tyk og hævet, og et hul slået i den venstre hånd, hvilken skade han sagde var tilføjet ham af meldte Jens Sørensen af Tengselmark, med videre beretning som findes indført af ham udsagt, som han og for dem ved synet udsagde. Videre vidste disse vidner ikke at forklare.

- Kiær tilspurgte Jens Sørensen, som for retten var til stede, af hvad årsag han således havde trakteret Christen Rasmussen, og hvad han havde bestilt ved hans dør? Jens Sørensen svarede: fordi han var ved hans dør med en flint. Kiær tilspurgte Jens Sørensen videre hvad årsag han kunne have til at hævne sig over Christen Rasmussen for hans søsters skyld? Jens Sørensen svarede: at han havde ingen årsag at slå Christen for hans søsters skyld. Kiær, for det andet, tilspurgte Jens Sørensen om han ikke var i Nykøbing sidste 4. januar og samme dag om aftenen kørte derfra med Christen Rasmussen til Tengselmark? Jens Sørensen svarede: at han fulgtes vel af byen med ham og kørte ud til møllen, stod så af hans vogn og gik til Nygård og siden derfra og hjem. Kiær tilspurgte for det tredje om Jens Sørensen ikke var hjemme i hans moders hus da hun tørrede blodet af Christen Rasmussen? Hvortil Jens Sørensen [fejl: "Jens Rasmussen"] svarede: at han var ikke hjemme den tid.

- Kiær lod påberåbe den indstævnedede Lisabeth Sørensen såvelsom hendes datter Kirstine, men ingen af dem mødte, og de blev derfor efter begæring af retten forelagt at møde om 14 dage for at aflægge deres vidner, under faldsmål.

- Dernæst fremæskede Kiær Peder Nielsen og hans kvinde Sophie samt Hans Poulsen og hans kvinde Johanne, hvor da for retten var til stede begge benævnte mænd, men ikke deres kvinder, som ligeledes blev forelagt til om

14 dage at møde. Først fremstod da Peder Nielsen af Tengselmark, som vidnede under ed, at nogle dage efter at vidnet spurgte at Christen Rasmussen var slået, da kom Lisabeth Sørensen ind i vidnets hus, hvor de talte om hvem der kunne have tilføjet ham den skade. Da lod hun sig ikke mærke at hun vidste hvem samme havde gjort, men sagde derhos: "har han fået noget, så har han vel fortjent det - kan han ikkun leve så er der ingen bræk!". Videre var vidnet ikke bevidst. Dernæst fremstod Hans Poulsen i Tengselmark som vidnede under ed, at han ikke det ringeste i sagen var vidende, hverken at have set eller hørt.

- Dernæst blev påråbt Margrethe Lars Skaanings af Stenstrup, som ikke mødte og derfor blev forelagt at møde om 14 dage.

- Dernæst erklærede Kiær på kommitterrådets side, at han agter at føre flere vidner i sagen om 14 dage, som er Poul Kromand (Paul Kroermand) og hustru Johanne i Nyrup samt Svend Trane og hustru Anne i Tengselmark, og til dette begærer sagens anstand, som retten konsenterede.

(fol. 224b) Mads Pedersen i Højby lader oplyse en sortdraget kviekalv, "bag ørene næs afskaaren", uden videre mærke.

Udi den sag angående Jens Andersen i Rangle Mølle blev retten betjent af Niels Kiærgaard i Egebjerg, og da udi samme sag, som i lang tid under retten har henhvilet, mødte prokurator Christian Christensen af Holbæk ved fuldmægtig Peder Engel fra Dragsholm, som producerede den af Christensen ved sin gjorte irettesættelse anlovede dom ud af Dragsholms birkering den 29. oktober 1723, som begæres af retten så vidt Jens Andersen i Rangle Mølle betræffer, må blive læst og påskrevet og udi akten tilført, hvorefter Peder Engel begærede sagen uden videre opsættelse til doms må blive optaget, og i fald det endnu ved flere opsættelser af dommeren skulle blive til sagens forlængelse, protesteres imod dommeren for al den omkostning og skade deraf kan flyde. Jens Andersen blev af retten 3 gange lydeligt påråbt, men mødte ikke, ej heller nogen på hans vegne. Desårsag dommeren ikke kunne finde forsvarligt sagen længere således at lade henhvile, men optog den til endelig doms afsigelse om 3 uger, eller før om muligt er.

Derefter mødte Peder Engel, efter opsættelse fra 14 dage siden, udi den sag svævende mellem Ole Christensen og et kvindfolk af Hørve, og til en kort besvaring på sr. Anders Pedersens da samme tid fremkomne producerede et sit indlæg af denne dags dato, som efter begæring for retten blev læst, påskrevet og videre udi akten skal være tilført. Og som Peder Engel vil formode kontraparten ikke videre ophold i denne sag agter at øve, hvoved bonden Ole Christensen ikkun er betyngt med daglige udgifter, sig dog må ske til liden nytte, så begærte Peder Engel sagen til doms må blive optaget, og i øvrigt reserverer sit forrige svar, i fald retten endnu denne gang det ej skulle konsentere. Sr. Anders Pedersen lod møde ved sin tjener Erik Christensen, som begærte sagens anstand til om 14 dage, som retten konsenterede.

1. februar 1726 (fol. 224b)

Stokkemænd: sædvanlige.

Læst krigsråd samt krigs- og landkommisær Urban Bruns trykte plakat om sessionens holdelse for landmilitsets soldater og dragoner under ryttergodset udi Sjælland etc. for år 1726, dateret Antvorskov den 18.

januar 1726, hvoraf alleneste Dragsholms Birk vedkommer, at den 1. marts førstkommande holdes sessionen udi Slagelse.

Etatsråd og amtmand Johan Christoph von Schönbach lod ved Niels Christian Kiærgaard af Egebjerg i retten fremlægge en på det forordnede papir forfattet skriftlig tillysning, at skifte og deling er berammet at skal holdes efter afgangne kontrollør ved Rørvigs toldkammer salig Andreas Holst den førstkommande 6. februar, da enhver kreditor og debitor ville lade sig indfinde (etc.), tillysningen dateret 8. januar 1726 og læst på Sjællandsfars Landsting den 9. januar næstefter.

Provsten hr. Chrystalsin i Egebjerg lod tillyse, at skifteforretning efter degnen Zander Henriksen i Rørvig i hans påboende bolig sammesteds den 18. februar 1726 at skal foretages, hvor da enten han er kreditor eller debitor ville lade sig indfinde samme tid.

Anders Pedersen i Nygård lader oplyse en lysebrun hesteplag, i e. år, uden tegn, som han i dag 8 dage her skal lade hidføre for at vurdere og syne.

8. februar 1726 (fol. 225)

Stokkemænd: sædvanlige.

Dom afsagt imellem gehejmeråd Friderich Christian Adeler på den ene, kontra Jens Andersen i Rangle Mølle og hans kautionister på den anden side, betræffende Rangle Mølles opbyggelse og istandsættelse.

Efter opsættelse fra 25. januar sidst, udi sagen kontra Maren Eriksdatter af Hørve, da mødte på Ole Christensen af Hørve hans vegne Anders Pedersen af Nørre Eskildstrup, som beviste med kaldsmænd Jacob Nelausen og Lorentz Sørensen, begge af Hørve, som hjemlede ved ed med 8 dages varsel at have indstævnet bemeldte Maren Eriksdatter for den usandfærdige og ublu beskyldning hun har gjort imod ham, at han skulle være hendes barnefader, Ole Christensens benægtelsesed efter loven lover at høre, på spørgsmål at svare og derefter dom at lide.

- Peder Engel på Dragsholm, som efter ridefogden Peder Nielsens befaling var mødt nu som forhen for at hindre Ole Christensen ingen ed at gøre, som strider imod hans såvel for præsten som andre gjorde bekendelse, allerhelst dette indstævned kvindfolks bekendelse findes for alle og enhver ensstemmigt, at hun ikke ved af andre barnefædre at sige end bemeldte Ole Christensen, og derpå erbyder sig ved saligheds ed at bekræfte når og hvor det hende af retten må tillades, at Ole Christensen har besvangret hende med det foster hun (fol. 225b) nu er med, og ydermere vil hun vise retten til hendes barns fødsel, som hun er forsikret skal komme overens med den tid, som Ole Christensen har bekendt at have begået denne forargelige gerning med hende, og han formenende hans kræfter ej var tilstrækkelige at hun kunne få barn af det, og i så måde protesterede Peder Engel i kraftigste måder at ingen ed bør eller kan tillades Ole Christensen at gøre, men vil allene tilholde sig sit for 14 dage siden indgivne indlæg i sagen, og var dom begærende.

- Ole Christensen fremstod for retten og i alle måder benægtede sr. Peder Engels beskyldning i alle måder imod ham, og var overbødig at gøre sin saligheds ed når retten det vil tillade, at han aldrig har brugt nogen legemlig naturlig omgængelse med Maren Eriksdatter, enten førend Pinsedag eller derefter, mindre nogen tid. Derefter irettelagde Anders Pedersen på

Ole Christensens vegne sit skriftlige indlæg, dateret Nørre Eskildstrup dags dato, som efter begæring blev læst, påskrevet og i akten skal følge.

- Peder Engel, imod sr. Anders Pedersens indgivne indlæg, forment endskøndt samme fandtes temmeligt vidtløftigt, dog samme såvidt sagen vedkommer førhen udi sagen at have svaret, og derfor nu som førhen tilholder sig sit forrige udi sagen indgivne indlæg såvelsom gjorde påstand, og derimod indlod sagen under en forsvarlig dom.
- Hvorefter sagen blev optaget til endelig doms afsigelse om 6 uger, inden hvilken tid Peder Engel har at beviseliggøre enten Maren Eriksdatter ved barneføsel præsteres den gjorde bekendelse eller ikke, og da Ole Christensen ved endelig dom kan få at vide enten ham ed kan tillades eller ikke.

K.M. skovrider sr. Johan Klipping af Ledstrup fremstillede kaldsmænd Bertel Jensen af Hølkerup og Ole Larsen af Bråde, som hjemlede lovligt med 8 dages varsel at have stævnet Otto Pedersen i Hølkerup for skovhugst, efter en skritlig kaldsseddels indhold dateret Ledstrup den 1. februar sidstleden under skovriderens egen hånd, som efter begæring blev læst, påskrevet og i akten skal følge. De indstævnte vidner blev påråbt, men mødte ikke, og blev efter begæring forelagt at møde om 14 dage.

I den sag kommerceråd Schvane for 14 dage siden har ladet anhängiggøre mødte for retten Herluf Kiær af Ulkerup, som fremstillede to kaldsmænd, som hjemlede til i dag med 8 dages varsel at have stævnet til oplysning i saven Svend Trane og hustru Anne i Tengselmark samt Poul Kromand og hustru Johanne i Nyrup, for deres sandhed endelig at udsige hvad dem kan være bevidst angående den overlast, som Christen Rasmussen i Stenstrup skal være vederfaret sidste 4. januar. De indstævnte vidner blev påråbt, men mødte ikke, og blev efter begæring forelagt at møde om 14 dage, under deres faldsmål. Den indstævnedede Kirstine Nielsdatter mødte for retten, som efter eksamen udsagde at være på 13. år, og vidste intet at forklare udi sagen såsom hun foregav samme tid ikke at have været hjemme.

15. februar 1726 (fol. 225b)

Stokkemænd: sædvanlige.

Krigsråd og amtsforvalter Jørgen Langefeldt lader herved tillyse, at der skal holdes offentlig auktion på K.M. søer og fiskevande, ferske og salte, i Odsherred udi Dragsholms birks tinghus onsdagen den 27. februar førstkomende, hvor da liebhaverne konditionerne skal blive bekendtgjort, med videre efter en skriftlig tillysning dateret Ulkerup den 15. februar 1728 undersr. Herluf Kiærs hånd, som for retten blev læst og tingmændene anbefalet samme på sognestævnerne at publicere.

Landstinget foretages den 6. marts.

Jørgen Thomassen (Jørgen Thommesen), tjenende på Annebjerggård, mødte for retten og begærte beskrevet den her af retten afsagde dom imellem kommerceråd Svane på den ene og krigsråd Langefeldt på den anden side, angående Annebjerggårds vornede Svend Pedersens pågribelse, og til den ende leverede 3 ark stemplet papir, med begæring at skriveren samme allerfordreiligst ville forfærdige.

22. februar 1726 (fol. 226)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Daniel Pedersen i Vig i stedet for Peder Andersen i Glostrup.

Opsat fra 8. februar. I den sag indstævnet af kommerceråd Svane sigtende imod Jens Sørensen landsoldat fremstillede endnu Herluf Kiær af Ulkerup på kommercerådets vegne to kaldsmænd for videre kald at afhjemle til opløsning i sagen og videre vidnesføring: nemlig Søren Jespersen af Musbyhuset og Mads Madsen af Gudmindrup, som fremstod for retten og gjorde deres ed efter loven at være lovligt stævnet, samt Clemend Væver, Christen Pedersen og Lars Smed, alle boende i Højby, for deres sandheds vidne endeligt at udsige og til spørgsmål at svare hvad dem kan være bevidst og hvad de har hørt af Jens Sørensen landsoldat i fornævnte sag angående det voldige overfald han for nogen tid siden skal have tilføjet Christen Rasmussen i Stenstrup.

- Og imod samme vidner at angøre, med lige varsel, er stævnet til i dag Jens Sørensen, opholdende sig i Nygård hos Hans Pedersen, med hvad videre at imodtage hvad processens drift kan anledige.

- Efter afhjemlede kald og varsel fremæskede Kiær de forelagte vidner, nemlig Lisabeth Sørens af Tengselmark, og efter at eden af lovbogen for hende og tilstedeværende vidner var blevet oplæst, og hun var blevet formanet til at blive ved sandheden, gjorde hun sin ed med opragte fingre efter loven at vidne sin sandhed. Og tilspurgte da Kiær hende: først om ikke Christen Rasmussen af Stenstrup tillige med hendes søn Jens Sørensen kom kørende til hendes hus sidstleden 4. januar om aftenen, og da sås at Christen Rasmussen var slået blodig og ilde medhandlet, såvel og om at hun ikke fik ham ind i sin stue og tørrede blodet af ham og lod ham så siden køre hjem? Samt om hun ikke samme tid hørte at hendes søn sagde, at "det skulle han have for sin søsters skyld, den hore!"; Samt om Christen Rasmussen var ved Jens Sørensens dør i fjor? Vidnet svarede, at hun på Kiærs spørgsmål ikke vidste noget at kunne forklare, og ikke nogen tid har set Christen Klokke blodig, mindre nogen tid tørret blodet af ham, og ikke heller så ham den omtvistede aften i sit hus, og ellers vidste aldeles intet i denne sag af vidne.

- Dernæst fremstod Sophie, Peder Nielsens hustru af Tengselmark, som blev taget i ed og eksamineret, men vidste intet om sagen at vidne.

- Dernæst fremstod Johanne, Poul Kromands hustru af Nyrup, som ligesom sidste vidne intet vidste i sagen, og ellers nægtede hun ikke enten at have hørt eller set, mindre sagt at have set Jens Sørensen den omtvistede tid.

- Svend Trane og hustru mødte begge for retten, blev taget i ed, og vidnede intet i denne sag at være vidende.

- Dernæst fremæskede Kiær den indstævnte Jens Sørensen og tilspurgte ham om han ved saligheds ed kan benævte ikke at have overfaldt eller slået ommeldte Christen Rasmussen således som de to synsmænd har vidnet og udsagt? Jens Sørensen svarede, at han kan gøre sin korporlige ed derpå, at han ikke har tilføjet Christen Rasmussen den skade han sigtes for, og er ærbødig at gøre sin benægtelsesed når det af ham æskes.

- Kiær, som fornam efter sådan førte bevis og visse formodning at Christen Rasmussen er ilde medhandlet og overfaldt, da endskønt Jens Sørensen tilbyder sig med ed at befri, altså kunne Kiær den ej denne sinde imodtage eller tillade, men forbeholdt sig reserveret på sin principals vegne hvad han videre udi sagen fornødig måtte eragte, og indtil videre om hvad passeret er begærte Kiær et lovskikket tingsvidne beskrevet, som retten konsenterede.

Opsat fra 8. februar. I retten mødte K.M. skovrider sr. Johan Klipping af Ledstrup og fremæskede de indstævnedede og forelagte vidner, men ingen mødte undtagen den indstævnedede Otto Pedersen, som tilstod for retten at han for omtrent 4 uger siden en søndag eftermiddag var udkørt i Hølkerups Vang og huggede sig der på hans fæstegrund $\frac{1}{2}$ læs ellebrænde, hvilket han kørte hjem, og om morgenen derefter var han atter i fornævnte vang og fandt en favn ellebrænde, som lå hugget på hans grund, men hvem der havde hugget det vidste han ikke, hvilket han også kørte hjem i mening dermed intet at have forbrudt. Skovrideren begærte sagens anstand til om 14 dage, da nærmere at føre bevis, som retten konsenterede.

27. februar 1726 er holdt offentlig auktion på K.M. fiskeri i Dragsholms Amt efter foregående tillysning den 15. ditto fra krigsråd Jørgen Langefeldt, og bliver det liebhaverne tilslagen i 3 år at regne fra 1. januar 1726 og til årsdagen 1729.

- Højby Sø: hr. Hans Nyegaard i Højby, 2 rdl.
- Svinninge Sø: hr. Svend Skive i Vig, 2 rdl. 2 mk.
- (...)te Sø: Peder Poulsen i Sognerup, 8 rdl.
- [Dybe] Sø: hr. Hans Nygaard, 1 rdl. 2 mk.
- Nygård Sø: Peder Lorentzen, 1 rdl.
- Marsvins Stade Dvære Haven: ingen indfandt sig.
- Brønshave: Lars Andersen i Yderby, 2 rdl.
- Bagens Have: ingen vil have den.
- Toldens Have (el. Tolnæs Have?): Peder Lorentzen, 1 rdl. 3 mk.
- Klintehage: ditto, 3 rdl. 1 mk.
- Ebbelykke: Niels Larsen, 4 rdl. 2 mk.
- Ålebækken: Anders Ibsen i Holmstrup, 2 rdl.
- Et stade fra Lomsinge Gærde til Gærde Å: Peder Poulsen i Sognerup, 4 rdl. 4 sk.
- Et bundgarnsstade ved Nyrup: Thomas Nielsen i Nyrup, 1 rdl. 2 mk.
- Et bundgarnsstade fra øverste St... til Kragemose Rede: Hans Lorentzen i Ebbelykke, 1 rdl.

1. marts 1726 (fol. 227)

Stokkemænd: sædvanlige.

Amtsforvalter Jørgen Langefeldt lader ved fuldmægtig sr. Stephen Clausen tillyse, at skifte skal holdes førstkommande onsdag som er den 6. marts efter Anders Iversens hustru i Siddinge Mette Larsdatter (el. Martha Larsdatter, "Mertha Larsdatter"), da enhver som enten er debitor eller kreditor sig ville indfinde.

Christopher Bigel i Nykøbing lader tillyse, at hans iboende gård tillige med jorder i marken samt indehavende boskab, desuden kvæg og bæster, skal ved offentlig auktion bortsælges til den højstbydende førstkommande onsdag som er den 6. marts.

Lader sr. Peter Breedal af Nykøbing lyse på Dragsholms Birketing den 1. marts til en auktion som skal holdes udi hans iboende gård sammesteds mandagen den 11. marts på en del gods og løsøre, bestående af tin, kobber, jernfang, trævarer, linned-, gang- og sengeklæder, samt kvæg og bæster, hvorefter liebhaverne vil fornævnte tid klokken 10 slet sig ville behage at lade indfinde om formiddagen og gives dem til efterretning, at hvad som bliver de højeste og dem da tilslagen omgås med efter den kgl. udgangne forordning.

Monsr. Niels Kiærsgaard i Egebjerg beviste med to kaldsmænd (fol. 227b), navnlig Jens Pedersen i Egebjerg og Peder Andersen i Glostrup, til i dag at have ladet indstævne en del bønder her udi herredet, på hans egne og anden forrige birkefoged salig Claus Byssings efterladte arvingers vegne, efter en skriftlig kaldseddels formelding dateret Egebjerg den 16. februar 1726, angående hvad de indstævnte til den salig mand skyldige er, være sig for bekomne varer medens han boede i Nykøbing eller resterende skiftesalær og tillysningspenge, med videre, undtagen nogle af de indstævnte som udi kaldsedlen findes indført, som kaldsmændene ej formedelst påkommende ondt vejr kunne afstedkomme til i dag at indstævne, hvorfor de dem til fredagen den 8. marts førstkommande har med lige varsel indstævnet, som de og i lige måde afhjemlede, hvilke personer er efterskrevne: Sr. Stephen Clausen i Vindekilde, Ole Olsen i Hørve; af JYDERUP: Ole Andersen, Mads Andersen, Hans Nielsen og Jacob Larsen, af VIG: Hans Hansen, Peder Mikkelsen, Jacob Pedersen, Mikkel Pedersen, Arild Nielsen og Erik Vincentsen, af LILLE EGEBJERG: Ole Andersen, af HØNSINGE: Søren Jonsen, Peder Svendsen, salig Morten Clausens enke, Morten Eriksen, Jacob Larsen og Mads Larsen, af SVINNINGE: Mads Madsen - alle til spørgsmål at svare, saggivelse at anhøre og endelig dom at lide for hvad enhver for sig til den salig mands stærvbo kunne være skyldige, efter kaldsedlens formelding, som ved sagens drift skal blive forklaret, hvor da stævningsmændene efter loven aflagde deres ed således som meldt er rigtigt at have kaldt alle og enhver vedkommende efter den skriftlige kaldseddels formelding, som ved protokollen blev henlagt og videre i aktionen skal blive indført, men som mons. Niels Kiærsgaard for retten lod tilkendegive at han er svag og ej personligt for retten kan møde, så blive sagen til om 14 dage, som er den 15. marts, opsat, og da indstævnte forelagt af retten samme tid at møde.

8. marts 1726 (fol. 227b)

Stokkemænd: sædvanlige.

Amtsforvalter Jørgen Langefeldt lader ved fuldmægtig sr. Stephen Clausen bekendtgøre, at skifte skal holdes efter afgangne Rasmus Andersen, husmand i Veddinge, den 14. marts 1726.

Ridefogden på Dragsholm sr. Peder Nielsen lod bekendtgøre, at skifte er berammet at skal holdes efter Hans Hansens hustru i Asnæs den 15. marts 1726.

K.M. skovrider sr. Johan Klipping af Ledstrup mødte for retten og beviste med to kaldsmænd Bertel Jensen i Hølkerup og Mads Larsen sammesteds til i dag at have kaldet Falkvor Jensen i Hylkerup for vidnesbyrd at anhøre og til spørgsmål at svare, alt til et tingsvidnes erhvervelse, angående at han sidstleden 23. januar skal have hugget på Hylkerups mark et læs ellebrænde uden foregående udvisning eller tilladelse, og herom at vidne er til samme tid og sted at møde blevet stævnet Otto Pedersen sammesteds og Anders Olsen Snedker sammesteds, men som den ene kaldsmand Bertel Jensen ved ulykkelig hændelse sidst afvigte onsdag har brudt sit ben og derfor ikke personligt kunne møde for at afhjemle sit givne kald og varsel, så blev af retten kendt, at skovrideren Klipping ville behage ved to dannemænd Bertel Jensens ord at lade fornemme og over ham ed tage om han efter den skriftlige kaldseddels formelding har stævnet de

moiterede(?), og de indstævnte blev af retten forelagt til om 8 dage at møde.

15. marts 1726 (fol. 228)

Stokkemænd: sædvanlige.

Amtsforvalter Jørgen Langefeldt lader ved fuldmægtig Stephen Clausen bekendtgøre, at skifte skal holdes efter afgangne Poul Madsen og Lars Jacobsen i Rørvig den 21. marts 1726.

Hr. Hans Nyegaard i Højby lader aflyse, at ingen må med båd eller ege ellr nogen slags fiskeredskab i disse 3 år komme i Dybe og Flynder Sø, i Højby Sø eller i Klinte Sø, såfremt de af vedkommende forpagtere ligesom for andet tyveri ej ville tiltales, og tingmændene samme at ville på sognestævnerne bekendtgøre.

Landstinget foretages den 3. april.

K.M. skovrider sr. Johan Klipping i Ledstrup mødte for retten, og efter foregående af retten forelagte (fol. 228b) ordre beviste med to mænd, navnlig Hans Brun og Niels [Olsen?], begge boende i Underud, at have været hos Bertel Jensen i Hølkerup, som formedelst den ulykkelige hændelse ej selv personligt næst afvigte tingdag har kunnet møde for at afhjemle det af ham givne kald og varsel, hvilke to forbenævnte mænd ved ed efter loven bekræftede at de havde været hos Bertel Jensen i Hølkerup, forelæst ham sr. Klippings skriftlige kaldseddel, tilspurgt ham om han efter kaldsedlen således havde stævnet, hvortil han svarede "ja", og Bertel Jensen derpå for dem aflagde sin ed, hvilke to mænd den anden stævningsmand Mads Larsen i Hølkerup ligeledes fremstod for retten og afhjemlede at have stævnet efter kaldsedlens formelding. Opsat til 22. marts.

På sr. Hans Andreasen Chrystalsins vegne som arving udi salig Claus Byssings stærvbo, samt sr. Niels Kiærgaard formedels langvarig svagheds forhindring efter opsættelse og rettens givne forelæggelse til idag, i den sag angående salig Claus Büssings stærvbos debitorer her i Dragsholms birk, da mødte for retten fornævnte Hans Andreasen Chrystalsins broder monsr. Niels Chrystalsin og fremæskede efter stævnetålet hr. Rasmus Olsens eftermand Svend Jensen i Veddinge (mødte ikke) og Jens Ploug i Kårup, som lovede ved tingmanden Anders Andersen i Fårevejle med allerførste at klarere skiftesalær efter salig Niels Peder Ibsen i Ordrup (mødte ikke), Peder Rasmussen i Asnæs (mødte ikke), Mikkel Eriksen (mødte ikke); af Vig: Niels Nielsen (mødte ikke), Niels Christensen (mødte ikke), Poul Jensen (mødte ikke), Ole Olsen i Hørve (mødte ikke), Jep Eskildsen sammesteds (mødte ikke), Mads Pedersens enke sammesteds (mødte ikke), Jens Nielsen sammesteds (mødte ikke), Bertel Andersen sammesteds (mødte ikke), Jens Jensen sammesteds (mødte ikke); af Åstofte mødte Ole Jørgensen for retten og svarede, at han ikke kunne nægte, at det ikke af ham er betalt, og beråbte sig på, at da han imodtog gården kunne besætningen til kongens gård såvelsom brøstfældighed ikke tilslå, og formoder derfor at frikendes for denne fordring. Af Grevinge var indstævnet Peder Larsen som ikke mødte, men tilforn havde tilstået gælden og betalt 1 rdl. 10 sk. derpå; desuden også af Grevinge Lars Andersen (mødte ikke) og Niels Pedersen, hvoraf sidstnævnte mødte for retten og svarede, at den salig mand for omtrent 3 år siden var blevet betalt med

en ko, som den salig mand tog for 10 sldlr, hvilken ko Hans Madsen, som da tjente den salig mand, afhentede hos ham, og da gjorde afregning med ham, og han blev da endnu skyldig 1 rdl. 13½ sk., hvilket han tilstod for retten med snarest lejlighed at ville betale, og forklarede ellers at hans tilstand var kun slet, såsom han kom fra gården i fjor og ej havde noget at betale med, så snart forind han det kunne fortjene. Peder (Smed?) i Grevinge mødte ikke. Af Engelstrup: Niels Andersen (mødte ikke) (...) efter Niels Larsens hustru (mødte ikke). Af Herredstrup: Jep Olsen, som mødte for retten og tilstod at være skyldig 3 dlr. 8 sk., og forklarede derhos at den salig mand lovede ham at ville afkorte 3 dlr., som salig Richard Nielsen var citanten skyldig, og tilstod han at ville betale de 3 dl. og 9 sk. inden 1. maj. Peder Odboe ("Peder Aadboe") i Gundestrup mødte ikke, men er hjemsøgt med stor svaghed. Peder Larsen i Gundestrup mødte for retten og tilstod at være skyldig 3 dlr. 9½ sk, hvilket han lover at betale inden 1. maj. Niels Pedersen i Gundestrup (mødte ikke), Anders Nielsen sammesteds (mødte ikke), Mads Jacobsen (mødte ikke), Ole Hansen i Sneglerup (mødte ikke), Mikkel Olsen i Prejlerup (mødte ikke), Truels Pedersen i Odstrup (mødte ikke), Niels Olsen lod sige og gave retten til kende at ville betale fordringen 1 mk. 1 sk. med allerførste. Johan Bohs(?) enkes nye mand Lars Olsen mødte for retten og svarede på hans hustrus vegne ikke at vide af den gæld, såsom det ikke var krævet tilforn og ikke heller mentioneret hvad skifte det skulle være for, eller hvor lang tid skiftet var forvaltet, og derfor formoder at blive frikendt. Af Atterup: Niels Olsen (mødte ikke), Hans Jørgensen gav retten til kende intet at være skyldig, Thomas Kynemundt (mødte ikke). Af Egebjerg sogn: Peder Pedersen i Underud (mødte ikke), Mogens Jensen i Glostrup (mødte ikke), Peder Nielsen i Abildøre (mødte ikke), Simon Smed i Abildøre (mødte ikke), Jens Madsen i Siddinge (mødte ikke), Ejbret Johansen ("Eigbret Johansen") i Siddinge mødte for retten og svarede ikke at have betalt, men henstillede det til retten. Jens Pedersen i Siddinge svarede ikke at have betalt for skiftesalær, ej heller ville førend han så dom der for. Ole Nielsen i Hølkerup (mødte ikke). Af Gjelstrup: Peder Ibsen tilstod for retten at blive skyldig 1 mk. 3½ sk. at betale inden 1. maj. Niels Pedersen i Asmindrup (mødte ikke), Lorentz Gudmandsen i Asmindrup (mødte ikke). Af Svinninge: Mads Pedersen (mødte ikke), Søren Larsen (mødte ikke). Af Skaverup: Jens Truelsen (mødte ikke). Jens Nielsen i L... Mølle mødte for retten og svarede, at han ikke kunne tilstå gælden, fordi det ikke var krævet på skiftet efter hans formand Niels Jacobsen, og formoder derfor at blive frikendt. Af Vig: Hans Hansen mødte for retten og tilstod at være skyldig 3 dlr. 2 mk. 6 sk., som han lovede inden 1. maj at betale; Peder Mikkelsen (mødte ikke), Jacob Pedersen sammesteds (af Vig) mødte for retten og tilstod at være skyldig 9 mk. 6 sk, de resterende som han kræves for siger han at Jens Nielsen i Vig skulle have betalt til den salig mand af den årsag at de havde købt en tønne sild sammen, endskøndt at Jacob Pedersen står opført derfor i den saig mands bog. Mikkel Pedersen af Vig (mødte ikke), Arild Nielsen mødte for retten og svarede, at han vidste intet deraf, ikke desto mindre tilstår han dog at ville betale fordringen. Erik Vincentsen af Vig mødte og svarede intet at ville vide af den gæld, men udsagde at det var betalt og ville med ed bekræfte får forlanges. Af Hønsinge: Søren Jensen (mødte ikke), Peder Svendsen (mødte ikke), Niels Larsen mødte og tilstod at ville svare allene til sin formands skifte, som er 1 rdl. 10 sk., ville (... ..) at have betalt med 13 trav rug som hans (...) (fol. 229b) havde betinget hos ham, og de 10 trav at have leveret til Byssings enke madame salig Skoemackers i Nykøbing, og de 3 trav til tinghusets reparation, og formodede altså at

debet og kredit gik lige op. Ole Andersen i Lille Egebjerg mødte for retten og tilstod at være skyldig alleneste for hans salig hustrus skiftes salær, men svarede derhos det med tiden at klarere. Af Kjelstrup: Christopher Jensen mødte for retten og svarede, at da skiftet efter hans moder blev holdt, da var han kun en dreng, og svarede ikke at ville betale. Niels Pedersen i Kollekolle mødte og tilstod at være skyldig 1 dlr. 3 mk. 4 sk., men den ene mark (...?) som var opført svarede han at have betale til Hans Byssing for 3 år siden, lovede ellers resten med tid og lejlighed at betale. Af Rode: Ole Jensen mødte for retten og tilstod vel at have været skyldig, men siger at have betale til den salig mand selv i Nykøbing, og derfor ærbød sig at gøre sin ed når forlanges. Peder Larsen (mødte ikke), Thomas Kynemundt (Kiönemundt) rester på skiftet efter hans salig hustru 2 mk. 10 sk. men mødte ikke, Jens Thomassens enke mødte for retten og svarede, at på skiftet efter hendes salig mand blev intet krævet, og derfor ikke vil vide af at svare dertil, men hvad skifteforretningen efter hendes salig mand angår refererede hun til skifteforretningen, og imidlertid beklagede sig ikke at have noget at betale med. Jens Madsen i Siddinge (mødte ikke), Niels Ovesen (el. Niels Aagesen; "Niels Auesen") i Bognæs mødte for retten og svarede at skiftesalær efter hans formand at være betalt til regimentskriver Erik Jensen med en ko, som han lovede at svare til Bussing hos Conting(?) gien(?) der af, hvilket han ville bevise om forlanges. Af Jyderup: Ole Andersen mødte for retten og tilstod at være skyldig 1 dlr. 2 mk. 10 sk., som han lover at ville betale inden Mikkelsdag; Mads Andersen tilstod at være skyldig 2 dlr. 3 mk. 7 sk., men gav retten til kende intet at have at betale med; Hans Nielsen mødte og tilstod at være skyldig 1 dlr. 3 mk. 15 sk. og lover at betale inden 1. maj; Jacob Larsen mødte for retten og tilstod at vær eskyldig skiftesalær efter hans salig hustru, som han lover at ville betale inden 1. maj. Mads Jacobsen i Højby er død. Jacob Larsen i Højby (mødte ikke). Af Ubberup: Hans Larsen (mødte ikke), Mogens Pedersen (mødte ikke), Henning Svendsen (mødte ikke). Af Hundstrup: Peder Ladefoged og Mads Olsen (mødte ikke). Af Gudmindtrup: Jens Knudsen, Hans Pedersen og gamle Peder Nielsen og Lars Jensen og Lars Olsen (mødte ikke); Mads Kjeldsen mødte for retten og svarede at være skyldig, at han efter foregående afregning ved sin brodersøn Hans Byssing og da blev skyldig 24 sk. hvilke fornævnte han sagde siden at have betale til den salig mands datter (fol. 230) madame salig Skoemackers, men dog uden kvittering, beråbte sig på det at ville være ansvarlig og ærbød sig derpå at ville gøre sin ed når forlanges. Af Tengselmark: Ole Madsen (mødte ikke). Af Sognerup: Jens Sørensens salig hustru, derfor at stævne den anden kone Ove Jensens (el. Aage Jensens, "Aue Jensens") (mødte ikke), Jens Smed (mødte ikke). Af Klindt: Lars Sørensen mødte for retten og protesterede ikke at ville vide af noget uden hvad småvarerne var som løber 3 mk. 13 sk., som han ærbød sig for retten at ville betale, men ikke kunne imodtages førend den endelige slutning, og imidlertid ærbød sig at gøre sin ed; Jens Larsen mødte og forment at ville frikendes for sin fordring, såsom intet skifte blef holdt efter hans salig fader, af årsag han opgav gården for sin datter, som for lang tid siden er bortdød. Af Lumbsås: Ole Havgaard (Haufgaard) (mødte ikke), Ole Larsen mødte for retten og svarede at han havde betalt sin debet med en tønne byg, som Hans Byssing imodtog i Nykøbing, og ærbød sig derpå at ville gøre sin ed; Mads Bryde svarede at have bekommet noget tømmer, og derfor havde leveret en tønne byg, som den salig mands datter Catharine Byssings imodtog, og lovede at holde ham kravesløs, hvilket han ville bekræfte med ed. Af Stenstrup: Lars Jensen (mødte ikke). Af Stårup: Jens Mikkelsen (mødte ikke), Hans Nielsen mødte og svarede, at Niels Kiærgaard var selv på

skiftet efter hans salig hustru, vor da intet blev fordret af monsr. Kiergaard, og derfor intet ville vide af gælden at sige; Bertel Nielsen mødte og svarede at for de 3 (?) som han kræves for, da sagde han at have kørt tørv for ham, og det at ville bevise. Af Holmstrup: Jens Olsen mødte for retten og tilstod at være skyldig 2 mk. 10 sk. og lover at betale inden 1. maj. Af Sognerup: Lars Madsen mødte og svarede at han ikke kunne fragå jo at være skyldig, men gav retten til kende intet at have at betale med; Jens Pedersen mødte og tilstod at være skyldig 3 mk. og lover at betale inden 1. maj, men tingpengene 1 mk. 4 sk. foregav at have betalt til Claus Byssing, hvilket han ved ed vil bekræfte. Af Nyrup: Niels Nielsen (mødte ikke). Af Ebbelykke: Hans Olsen (mødte ikke). Igen af Nyrup: Thomas Nielsen (mødte ikke), Anders Larsen (mødte ikke). Af Nygård: Lars Pedersen mødte og svarede at have betalt til den salig mand selv, hvorpå han vil gøre sin ed. Af Ellinge: ang. Hans Larsens skifte mødte i hans sted Hans Jensen som svarede at have betalt sr. Stephen Clausen 3 mk. som Stephen Clausen imodtog og lovede at ville være herredsfogden ansvarlig, hvilket han ville bevise. Af Tranehuset: Mads Madsen (mødte ikke). De indstævnte fra Oddens sogn mødte ikke. Af Rørvig: Jens Smed [= Jens Larsen Smed] lod sige at ville betale inden 1. maj; Ole Pedersen mødte og svarede, at da Erik Jensen tog på skiftet (8 sk.?) med de ord (fol. 230b), at herredsfogden kunne han male 1 skp. korn når han kom, og så intet videre var ham skyldig. Af Nakke: ingen mødte undtagen tingmanden Jens Pedersen, som foregav at have givet kontra(rug?). Af Asmindrup sogn mødte ingen.

- Sr. Niels Chrystalsin måtte fornemme, at ikke alle efter forelæggelsen var mødte, og begærede af retten at de udeblevne måtte forelægges at møde her for retten den 29. marts, det hos dem søgende at tilstå eller og på lovskikket måde at fragå, til hvilken tid han lod bero med irettesættelse, for at indbefatte dem alle i et, og til den endnu begærede rettens assistance med irettesættelsen, som meldt er, og sagen imidlertid at bero.

- Dommeren kunne ej andet end bifalde Monsr. Chrystalsins påstående, og blev da de indstævnte som ej i dag har mødt forelagt til i dag om 14 dage som er den 29. marts, enten personligt eller ved fuldmægtig at møde, under lovens straf.

22. marts 1726 (fol. 230b)

Stokkemænd: sædvanlige.

For retten mødte Sr. Klipping af Ledstrup og fort fordrede den indstævnte Falkvor Jensen af Hølkerup, som personligt for retten mødte og tilstod at have hugget to favne ellebrænde til at ophede sin bageovn med, hvilket skovfogden Niels Sørensen i Hølkerup har givet ham tilladelse til; men som den inerteerede Falkvor Jensen selv tilstår at have ført samme to favne ellebrænde til sin gård med skovfogdens tilladelse, så eragtede hr. skovrider Klipping derom ej videre at føre, men begærte derpå et lovskikket tingsvidne.

29. marts 1726 (fol. 230b)

Stokkemænd: sædvanlige.

Dom afsagt imellem Ole Christensen i Hørve og Maren Eriksdatter sammesteds, angående det lejermål Ole Christensen (fol. 231) med benævnte Maren Eriksdatter har begået. Ole Christensen begærede dommen beskrevet.

Niels Christian Kiergaard af Egebjerg var mødt ved sin tjener Jens Pedersen, som efter rettens forelæggelse for 14 dage siden var begærende retten ville behage at påråbe de den tid udeblevne for restans skyldig til hans salig svigerfader sørende bønder for samme her for retten at tilstå eller på lovsikkert måde at fragå, og da efter rettens påråbning mødte:

- På Niels Peder Ibsens hustrus vegne mødte Morten Rasmussen af Storeklindt, som tilstod ej at have betalt det søgende foregivne krav, såsom der ikke er holdt noget skifte efter den salig mand, og ikke heller har været noget at skifte eller dele, og indtil det bevises påstår sin frifindelsesdom. Jens Pedersen, på sin husbands vegne, formente den salig mand ikke kunne fragåes sit tilkommende for skiftes tillysning og salær endskøndt der muligt har været lidet eller indet til deling, som efter herskabets tilladelse er blevet ved stedet til fæld.

- Jens Olsen af Grevinge mødte og tilstod fordringen.

- Niels Andersen af Engelstrup mødte og tilstod at være skyldig 10 mk., men på en sær måde vil fragå de 12 sk., idet han siger nej for 1 dåse tobak som i salig Byssings bog er anført for 1 mk., men som hans benægtelse ej findes rigtig påstod Jens Pedersen han ingen ed bliver tilladt for disse 12 sk.

- Niels Larsen i Engelstrup mødte og foregav pengene til Hans Byssing straks på skiftestedet at have betalt, som han ærbød sig med ed straks at bekræfte. Jens Pedersen ville henstille til retten om han med ed sig fra dette krav at må befri.

- Peder Odboe fra Gundestrup mødte ikke, såsom han ligger ved sengen og kunne ikke møde.

- Anders Nielsen af Gundestrup mødte og ærklærede ikke at være skyldig noget til salig Byssings stærvbo, og skulle hans salig formand have været ham noget skyldig er det ham ubevidst, og burde at have været fordret på skiftet, men hvad skiftebrevet angår efter den salig mand, hvis efterladte enke Anders Nielsen har til ægte, da tilstår han at det er ikke betalt, og i fald han ikke kan blive fri derfor vil han betale inden 14 dage.

- Mads Jacobsen i Gundestrup mødte og tilstod fordringen, undtagen 10 sk., som Hans Byssing havde bekommet, hvilket han med ed vil bekræfte.

- Ole Hansen i Sneglerup mødte og tilstod at betale inden 14 dage. Truels Pedersen i Odstrup mødte og tilstod. Niels Olsen i Atterup mødte og betalte fordringen. Thomas Kynemundt mødte og betalte. Peder Pedersen i Underud har betalt. Peder Nielsen i Abildøre har betalt. Ole Nielsen i Hølkerup nægtede kravet og tilbød sin ed. Hans Brun i Underud mødte og tilstod fordringen. Søren Larsen i Svinninge mødte og tilstod fordringen. Peder Svendsen i Hønsinge mødte og tilstod fordringen. Peder Larsen i Rode tilstod fordringen.

- Henning Svendsen i Ubberup tilstod at ville betale $\frac{1}{2}$ skp. for hvert år, i alt 6 skp. (havre?) er 3 mk., som han tilstod at være skyldig.

- Ole Pedersen i Hundstrup mødte og tilstod fordringen. Mads Olsen i Hundstrup mødte og tilstod. Jens Knudsen i Gudmindrup mødte (fol. 231b) og tilstod. Hans Pedersen i Gudmindrup tilstod. Gamle Peder Nielsen i Gudmindrup tilstod. Lars Jensen sammesteds tilstod.

- Lars Jørgensens søn Jørgen Larsen i Overby mødte og svarede, at denne regning vedkender hans moder, som den tid holdt gård med sin søn Lars Larsen.

- Ole Mogensen i Overby mødte og ærbød sig at gøre ed at intet skifte efter hans salig moder blev holdt, så og at han for sin salig faders skifte betalte 1 rdl. til Byssing. De øvrige 10sk. betalte han straks.

- Mads Nielsen i Overby nægtede fordringen og ærbød sig at gøre sin ed. Lars Mortensen i Yderby tilstod. Peder Andersen i Yderby betalte straks. Bendt Nielsen af Nakke mødte og nægtede kravet, tilbød sin ed. Søren Corporal af Nakke mødte og betalt. Andreas Olsen i Nakke tilstod fordringen. Jens Sørensen i Nakke mødte og fragik fordringen, tilbød sin ed. Thyge Bendtsen i Nakke fragik fordringen, tilbød sin ed.
- Jens Pedersen tilspurgte Niels Pedersen [af Nakke?] om han vidste disse penge 2 mk. 10 sk. nogen tid enten af hans formand eller hustru er blevet betalt, og om de ikke dog har været affordret? Niels Pedersen ærbød sig at gøre sin ed at han aldrig er vidende at være skilling skyldig, og har boet der i 9 år, og i de 9 år ej er blevet krævet.
- Peder Olsen sammesteds [af Nakke] har betalt. Jens Rasmussens hustru af Nakke mødte og kunne ikke tilstå gælden, såsom samme var pådraget førend hun kom i ægteskab med hendes salig mand, 6-7 år tilforn efter protokollens formelding.
- Jens Pedersen i Nakke nægtede ikke, men foregav at have kontraregnskab på en del han til salig Byssings husholdning har leveret, hvorimod Jens Pedersen protesterer at han det lovligt bør bevise.
- Lars Truelsen i Nakke mødte og nægtede at han ej havde bekommet varer for kravet, men om hans kone havde bekommet dem ville han derfor ikke være ansvarlig.
- Mads Børgesen i Nakke mødte og tilstod at han ikke havde betalt Byssing med andet end at han foregiver at have kørt tørv 1 dag med 2 vogne. Jens Pedersen protesterede, at han dette bør bevise.
- Endnu mødte Morten Eriksen af Hønsinge, som nægtede fordringen og tilbød sin ed på at have eleveret tørv(?) der for til salig Byssing.
- Hvorefter Jens Pedersen, på sin husbond Niels Kiergaards vegne, gjorde irettesættelse: at enhver af de udi stævningen anførte, såvel de som efter rettens forelæggelse har mødt som de der er udeblevne, er pligtige enhver for sig det udi stævningen opførte krav til salig Claus Byssings arvinger, som leveres til bemeldte Kiergaard, at betale inden 15 dage efter loven, eller derfor at lide nam og indførsel i deres bo og gods hvor der findes, samt at betale denne forårsagede proces' omkostninger, pro persona 2 mk.; thi hvad de angår, der har villet nægte (fol. 232) enten noget af fordringen eller alt, formedelst de kunne have kontraregning, siger at have betalt, eller sådan anden ulovmæssige forevendinger, da påstås at sådant deres uden bevis foregivende ej kan antages for noget eller være kravet til præjudice, men hvad de efter deres sigende hos den salig mand kan have at fordre bør de at søge på skiftet efter ham i anledning af lovens side 838 art. 29 og s. 850 ar.47, og hvad de angår som for kravet vil give benægtelsesed, da indstilles til dommerens skønsmhed om det dem kan pålægges eller ikke, og skulle da dommeren finde lovligt nogen af dem ed at pålægge, kan samme her ved retten blive modtaget for bekostning dermed at spare, hvilket alt således indstilles til dommerens kendelse, og var dom begærende.
- Dommeren forelagde de udeblevne til i dag 8 dage at møde, som var: Jacob Larsen i Hønsinge.

Herluf Kiær af Ulkerup, på vegne af salig hr. Jacob Dahls enke Madame Anne, mødte for retten og fremstillede to kaldsmænd, navnlig Nicolaj Hofmester af Holmstrup(?) og Rasmus Hammer af Brændt, som efter lovens ed hjemlede lovligt hid til i dag efter en skriftlig tillysning og kaldseddel med 6 ugers varsel på det forordnede stemplede papir no. 20 24 sk. med de høje herrer landsdommeres påskrift at være læst på landstinget onsdagen den 6. februar 1726, som efter begæring blev læst, påskrevet og

i akten skal blive tilført, betræffende en vornede, navnlig Lars Mogensen, som er undviget Asmindrup Kirkes gods.

- Endnu hjemlede bemeldte kaldsmænd lovligt til i dag at have kaldet i sagen at vidne om fornævnte Lars Mogensens fødestavn, med videre af sagen kan dependere dem bevidst, Rasmus Hammers hustru Ellen Jensdatter i Brøndt, Niels Lauridsen og Hans Madsen sammesteds; den indstævnedes Lars Mogensens stedfader Rasmus Jensen i Svinninge og Birgitte Larsdatter sammesteds.

- Efter afhjemlede kald og varsel fremstod to mænd, navnlig Christen Nielsen i Svinninge og Christen Madsen i Asmindrup, som gjorde deres ed at vidne deres sandhed, ligeledes som Ellen Jensdatter i Brøndt for dem endelig i hendes svage sengeleje udsagt og forklaret har, at hun i al Guds sandhed er bevidst, at for omtrent 28 eller 29 år siden var fornævnte Ellen Jensdatter indhentet til Lars Mogensens moder, som nu er indstævnet, den tid han blev født, og boede hun da i et hus i Brøndt tilhørende Asmindrup Kirke, som nu Madame Dahl ejer, (fol. 232b), og havde fornævnte Laurids Mogensens moder Kirsten Jensdatter boet i fornævnte kirkens hus 1½ års tid tilforn førind han blev født. Videre vidste de ikke derom at forklare.

- Dernæst fremstod Hans Madsen i Brøndt, som vidnede under ed at være bevidst, at fornævnte Lars Mogensens moder Kirsten Jensdatter boede i Brøndt for 28 el. 29 år siden da han blev født der sammesteds i et af Asmindrup Kirkes boliger.

- De øvrige indstævnte vidner Niels Lauridsen i Brøndt, Rasmus Jensen og Birgitte Larsdatter af Svinninge blev efter Kiærs begæring forelagt at møde om 14 dage, som er den 12. april, under deres faldsmål, hvortil samme forelæggelse blev af dommeren befalet at forkynde [til sognestævnerne] Jens Pedersen af Nakke og Jens Pedersen af Holmstrup.

5. april 1726 (fol. 232b)

Stokkemænd: sædvanlige.

Niels Kiærgaard i Egebjerg mødte ved sin tjener Jens Pedersen og fremæskede Jacob Larsen i Hønsinge, som for retten fremstod og sagde, at da skiftet skulle holdes efter hans salig hustru, da mødte på stedet Sr. Stephen Clausen på hr. krigsråd Langefelds vegne som fuldmægtig, og på salig birkedommer Byssings vegne mødte hans brodersøn sr. Hans Byssing, men som intet var at skifte fik ingen af parterne noget, hvilket han agter at ville bevise med Sr. Stephen Clausens attest, hvorefter Jens Pedersen begærede sagen uden videre forhaling eller opsættelse måtte gå til dom.

- Dommeren optog sagen til doms opsigelse til næste tingdag efter påske.

På vegne af sr. C. Christensen af Holbæk mødte Peder Engel fra Dragsholm og begærede at de den 11. januar til skovsyn udi St. Søren Holmstrup Sogn udmeldte synsmænd samme skovsyn næstkommende tirsdag, som er den 9. april, skulle foretage, men som da den udnævnte formand Hans Jørgensen i Atterup efter Isak Jørgensens beretning er bortrejst til Frederiks[borg] Amt for der at antage Værebro Mølle, så bliver i hans sted udmeldt til formand ved samme skovsyn (fol. 233) Lars Henriksen i Veddinge, og de øvrige 3de forhen udnævnte mænd forbliver ved forretningen, og som sognemændene udi Sankt Søren Holmstrup for 2de beskikkelsesmænd efter sr. Peder Engels skrivelse skal have tilstået at ville møde uden videre kald og varsel på åstederne forbemeldte tid, så bliver af retten de indskrevne tingmænd anbefalet at de tilsiger vedkommende at møde i

Vindekilde førstkommande mandag aften hos Henrik Ibsen, da dem der skal blive leveret deres takst hvorefter synet skal forrettes.

12. april 1726 (fol. 233)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige; men Lars Madsen i Holmstrup i stedet for Jens Pedersen sammesteds.

Afgangne birkefoged salig Claus Byssings arvinger lod her ved retten tillyse, at de har berammet at lade holde offentlig auktion på en del møbler, bestående af sølv, kobber, tin, messing, lertøj, sengeklæder, boskab, trævarer, vogn, plov og harve med behør, huggehusredskaber, kvæb, bæster, får, svin, bøger med videre, som til den højstbydende imod rede penges erlæggelse skal forhandles i Egebjerggård førstkommande 24. april, hvilket efter begæring blev tingmændene anbefalet på sognestævnerne her i herredet at proklamere og gøre bekendt.

Opsat fra 29. marts. I retten mødte på Madame Dahls vegne Herluf Kiær af Ulkerup, som fremæskede de da udeblevne vidner i indstævnte sag, hvor da for retten fremstod Niels Larsen i Brøndt, som gjorde sin ed med opragte fingre og vidnede, at han har boet i Brøndt by i 29 år, og i det første eller andet år han kom til sin gård blev den indstævnte Lars Mogensen født på Asmindrup Kirkes gods, som er Madame Dahl tilhørende, udi et hus i Brøndt by, og boede hans moder i fornævnte hus i et års tid tilforn til visse, men hvor meget længere vidste vidnet ikke.

- Dernæst fremstod den indstævnte Birgitte Larsdatter af Svinninge, som er halvsøster til den indstævnte Lars Mogensen, og hun beretter at hun er 36 år gammel, og da hun var på sit 8. eller henved 8 år gammel, da blev denne hendes indstævnede broder Lars Mogensen født udi Brøndt i et hus på Asmindrup Kirkes grund, som er Madame Dahl tilhørende.

- Da efter slig sagens beskaffenhed satte Kiær i rette med påstand at fornævnte Lars Mogensen bør pleje vornederrettighed til sin husbonde Madame Dahl efter lovens 3. bogs 14. kapitels 1. og 3. artikler, med videre samme bogs efterfølgende, samt derom allernådigst udgangne forordninger, at blive tildømt at pågribes hvor han findes og til godset at indbringes, samt processens omkostning at erstatte med 4 rdl., hvoruden hvad ævrige rejser og omkostninger måtte forårsages, hvilket Kiær i alt indlod under kendelse og var dom begærende.

- Dommeren optog sagen til doms afsigelse om 3 uger, som er den 3. maj.

(fol. 233b) Herluf Kiær, på vegne af Sr. Peder Breedahl af Nykøbing, mødte for retten og fremstillede kaldsmænd Jens Pedersen af Nakke og Jens Larsen af Rørvig, som afhjemlede med 8 dages varsel at have stævnet Nicolaj Neickart i Rørvig for retten at møde for regning at anhøre på hvad han hos ham bekommet har, og da om ikke betaling længere i mindelighed ske kan, dom at lide.

- Dernæst tilspurgte Kiær kaldsmændene hvad Nicolaj Neickart dem svarede da de forkyndte varselet for ham og insinuerede ham regning på kravet? Kaldsmændene svarede, at både han og hustru tilstod at være Sr. Breedahl det skyldig som udi regningen var opført.

- Dernæst producerede Kiær fornævnte krav og regning på det forordnede stemplede papir, under Sr. Breedahls hånd af dags dato, som efter begæring blev læst, påskrevet og udi akten skal blive tilført, hvorefter Kiær satte i rette at Nicolaj Neihart, som ikke i mindelighed har betalt denne sin skyld, at han da bliver tildømt regningen prompte at betale efter loven inden 15 dage, eller og derfor at lide nam i hans bo, middel

og effekter hvor det findes, samt for processens omkostning at betale 2 rdl., hvilket indlades under dommerens skønsomhed, og var dom begærende.
- Den indstævnte Nicolai Neihart ("Nicolai Neikart/Neihart"), som ikke mødte, blev af retten forelagt at møde om 14 dage.

(Afsigt af skovsyn; formand Lars Henriksen af Veddinge)

(fol. 234) Landstinget er berammet at skal holdes den 8. maj.

24. april 1726 efter foregående tillysning indfandt sig herredsfogden Jesper Kiærulf og i skriverens sted Anders Andersen i Fårevejle i afgangne salig Claus Byssings stærvbo efter arvingernes begæring for at holde offentlig auktion på en del den salig mands efterladte gods of formue, som førhen er registreret og vurederet, og gives da liebhaverne, som køber, til efterretning, at hvad sølv som forhandles betales med klingende mønt, og det øvrige i gangbar mønt, imod varens annæmmelse, til Sr. Herluf Kiær i Ulkerup, som samme på arvingernes vegne annæmmer, og er da foretaget som følger: (auktion fol. 234-236b)

26. april 1726 (fol. 236b)

Stokkemænd: sædvanlige.

Sr. Breedahl af Nykøbing lod i retten begære dom over den indstævnede Nicolaj Niehart i Rørvig angående den for 14 dage siden ham givne gældssag, og som benævnte Nicalay Nickart næst forgangne tingdag blev forelagt til i dag for retten at komparere, regning at anhøre, og sit svar derpå at give, men bemeldte Nicolaje Nechart efter forelæggelse ikke mødte, så bliver sagen optaget til doms afsigelse om 14 dage, som er den 10. maj.

Morten Andersen i Hønsinge mødte for retten på Sr. Peder Nielsens ridefoged på Dragsholm hans vegne, og lod tillyse at skifte og deling efter Peder Mortensens hustru i Asnæs, afgangne Maren Jensdatter, skal holdes førstkommende mandag, som er den 29. april, da enhver som er kreditor eller debitor sig samme tid ville lade indfinde.

3. maj 1726 (fol. 237)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Arild Nielsen i Vig i stedet for Peder Andersen i Glostrup

For retten mødte K.M. skovrider Sr. Johan Klipping af Ledstrup, som lod tinglyse at om 8 dage, som er den 10. maj, skal her på tinget en del gods, bestående af messing, kobber og jern, auktioneres, hvilket gods benævnte hr. skovrider efter den ham meddelte allernådigste instruks og ordre har udpanstet, efter foregående vellovlige skovsessionsdom, hos bønderne i Hølkerup og Bråde.

Dom afsagt over Madame Dahls vornede Lars Mogensen, som herefter skal følge på pag. ____

Efter foregående tinglysning er i dag, som er den 6. maj, auktionen efter salig birkedommer CLaus Bussing i hans stærvbo efter forrige opsættelse igen foretaget, men som birkedommeren Kiærulf formedels andre vigtige foretagender ej selv kunne være til stede, så mødte på hans vegne og i

hans sted velædle hr. løjtnant Suckou af Højby som auktionsdirektør, og blev da foretaget som følger... (auktionsforretning fol. 237-237b)

10. maj 1726 (fol. 237b)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Christen Jensen i Høve i stedet for Henrik Jørgensen i Grevinge.

(fol. 238) Monsr. Lorentz Simonsen på Dragsholm lod ved sin søn sr. Peder Lorentzen for retten tillyse, at førstkommande onsdag, som er den 15. maj, skal ved offentlig auktion på Dragsholm sælges og forhandles en del kobber, kakkellovne, sengeklæder, spejle, samt adskillige trævarer og andet boskab, desuden bæster, kvæg, svin og får med videre efter katalogets formelding.

Sognepræsten i Nykøbing, velærværdige hr. Jacob Hyphoff ("Jacob Hoyphop") giver for retten til kende, at ham er frastjålet et stort sølvbæger med sølvklåg på, på hvilket bæger stod salig Niels Roskildes og hans salig hustrus navne, samt salig sognepræstens hr. Hans Brun i Nykøbing og hans endnu efterlevende hustrus Anne Nielsdatter Sønderskovs navne. Ligeledes bad anmeldte hr. Jacob Hyphoff at tingmændene måtte anbefales at gøre på sognestævnerne bekendt, om nogen viste af samme bæger at sige, eller samme nogensteds kunne have set, de da det velbemeldte hr. Hyphoff ville gøre bekendt imod betaling, og som hr. Hyphoff har mistanke til en afdanket musketer, som løber omkring og gør adskillige småkunster, så bad hr. Hyphoff at på sognestævne måtte bedes overalt, at om nogen samme person kunne antræffe, ham da måtte pågribes og til Nykøbing føres, da de derfor fornøjelig skal blive kontenteret. Personens poseteur og klædedragt har dommeren gjort tingmændene bekendt.

Opsat fra 12. april. For retten mødte prokurator C. Christensen ved Peder Engel fra Dragsholm udi den sag contra skovfogderne, såvelsom samtlige St. Søren Holmstrups sogns mænd, og gav til kende årsagen hvorfor sagen forbemeldte tid ikke blev tilendebragt, som var fornemmelig det højædle og velbårne herskabs dødelige afgang fra hvem skulle indhentes ordre, hvorledes samme skulle omgås, og som endnu fra vedkommende skal indhentes ordre, så begærede Peder Engel på Christensens vegne endnu sagens henstand i 14 dage, da sagen til doms skal blive udageret, hvilken anstand retten konsenterede.

Derefter blev den af K.M. skovrider Johan Klipping i Ledstrup sidste uge tinglyste auktion på det af bemeldte skovrideren udpantede gods hos bønderne i Hølkerup og Bråde foretaget, som følger:

- 1 jerngryde; Christen Olsen i Lille Egebjerg, 3 mk. 7 sk.
- 1 økse og 2 lange naver; Niels Christensen i Høve; 3 mk. 12 sk.
- 1 gravespade; Hans Jensen i Eskildstrup; 1 mk. 4 sk.
- 1 lille messingkedel; Henrik Jørgensen i Grevinge; 2 mk. 6 sk.
- 1 stor ditto; Monsr. Klipping; 2 mk. [...] sk.
- 1 malmpande; Niels Sørensen i Hølkerup; 3 mk. 8 sk.

(fol. 238b) 15. maj 1726 har K.M. herredsfoged til Dragsholms Birke, Jesper Kiærulf, og byskriveren i Nykøbing samt birkeskriveren Johan Wilhelm Michelsen indfundet sig på Dragsholm efter velfornemme Sr. Lorentz Simonsens begæring for at holde offentlig auktion på en del gods og løsøre, velbemeldte Sr. Lorents Simonsen tilhørende, hvorom er gjort tillysning af birkeretten sidste fredag den 10. maj. Konditionerne

hvorefter varerne forhandles bliver efter Sr. Lorents Simonsens anmodning følgende:

- 1) Herredsfogden ville behage, førend noget tilslag sker, at observere at intet sælges under vurderingen, medmindre det sker med vedkommendes minde og tilladelse.
- 2) At der sker intet tilslag fra ubekendte eller usuffikante personer, medmindre de enten stiller kaution eller præsterer betaling straks på auktionsstedet.
- 3) Betaling for det ved auktionen forsolgte gods sker udi gangbar mønt inden 6 uger efter dato til Sr. Peder Lorentsen på Dragsholm imod hans kvitteringer.
- Og blev da forrettet og bortsolgt som følger... (auktionsforretning fol. 238b, 239 [udrevet], 240, 241, 242)
- (...til slutning): At denne forretning således er tilendebragt og ialle måder findes rigtig, testerer vi med hænder underskrift, Dragsholm den 16. maj 1626. J Kierulf, J W Michelsen.

17. maj 1726 [fejl: "18 maj 1726"] (fol. 242b)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Christen Jensen i Høve i stedet for Henrik Jørgensen i Grevinge

Læst K.M. bestalling til sr. Johan Wilhelm Michelsen, byskriver i Nykøbing, at være tilligemed birkeskriver til Dragsholms birk, dateret Frederiksberg Slot den 20. april 1726, hvorpå by- og birkeskriveren selv betjente retten.

Blev forkyndt hvad på sidste landsting er passeret. Landstinget foretages igen den 5. juni.

Monsr. Herluf Kiær af Ulkerup, på hr. amtsforvalter Jørgen Langefeldts vegne, lod tillyse at der skal holdes offentlig auktion på en del gods og løsøre, bestående af sølv, tin, kobber, messing, malm, trævare, stentøj, gangklæder, lintøj og sengeklæder samt en ko, hvilke varer er tilhørende sl. mademoiselle Johanne Marcusdatter Frich (el. Johanne Mouridsdatter Frich? ligner "Nourcusdatter"), og skal samme auktion foretages førstkomende 28. maj om formiddagen kl. 10 slet udi ædle hr. løjtnant Suchous gård i Højby, da konditionerne videre skal blive bekendtgjort, og blev stokkemændene anbefalet at bekendtgøre det på sognestævnerne.

24. maj 1726 (fol. 242b)

Stokkemænd: Mikkell Bojelsen i Vindekilde, Anders Andersen i Fårevejle, Isak Jørgensen i Atterup, Christen Jensen i Høve, Jens Pedersen i Nakke, Hans Jensen i Eskildstrup, Peder Andersen i Glostrup og Lars Madsen i Holmstrup.

Dom afsagt imellem Sr. Peter Breedal i Nykøbing contra Nicolaj Nechart (Neuhart, Niechart etc.) i Rørvig, som lyder således: ___ og herefter på side ___ skal følge.

Ridefogden på Dragsholm Sr. Aage Christensen lod ved en missive begære tingsvidne beskrevet over hvad udi sagen imod skovfogderne og de andre beboere udi Holmstrup Sogn er passeret, angående hvad ulovlig skovhugst der er begået, hvilket retten konsenterede.

28. maj 1726 indfandt sig K.M. birkefoged Jesper Kiærulf og by- og birkeskriver Johan Wilhelm Michelsen udi hr. løjtnant Suchous gård i Højby for at holde offentlig auktion på en del gods og løsøre, som mademoiselle Johanne Frich har ved hendes død efterladt sig, (fol. 243) efter foregående tillysning af birketinget sidst 18. maj, og af Nykøbings byting den 20. maj. Og gives de købende til efterretning, at hvad som bliver forhandlet betales med klingende mønt imod varens annemmelse til hr. løjtnant Suchou, som sig efter begæring samme indkassering har påtaget, pengene modtager. Løjtnanten efter skriftlig begæring af Herluf Kiær af dags dato, efterdi han selv som konstitueret skifteforvalter formedelst svagheds skyld sig ej kunne sligt påtage, og blev da foretaget og auktioneret som følger... (auktionsforretning fol. 243, 244, 245...)

31. maj 1726 (fol. 245b)

Stokkemænd: Mikkil Bojelsen i Vindekilde, Jens Pedersen i Holmstrup, Christen Jensen i Høve, Johan Ramsteen i Vig, Hans Jensen i Eskildstrup, Jens Pedersen i Nakke, Peder Andersen i Glostrup og Lars Jørgensen i Frenderup.

Amtsforvalter Jørgen Langefeldt ved fuldmægtig sr. Stephen Clausen lod tillyse, at der skal holdes skifte førstkomende 3. juni efter Morten Eriksens hustru i Hønsinge; i lige måde efter husmand Niels Jørgensens hustru i Sejstrup samme dag; desuden efter Hans Larsens hustru i Ebbelykke den 4. juni; nok skifte efter afgangne Anders Mikkelsen i Højby samme dag; til hvilken tid enhver som noget har at fordre eller gælde ville sig til bemeldte tid indfinde, da enhver på sit sted skal vederfares ret.

Madame Maria, salig Jens Andersens i Vindekilde, ved Peder Engel fra Dragsholm, beviste med kaldsmænd Mikkil Bojelsen og Søren Jyde af Vindekilde lovligt til i dag med 8 dages mundtlig kald og varsel at have hidkaldet Nicolaj Murmester, boende i Vindekilde, imod(?) sin udgivne revers at anhøre, og dom at lide, hvor hvad han til bemeldte Maria Høy (el. Maria Høg?) er skyldig; hvorefter fremstod Mikkil Bojesen allene og gjorde sin ed med opragte fingre lovligt at have kaldt som indført er, og derhos gav til kende, at den anden kaldsmand var rejst til København og ej endnu hjemkommet, hvorfor Peder Engel anlovede ham her for retten i dag om 8 dage skal møde og aflægge i lig emåde sin ed, til hvilken tid han begærte sagens anstand for videre dermed at fortfare, som retten konsenterede, til hvilken tid i lige måde blev forelagt at møde den indstævnte Nicolaj Muurmester om han noget imod stævnemålet kan have at disputeret, hvilken forelæggelse Mikkil Bojesen i Vindekilde blev anbefalet ham at forkynde.

7. juni 1726 (fol. 245b)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Niels Christensen i Høve i stedet for Henrik Jørgensen i Grevinge.

(fol. 246) Læst amtsmand Schönbachs ordre til birkefogden angående vejene i Odsherreds distrikt, som med allerførste blev befalet at skulle repareres; Thi blev derefter stokkemændene alvorligt befalet, efter amtsmandens ordre af dato Birkendegård den 3. juni 1726, at de i hvert sit sogn lader advare vedkommende, at de sig straks med samme vejes reparation foretaget, og så forsvarligt dermed omgås, at de inden 6 uger

for dannemænd kan udstå sit syn, og hvis da skulle befindes deres efterladenhed, da dem alvorligt efter K.M. derom udgangne forordning at blive straffet.

Nok fremlagt amtmand Schönbachs ordre til birkefogden angående Dragsholms gård og underliggende bøndergods samt kirker og hovedgårde, tillige med de derudi nu befindende inventarium, være sig sædekorn, kvæg, bæster eller andre møbler, at skulle af birkefogden og 4 uvildige mænd takseres, hvilke mænd udnævnes da af retten efterskrevne: formand Peder Larsen i Skaverup, Peder Jensen i Eskildstrup, Morten Andersen i Høve og Søren Nielsen i Højby, og blev tingmændene anbefalet straks og uden ophold benævnte mænd sligt at tilkendegive, på det om nogen af dem ikke kunne være til stede eller være svag, det da straks bliver birkefogden tilkendegivet for en anden i deres sted at tage. Forretningen begynder førstkomme onsdag, som er første sognedag efter pinsefesten, som er den 12. juni, hvor da samme udnævnte mænd møder udi birkefogdens logement i Nykøbing hos Sr. H. Birch, om morgenen kl: 5, og nyder mændene dagligt hver for deres umage 1 lod sølv, og de befordre sig selv.

Bernt Schnabel, rektor af Roskilde, lod tillyse at der udi Holbæk Degnebolig skal førstkomme fredag den 14. juni om formiddagen kl. 10 slet holdes offentlig auktion på Højby Sogns kirketiede, som ved salig magister Jesper Schades, fordem rektor udi Roskilde Skole, hans dødelige afgang er blevet fæsteledig, hvorefter tingmændene blev befalet at enhver i sit sogn samme ville gøre bekendt, på det vedkommende liebhavere sig derefter kan vide at rette. Samme skriftlige tillysning på det forordnede papir er af dato 28. maj 1726, som for retten blev læst og påskrevet.

Efter amtsforvalter Schönbachs ordre af 3. juni 1726 mødte for retten hr. løjtnant Suchou af Højby og begærede efter velbemeldte ordre, at de to mænd, navnlig Jens Pedersen i Veddinge og Ole Carlsen i Asnæs, som ordren indeholder, at de bliver befalet i dag om 14 dage at møde her ved tinghuset, for dets brøstfældighed at efterse og besigtige, og det således forrette udi bemeldte løjtnant Suchous overværelse, som de kan give beskrevet under deres hænder, som videre til amtsmanden skal blive indsendt.

14. juni 1726 (fol. 246)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Christen Jensen i Høve i stedet for Henrik Jørgensen i Grevinge.

(fol. 246b) På det velbårne herskabs vegne på Dragsholm lod ridefogdens tjener Peder Engel for retten tillyse og gøre bekendt for alle og enhver, som har tilforhandlet sig noget på Sr. Lorentz Simonsens auktion sidste 15. og 16. maj, de samme betaling ville med fordreiligste, nemlig den 20., 21. og 22. juni, til ridefogden Sr. Ove Christensen på Dragsholm levere, såsom de til den tid efter skitekommisariernes ordre skal være indkasseret.

Blev forkyndet hvad på sidste landsting den 5. juni er passeret. Landstinget foretages igen den 3. juli.

Sr. Hans Birch, borger og handelsmand i Nykøbing, lod for retten fremstille to kaldsmænd, navnlig Jens Pedersen i Nakke og Hans Larsen i Hønsinge, hvilke for retten fremstod og afhjemlede ved ed med opragte

fingre efter loven lovligt til i dag med 8 dages mundtlig kald og varsel at have hidkaldet Poul Christensen, skrædder i Hønsinge, for hvad han til dato kan ved afregning være blevet skyldig til ermeldte Birch, som er for bekomne varer han tid efter anden har bekommet, derfor dom at lide, såvel for den skyldige gæld som for processens omkostning.

- Derefter blev den ene kaldsmand, nemlig Hans Larsen i Hønsinge, som ej mødte, af retten forelagt til i dag 8 dage at møde, til hvilken tid kaldet valideres.

Dernæst mødte for retten forrige forpagter på Dragsholm Sr. Lorentz Simonsen ved sin søn Sr. Friderich Lorentzen, som i anledning af den herinden retten på sl. hr. gehejmeråd Adellers vegne gjorde forbudslysning på auktionspengene, for hvad varer som den 15. og 16. maj sidst ved auktion har forsolgt, samme penge skylle af køberne betales til ridefogden Sr. Ove Christensen under prætext til forsikring med resterende forpagtning med videre; contra lod tillyse og alle vedkommende bekendtgøre, at bemeldte auktionspenge efter de på auktionsstedet bekendtgjorte og protokollerede konditioner bliver betalte til fornævnte sr. L. Simonsens søn sr. Peder Lorentzen imod kvittering, som skal være sr. Simonsen god betaling, og ville køberne behage ikke at reflektere på sådant forbud såvidt det ikke imod kgl. allernådigste lov og forordninger er konfirmt, særdeles og at L. Simonsen er overbødigt straks at præstere hvad han bør efter sin forpagtningskontrakt, når samme kontrakt ham i alle ord og punkter er blevet holdt, hvilket som ikke til fudle er sket, han har været forceret til at indeholde noget af den sidste termin indtil endelig likvidation og billig godtgørelse for prætentionerne er sket, hvorom til sin tid og sted om ej i mindelighed kan ske, da ved lovlig omgang skal ventileres. Denne kontralykning og deklaration begæres tjenstligt retten ved tingmændene på sognestævnerne til alles efterretning lydeligt ville lade forkynde.

Sr. Hans Holm, borger og handelsmand i Nykøbing, mødte for retten og beviste med to kaldsmænd, navnlig Andreas Mathiassen ("Andreas Mattisen") og Jens Tygesen, begge af Nykøbing, hvilke afhjemlede efter loven lovligt til i dag at have hid i retten kaldet, med 14 dages mundtlig kald og varsel, (fol. 247) Madame salig Mag. Peder Holms i Højby, med lavværge, til breve og bevisligheder at anhøre, spørgsmål at svare og dom at lide, for hvad hun ham er blevet skyldig; hvorefter Sr. Holm angav at hans antagne prokurator udi sagens drift er blevet svag, derfor begærte han sagens anstand til om 14 dage, som af retten blev konsenteret.

Efter den for 14 dage siden afsagte dom imellem salig Claus Byssings arvinger og en del bønder, som søges for restans, mødte for retten efter dommens anledning Jens Pedersen i Nakke og Peder Svendsen i Hønsinge, som i alle måder refererede sig til de kontraregninger, som forhen er påstået, og begge siger at arfingerne har tilstået dom samme kontraregning at være rigtig, som de videre vil søge ved skiftet efter bemeldte salig Byssing.

14. juni 1726 indfandt sig birkefogden Jesper Kiærulf og by- og birkeskriveren Johan Wilhelm Michelsen udi hæderlige og vellærde Monsr. Christen Ribers degnebolig udi Højby, efter foregående tillysninger, nemlig af Nykøbing Byting den 3. juni og af Dragsholms Birketing den 7. juni næstefter, for at holde offentlig auktion på Højby Sogns kirketiende, som er sket efter magister Schnabel, rektor udi Roskilde,

hans begæring, og videre som konditionerne indeholder, som består som følger:

- 1) Enhver som byder på tienden skal være forbundet at skille nøjagtig kaution for sit bud, om det forlanges.
- 2) Ved hvert bud tillægges ej mindre end 2 skp. på afgiften og 2 rdl. på fæstet, eller om der bydes på fæstet allene, da tillægges hver gang 5 rdl.
- 3) Når tienden for højeste bud er blevet tilslagen, da betaler den højstbydende enten straks, eller i det seneste inden en uges forløb, de indfæstningspenge som han på auktionsstedet har udlovet, udi klingene courant mønt, så og svarer de fæstet herpå gående omkostninger med tillysninger, stemplet papir og videre som deraf dependerer.
- 4) Den fæstende beholder tienden så længe rektor mag. Bernt Schnabel lever og rektorembedet udi Roskilde betjener, og den i negen oppebærer, således som K.M. lov og forordninger tilholder.
- 5) Den årlige afgift, som tienden bliver tilslagen for, betaler den fæstende udi courant klingende mønt efter hvert års kapitelskøb til rektor mag. Bernt Schnabel i Roskilde til 1. maj årlig.
- 6) Alle kgl. ordinære og ekstraordinære skatter og kontributioner, som af tienden enten er eller herefter kan blive påbudt, i hvad navn de og have kunne, betaler og svarer den fæstende selv fra 1. maj sidstafvigte, uden nogen afgang i tiendens afgift eller vederlag derfor.
- 7) Den fæstende må ej tienden (fol. 247b) til nogen fremlåne, afstå eller overdrage uden rektorens forevidende og samtykke.
- 8) På disse konditioner skal den fæstende blive meddelt fæstebrev, hvorimod han til rector scholæ i Roskilde skal udgive sin revers og fuldkommen forsikring, at han fæstebrevet udi alle sine ord og meninger vil efterleve, hvilket revers hans kautionist, om fornøden eragtes, tillige med ham underskriver.
- 9) Skulle den fæstende imod forhåbning ikke disse forskrevne poster og konditioner i alle måder efterkomme og holde sig dem efterrettelig, da skal rektoren, når sligt er bevist, magt have, uden nogen foregående lovmål eller dom, på ny da den at lade tienden bortfæste, og derforuden have sig forbeholden sin fuldkommen regres for sine lovlige og billige prætentioner ved nam og vurdering rnten i hovedmandens eller hans forloverers, om nogen er, hans bo og ejendel, hvor befindes.
- Foruden at den årlige pension, som præsten i Fårevejle af tienden nyder, som er rug 3 tdr. 3 skp. og byg 12 tdr. 3 skp., hvilket den som tienden får i fæste til præsten årligt leverer.
- Men som monsr. Casper Schade ej kunne på rektor mag. Bernt Schnabels vegne nå den afgift af forbemeldte kirketiede som velbemeldte rektor kunne være tjent med, så blev denne sinde auktionen ophæved til videre, såsom ikke blev budt mere end 100 tdr. byg på afgift og 100 rdl. til fæste af Sr. Hans Birch udi Nykøbing som havde det sidste bud.

21. juni 1726 (fol. 247b)

Udi birkefogdens lovlige forfald betjente by- og birkeskriver Johan Wilhelm Michelsen retten i dommerens sted, og udi hans sted Anders Andersen i Fårevejle som skriver.

Stokkemænd: som sidste uge.

Udi den sag opsat sidste uge, som Sr. Hans Birck i Nykøbing havde ladet indstævne, Poul Christensen skrædder i Hønsinge hvor hvad han til ermeldte Birck efter afregning er skyldig, og som efter indkaldelse ej

var mødt den ene kaldsmand sidst, så fremstod de forhen ermeldte to kaldsmænd, Jens Pedersen af Nakke og Hans Larsen af Hønsinge, og afhjemlede deres kald edeligt efter loven, således at have kaldt som forhen indført er.

- Derefter blev Poul Christensen påråbt, om han eller nogen på hans vegne var mødt, som noget imod kaldet kunne have at disputere, hvor da ingen mødte.

- At dettes anledning, og efter kaldets lovliggøren, foregav Hans Birck gælden som følger: Sidseleden 15. februar skete enigheds regning imellem parterne, og blev da Poul Skrædder skyldig 7 rdl. 5 mk. 8 sk., hvorpå han siden har betalt med 2 tdr. korn 1 rdl. 5 mk. 4 sk., så den endelige rest 6 rdl. 4 sk., hvilke penge Hans Birck satte i rette med påstand bemeldte Poul Skrædder bliver tilfunden at (fol. 248) betale til sr. Birch inden 15 dage, efter dommens afsigelse, så og processens omkostning tilstrækkelig at betale med 1 rdl. 2 mk., og var så dom begærende.

- Hvorefter endnu blev Poul Skrædder tilladt anstand til næste uge, om han til den tid i mindelighed bemeldte gæld vil betale, til hvilken tid sagen beroer.

Dernæst læst K.M. plakat og forbud, anlangende at ingen slags egetømmer af Danmark og Norge til fremmede steder må udføres, af dato Frederiksberg den 24. maj 1726. Ligeledes forkyndt K.M. patent om søindrulleringens ophævelse, dateret Frederiksberg Slot den 25. maj 1726. Dernæst læst K.M. plakat angående København alene at nyde oplagsfrihed på de 4 species, vine, brændevine, salt og tobaksblade, dateret Frederiksberg den 1. juni 1726. Endnu forkyndt K.M. forbud på alle slags kornvarers udførsel af Danmark og Norge dateret Frederiksberg den 8. juni 1726.

- Efter overmeldte forordninger var oplæste blev af amtmand Schiønback, som samme forordninger har hidsendt, befalet at tingmændene nøje samme forordningers indhold ville enhver på sit sognestævne lade forkynde.

Løjtnant Suchou, efter for 14 dage siden indførte for retten, fremstillede sig for retten, og efter den til ham ergangne ordre fra amtmand Schiønback angående tinghusets brøstfældighed ved to mænd at besigtige, til hvilken besigtigelse er blevet hidkaldet forrige birkefoged salig Claus Byssings arvinger, nemlig Sr. Hans Chrystalsin i Egebjerg, salig Niels Kiergaards enke i Nykøbing og Svend Pedersen sammesteds, alle at påhøre de tvende mænds ansatte brøstfældighed.

- De to kaldsmænd fremstod for retten og afhjemlede efter loven således med en og to ugers varsel at have kaldet som indført er.

- Derefter fremkom de to besigtelsesmænd, navnlig Ole Carlsen i Asnæs og Jens Pedersen i Veddinge, og foregav bemeldte tinghus' brøstfældighed at være således som følger:

- 14 st. stolper à 2 mk. = 4 rdl. 4 mk.; 8 tylvter brædder à 1 rdl. = 8 rdl.; $\frac{1}{2}$ tylvt 12 alen à 1 mk. 8 sk. = 1 rdl. 3 mk.; 3 tylvt stenlægter(?) à 3 mk. = 1 rdl. 3 mk.; 100 lægtesøm 3 mk.; 400 tretommersøm à 1 mk. 8 sk. = 1 rdl.; 3 tdr. kalk à 3 mk. = 1 rdl. 3 mk.; 4 hængsler og 4 stabler til port og døre = 1 rdl. 2 mk.; 10 tylvter strålægter til "støgle" (?) à 1 mk. 8 sk. = 2 rdl. 3 mk.; 3 læs rør til taget = 2 rdl. 3 mk.; 36 vinduesruder med blyet à 3 sk. = 1 rdl. 12 sk.; 19(?) stk. "seigl" til kakkellovn = 2 mk. 6 sk.; tømmermændenes arbejds løn 12 rdl.; murermesterens arbejds løn 2 rdl. 1 mk.; tækkemand og håndlangeres arbejds løn 1 rdl. 2 mk.

- Beløber sig 42 rdl. 2 sk., hvilket syn forbemeldte to mænd det redeste og bedste de har kunnet er forrettet, således som de ved ed kan bekræfte når forlanges.

- De indstævnedede arvinger, som meldt, blev af retten påråbt, om de eller nogen på deres vegne var mødt noget at svare imod indførte syn, hvorefter sig ingen indfandt. Da i anledning af amtsmand Schionbacks ordre begærte birkefoged Jesper Kiærulf tingsvidne beskrevet, på hvad indført er, som af retten blev konsenteret.

28. juni 1726 (fol. 248)

Stokkemænd: som sidste to uger, dvs. 7 af 8 sædvanlige men Christen Jensen i Høve i stedet for Henrik Jørgensen i Grevinge. [Og Niels Olsen af Veddinge i stedet for Mikkel Bojelsen]

(fol. 248b) Jørgen Larsen af Kalundborg, efter begæring af Monsr. Spleth på Egemark, udi sagen som sr. Hans Holm af Nykøbing imod Madame salig magister Peder Holms, var mødt, og imod det for to uger siden afhjemlede varsel påstod, at som det fordrende skal være en gæld efter salig mag. Peder Holm, og ikke på skiftet den 12. februar 1725 formedelst kontraregning og andre årsager er blevet antaget, mens fra skifteretten formedelst manglende bevis afvist, og nu ikke i det afhjemlede varsel er indstævnet salig magister Holms arvinger med formyndere, som formenes efter loven ske bør, siden madame Holms ikke har givet partikulær for sin person siden skiftets holdelse, hvorfor påstås at nu ej noget foretages førend alle vedkommende lovligt bliver stævnet, hvorpå dommerens interlocotoriekendelse begæres.

- På Sr. Hans Holms vegne mødte hr. rådmænd Børge Mogensen Bring af Holbæk, og imod den af Monsr. Larsen på Sr. Spleths vegne gjorde exception imod det for to uger siden imod Sr. Spleth indførte varsel, svarede: at som stævnmålet til madame Holm og lavværge for to uger siden, som var den 14. juni, lovmæssigt er blevet afhjemlet, hvorved Sr. Spleth selv skal have været til stede ved retten, men da ej imod stævnmålet på ermeldte enkes vegne, for hvilken han er lavværge, gjort noget indsigende, så formoder Bring af de omnævnte tid lovmæssige afhjemlede varsel bliver i sin valeur, og vitanten derefter tilladt sin prætentation at fremføre, sagen til befordring, som således til rettens godtfindende indlades.

- Dommeren kunne efter slig beskaffenhed ej andet end bifalde Sr. Spleths ved fuldmægtig sr. Jørgen Larsens gjorte påstand, at samtlige mag. salig Peder Holms arvinger, såvelsom enken, udi denne sag bør stævnes, såsom sr. H. Holms fordring angår det ganske størvbo efter bemeldte salig magister Peder Holm. Indtil dette sagen beroer, og det første stævnmål står ved sin valeur.

På Dragsholms høje herskabs arvingers [vegne], udi salig hr. gehejmeråd Adellers størvbo, mødte ridefogden på Dragsholm Ove Christensen, som fremstillede to kaldsmænd, Hannibal Andersen og Lars Andersen, begge af Hørve, som afhjemlede ved ed efter loven lovligt til i dag at have hidstævnet, med en uges mundtlig kald og varsel, forrige forpagter ved Dragsholm Sr. Lorentz Simonsen, angående hans ved bemeldte Dragsholm hafte forpagtningskontrakts misholdelse, i det han ikke efter (disse?) tilbørlige gjorte erindringer har villet betale hans forpagtnings sidste termin, der alt for længst til afvigte 11. marts var forfalden, ej heler villet forskaffe kvittans og rigtighed for det inventarium, som han udi hans forpagtnings tid har haft under hænde, og nu til afvigte majdag var pligtig fra sig at levere, så bemeldte Ove Christensen dessen årsag har været beføjet at lade ved retten anlægge beslag og arrest på hans gods og

midler; [han er stævnet for] samme saggivelse og gjorde arrest som meldt at anhøre, til spørgsmål at svare og dom til skadesløs betaling at lide.

- I lige måde afhjemlede bemeldte kaldsmænd at have hidstævnet, med lige varsel, Henrik Ibsen ("Hendrich Ibsen") og Mikkil Bojesen, begge af Vindekilde, den af dem hos bemeldte Sr. Simonsen gjorde arrest og beslag at beedige.

- Jørgen Larsen af Kalundborg, på Sr. Lorentz Simonsens vegne, var mødt, og førend han videre indbad sig, erindrede at Mikkil Bojesen allerede (fol. 249) i dag har betjent retten som tingmand, og protokollen viser han dertil er indskrevet. Dernæst ville Larsen siden han er stævnet til en arrest at høre, fornemme hos retten om samme af rettens middel er forrettet, eller om herredsfogden udi sit forfald har skikket de indstævnte to mænd, hvoraf den ene, navnlig Henrik Ibsen, er bekendt ikke alene bor på Dragsholms gods, men nu og virkelig i tjeneste som skovfoged ved Dragsholm, hvorpå Larsen allertjenstligst udbad efterretning fra den kgl. herredsfoged.

- På Sr. Larsens tilførte svarede Ove Christensen, at den brugte Mikkil Bojesen, som i dag er indført for tingmand, har alt herredsfogden ordineret en anden i hans sted, og i fald at Sr. Larsen ville sige at samme tingmands navn ikke allerede var tilført i protokollen, så bad Ove Christensen at dette ville være ham derudi assisterlig, og den konstituerede tingmands navn tilføres.

- Dernæst formente Ove Christensen, at de brugte to mænd, til den gjorde sekvestration, var efter lovens side 136s første artikel, hvor da tillades i rettens betjentes fraværelse at bruge til slig forretning to dannemænd, og derfor påstod at Sr. Larsens gjorde protest i den post fulgte af sig selv.

- Jørgen Larsen, førend han indlod sig på at svare imod sr. Ove Shristensens tilførte, tilbød sig efterretning af dommeren om forhen indførte.

- Dommeren resolverede, at hvad angåt tingmand Mikkil Bojesen, som i dag i protokollen er indført, og dog har været brugt udi den forretning som Sr. Ove Christensen hos Monsr. Lorentz Simonsen har ladet gøre, så er bemeldte tingmand udi denne sag fra retten afviget, og udi hans sted igen som tingmand indsat Niels Olsen af Veddinge, så derudi ej kan falde nogen dispute.

- Hvad angår det gjorde forbud, eller arrest og beslag, som over Sr. Ove Christensen ved de to mænd Henrik Ibsen og Mikkil Bojesen, begge af Vindekilde, er gjort, da er ej sligt anmeldt dommeren, men er sket ham uafvidende, og derfor sættes in seqvestro indtil videre.

- Jørgen Larsen af dette fra dommeren givne gensvar var forårsaget: 1) at protestere imod de to mænds forretning uden rettens middels forevidende, efter lovens side 136s første artikel, helst det ikke heller efter lovens side 137s fjerde artikel er tilgået, at rettens middel er stillet kaution for sådan arrest. 2) Så udviser det afhjemlede stævnemål vel, at der tales om arrest og beslag er gjort, og man samme skulle gøre læse, mens i samme varsel findes ikke et ord stævnet til arrestens konfirmation, hvorfor påstås at dommeren ikke antager nogen arrest til påkendelse uden derpå var stævnet til konfirmation, mens formåls(?) så vidt samme arrest angår, afvises til lovformeligere forretning, og påfølgende lovlig stævnemål.

- Hvorefter Sr. Lorentz Simonsen reserverer sig sin lovlige tiltale til vedkommende for den ham allerede ibhragte bleme og miskredit, ja tilføjende stor skade ved hans midlers betagelse på så ulovlig måde, uden i det mindste at se forsikring hvem for alt sådant skulle ham ansvare.

- Ellers belagende den for stævne 11. marts termin tillader Larsen gerne må have sin fremgang, (fol. 249b), og skal dermed behørig blive svaret, men førend parterne kan komme til den post, påstås på Larsens protest angående arresten dommerens interlocutoriekendelse.

- Ove Christensen formodede at den af ham ved to mænd udi Sr. Simonsens gods gjorde arrest ikke bliver tilsidesat, eller kendt for ugyldig, såsom lovens alligerede artikler ikke expresse befaler sligt at ske ved rettens betjente når de ikke er nærværende, men tvært imod tillades at må forrettes ved to dannemænd, og hvad kationen derfor anbetræffer, da når arresten blev kendt for gyldig, tilbød Ove Christensen sig at ville til vedkommendes forsikring stille nøjagtig kation, og derfor af retten formodede at Sr. Larsens gjorde påstand i den post bliver tilsidesat. For resten bad han dommeren ville agte lovens side 137s anden artikel, på det om noget skulle forefalde til vedkommendes usikkerted, for betalingen, at han da derudi selv ikke skulle påkoste sig noget ansvar. Videre gaves til kende, at når arresten blev som meldt efter forhåbning kendt for gyldig, ville Ove Christensen i den materie fremvise tilstrækkelig ordre for det forettede, og i så måder forhåbede af retten at nyde lovlig og billig assistance. Hvad den post angår om gælden, da meldes i stævne målet med vider inventarium og deslige, da når sagen blev tilladt at få sin fremgang, ville Ove Christensen derom gøre anhängig hvad han fandt for godt til sagens oplysning.

- Jørgen Larsen bad dommeren ville behage at konferere Larsens forhen tilførte protest med de alligerede artikler af loven, såvelsom endnu med lovens side 32s femte artikel, da formodes den post om arrestens påkendelse ganske afvises til der på lovlig [vis] stævnes, og siden samme ikke til i dag lovligt er forfulgt, så er vel ventelig Monsr. Ove Christensen agter at gøre ny arrest, da om samme begæres ville Larsen ved denne lejlighed bede retten forsyner sig med sådan kation derfor, som kan være Sr. Lorentz Simonsen til forsikring om sin skades erstatning, alene endnu som før begæres den retsindige dommers skønsomhed.

- Dommeren resolverede, at som ingen arrest af ham er begæret, ikke heller for retten er fremkommet nogen kation for arrestens påkendelse, hvorved dommeren i sin tid kunne være forsikret om skadesløs holdelse, ikke heller i stævne målet i anledning af lovens side 32s femte artikel er (...?) arrests konfirmations erholdelse, men ikkun alene dom i hovedsagen for sidste forpagtningstermins betaling og inventarium at erstatte, altså kan ej Sr. Ove Christensens omgang anses for lovlig arrest, men afvises til lovlig handling.

- Hvad hovedsagen angår, nemlig den øvrige fordring og inventarium, ved magt kendes stævne målet til sagens fremgang.

- Ove Christensen, som imodforhåbning måtte fornemme ikke at kunne finde bifald fra retten til den ommeldte arrests konfirmation, begærede sagens anstand i 14 dage, for da nærmere at iagttage hvad i denne sag ske bør, og i det øvrige reserverede sig alt lovlig påtalt for ophold og udflugter af Sr. Simonsen og antagne procurator (fol. 250) Sr. Jørgen Larsen, for sagens ophold.

- Jørgen Larsen reserverede som forhen sin principals ret imod vedkommende for den skade Sr. Simonsen allerede er tilføjet, og ellers anlovede at besvare Monsr. Christensens øvrige prætentioner når de fremkommer, alt efter foregående lovlige kontravarsel.

- Dommeren konsenterede sagens anstand til om 14 dage.

På det høje herskab til Dragsholm, de herrer arvinger udi salig hr. gehejmeråd Adellers stærvbo, deres vegne, mødte ridefogden Ove Christensen, som fremstillede to kaldsmænd, Hannibal Andersen og Lars

Andersen, begge af Hørve, som afhjemlede ved ed efter loven lovligt med en uges mundtlig kald og varsel, til Dragsholms birketing til i dag, at have indstævnet en bemeldte godsets bonde, navnlig Ole Christensen af Hørve, angående en del restanser som han til sit høje herskab er blevet skyldig, samme at anhøre, til spørgsmål at svare og dom til skadesløs betaling og fæstes forbrydelse at lide.

- Hvorefter Ove Christensen irettelagde en under to mænds hænder forfattet registrering, vurdering og afregning af dato 25. maj sidst, belagt med behørigt stemplet papir, som han begærede for retten må blive læst, påskrevet og siden i akten tilført, hvilket retten konsenterede.

- Hvorefter Ole Christensen i Hørve mødte personligt for retten og gav til kende, at han ej ved så høj restans til sit høje herskab at være skyldig som opløst er.

- Ove Christensen tilspurgte den tilstedeværende Ole Christensen af Hørve om han havde sine afskrivningsbøger hos sig, for deraf at se at han i bemeldte år af skatter, landgilde og lånekorn og bygningsmaterialer han er forstrakt med havde betalt, han da sligt her i retten ville fremvise? Hvortil han svarede nej.

- I sådan hensende begærede Ove Christensen sagens anstand til om 14 dage, for da nærmere at producere til sagens oplysning hvad han for godt befandt, og til den tid bad retten ville forelægge Ole Christensen at fremvise bøger og kvitteringer, som han kunne have til bevis for det betalte i bemeldte tid fra 1714 til 1716 inklusive til sit høje herskab på Dragsholm, hvilken forelæggelse af dommeren blev konsenteret, til hvilken tid sagen beroer.

Sr. Hans Birch i Nykøbing begærede for retten at Paul Christensen skrædder af Hønsinge måtte påråbes, om han efter forelæggelse var mødt, hvorefter han, ej heller nogen på hans vegne, sig indfandt. Af den årsag blev sagen optaget til doms til om 4 uger.

5. juli (fol. 250b)

Udi birkefogdens lovlige forfald betjentes retten af birkeskriveren Johan Wilhelm Michelsen, og i hans sted Anders Andersen af Fårevejle som skriver.

Stokkemænd: 6 af 8 sædvanlige; men Christen Jensen i Hørve og Niels Olsen i Atterup i stedet for Henrik Jørgensen af Grevinge og Isak Jørgensen af Atterup.

Madame Anne, salig hr. Hans Bruns i Nykøbing, lod tillyse efter en skriftlig tillysning på det forordnede papir, at hun i forgangne høst har mistet en ravnsort hesteplag, da 2 år gl., ubrændt, og hun nu har befundet en ligeledes, brændt på det venstre baglår med et ukendeligt brændemærke, og manken afstudset ligesom på en norsk hest, altså ville hun til den ende oplyse om nogen sig ved samme hesteplag, og på det ukendelige brændemærke, ville lade sig indfinde for at sig tilhjemledende(?) da fra herredet inden 14 dage ville lade sig anmelde hos Sr. Hans Holm i Nykøbing hvor samme plag er bestående. Samme tillysning er dateret Nykøbing den 4. juli 1726 under velbemeldte Madame salig Hr. Hans Bruns hånd. Hvorefter tingmændene enhver for sig alvorligt blev anbefalet at de denne tillysning lader kundgøre på hvert sit sognestævne.

12. juli 1726 (fol. 250b)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Christen Jensen af Hørve i stedet for Henrik Jørgensen af Grevinge.

Kommerceråd Svane til Annebjerggård lod i retten fremlægge en skriftlig tillysning på det forordnede papir af dags dato under sin hånd, angående han lader advare samtlige vedkommende bønder udi Vig og Rørvig sogne, som tiender til Annebjerggård af alle slags korn, at de intet lader indhøste førend det bliver talt og af dem ydet deres tiende, nemlig Vig Sogns konge- og kirketiende og Rørvig Sogns kirketiende, til bemeldte Hr. Svan, og ellers retter og forholder dem efter K.M. lov og forordninger, under straf som vedbør, hvilket de to tingmænd i Vig og Rørvig sogn ville bekendtgøre på deres sognestævner.

Blev forkyndet hvad på sidste landsting er passeret; landstinget foretages igen den 7. august.

På Sr. Lorentz Simonsens vegne, udi den sag af ridefogden Sr. Ove Christensen på Dragsholm begyndt for 14 dage siden, mødte Jørgen Larsen af Kalundborg og fremstillede to kaldsmænd, navnlig Mikkil Bojesen i Vindekilde og Frands Thomassen sammesteds, som hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven lovligt til i dag, efter en skriftlig kaldseddel, at have hidstævnet bemeldte Sr. Ove Christensen på sit velbårne herskabs vegne, imod breve, vidner og attester at anhøre, spørgsmål at besvare og dom at lide, såvel for de prætentioner Sr. Lorentz Simonsen kan have for de på hans gods (fol. 251) gjorde arrester, som flere hvad prætentioner han kan have for de poster som af forpagtningen og forpagtningskontrakten kan dependere, med videre efter samme kontrastævnings indhold dateret 4. juli 1726, som blev læst, påskrevet og i akten skal blive indført.

- På salig gehejmeråd Adellers højrespektive arvingers vegne mødte Christian Christensen af Holbæk, og udi forberørte sag, som forhen ved hovedstævnemålet den 28. juni sidst er blevet anhændiggjort, udi kontinuation af samme dag afhjemlede varsel, fremstillede kaldsmænd Hannibal Andersen og Lars Andersen, begge af Hørve, som hjemlede ved ed lovligt til i dag med en uges varsel at have hidstævnet forrige forpagter ved Dragsholm Sr. Lorentz Simonsen, såvel den udi hans gods og midler gjorde sekvestration til forfølgning at anhøre, samt hvad udi retten efter forhen givne stævнемål og saggivelse mod ham kan blive gjort anhangig til doms erholdelse.

- Efter varselet således var afhjemlet måtte Christensen fot det første erindre imod det varsel som Sr. Lorentz Simonsen under navn af kontrastævning udi dag har ladet afhjemle, at som det sigter til prætentioner Sr. Simonsen agter at gøre for dermed at likvidere sin forpagtning, hvilket vel vil blive en fordring ved salig hr. gehejmeråd Adellers skiftekommission som ej er bekendt at være anordnet og allerede udstedt proklama for, så finder vel dommeren hvorvidt han sådanne prætentioner udi denne ret kan antage, når samme er fremkommen, til hvilken tid reserveres ydermere exception at gøre.

- Dernæst til at legitimere det afhjemlede kontinuationsvarsel irettelagde han: 1) en arrest- og sekvestrationsforretning på Sr. L. Simonsens midler og effekter på Dragsholm, forrettet af K.M. herredsfoged udi to mænds overværelse sidste 29. juni. 2) en skriftlig kaution for samme arrest fra de herrer skiftekommissarier hr. etatsråd Berregaard og hr. assessor og justitssekretær Sechman, dateret 6. juli sidstleden. 3) Original forpagtningskontrakt, oprettet med Sr. L. Simonsen på Dragsholms

forpagtning, dateret 10. februar 1723, hvoraf han af den 17. post så vidt insigneret er begærende læst, påskrevet og såvelsom de to forestående dokumenter ligeledes læst, påskrevet og udi akten tilført.

- Hvorefter Christensen angav fordringen bestående af to forpagtningsterminer til 11. februar 1725 og 11. marts 1725 forfalden, og før den summa 1512 rdl., hvorpå er betalt efter salig gehejmeråd Adellers to kvitteringer af 31. januar og 31. marts 1726 lydende på 400 rdl., en kvittering af junker Theodorus Adeler dateret 13. maj 1726 på 100 rdl., en ditto af Sr. Peder Ottosen af 29. maj 1726 på 100 rdl., solgt hr. grev (fol. 251b) Trampe en hoppe for 40 rdl., i lige måde solgt kammerjunkere Adeler en hest for 34 rdl., anvist hos Willum Slagter i København af 4. juni for 8 stude 100 rdl., nok indgivet en regning af dato 4. juni for græs og fodergæld som godtgøres med 298 rdl. 4 mk. 15 sk., gør i alt 1071 rdl. 4 mk. 15 sk.; så at på bemeldte to terminer rester 439 rdl. 1 mk. 1 sk., foruden hvad prætentions til Sr. Simonsen kan have såfremt han ikke med kvittering beviser rigtig at have fra sig leveret alt det inventarium af kvæg og kornvarer, som han efter kontrakten er pligtig, hvilket reserveres under sagens videre drift at gøre påstand over.

- Og nu for det første, såvidt forpagtningssagen angår, sagde udi rette, at Sr. Simonsen bliver tildømt samme efter irettelagte forpagtningskontrakt skadesløs at betale, og at den på hans gods hæftede sekvestration og arrest, som lovligt er forfulgt og i anledning af kontraktens ord er holdt, bliver i alle måder stadfæstet indtil herskabet bliver skadesløs afbetalt, og mulig at han bliver tildømt at betale arrestens og processens omkostning skadesløs, begærende derhos, at hvad forhen i sagen er passeret udi akten ord til andet måtte inddrages, hvornæst han ville afvente hvad fra kontraparten måtte indkomme.

- Jørgen Larsen, på Sr. Simonsens vegne, holdt unødigt imod Sr. Christensens erindring imod kontravarselet denne sinde noget at svare, men reserverede det til om 14 dage, til hvilken tid sagens anstand begæres, og imidlertid reserveres også svar imod det på citantens side i dag fremførte, hvilken anstand retten konsenterede.

Den sag imellem ridefogden på Dragsholm Sr. Ove Christensen og Ole Christensen i Hørve blev opsat 14 dage.

19. juli 1726 (fol. 251b)

Udi birkefogdens forfald betjentes retten af birkeskriver Johan Michelsen Wilhelm, og i hans sted Anders Andersen i Fårevejle som skriver.

Stokkemænd: som sidste uge.

På amtsforvalter Jørgen Langfelts vegne mødte for retten Herluf Kiær af Ulkerup, som fremstillede to kaldsmænd Hans Dyre i Underud og Hans Piil i Egebjerg, som gjorde deres ed efter loven lovligt hid til i dag at have indstævnet efter en skriftlig kaldseddels formelding: Hans Pedersen i Gjelstrup og Margrethe Pedersdatter i Ledstrup, som efter begæringens videre indhold blev læst, påskrevet og i akten skal blive tilført.

- Hvornæst blev efter Kiærs begæring i retten antaget og oplæst (fol. 252) en dom, afsagt på landstinget sidste 5. juni, som i akten skal blive tilført, hvilken er imellem inciterede begge parter, hvorudi Hans Pedersen er tilfundet at gøre benægtelsesed for søgningen om han sig samme tør understå at gøre med en god samvittighed, og til den ende blev efter Kiærs begæring endnu af lovbogen for ham oplæst, med yderligere alvorlig formaning at tage sin salighed i agt.

- Da fremstod for retten Hans Pedersen af Gjelstrup, som gjorde sin ed med opragte fingre, at han aldrig har haft eller brugt nogen legemlig omgængelse til horeri eller utugt med Margrethe Pedersdatter, som ham for barnefader har udlagt, eller ved sig skyldig i hendes løse bekendelse i nogen måde.

- Den indstævnedede Margrethe Pedersdatter var også til stede for retten, og anhørte Hans Pedersens aflagte ed, hvorefter Kiær med allerfordreiligste var tingsvidne begærende beskrevet, som retten konsenterede.

26. juli 1726 (fol. 252)

Stokkemænd: Jens Pedersen i Nakke, Jens Pedersen i Holmstrup, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Peder Andersen i Glostrup, Niels Christensen i Høve, Søren Pedersen i Jyderup og Peder Svendsen i Hønsinge.

Efter anlovning fra 4 uger siden blev dom afsagt imellem Sr. Hans Birch i Nykøbing kontra Poul Christensen skrædder i Hønsinge, som herefter skal følge [fol. 256b]. Sr. Hans Birck lod begære dommen beskrevet med allerfordreiligste.

Sognefogden Morten Pedersen i Rørvig lod tillyse og gøre bekendt for alle, at en hans tjenestedreng, navnlig Peder Jensen, er fra ham undviget og bortløbet fra ham i disse dage, uden pas eller rigtighed. I fald nogen skulle ham forekomme, de da ville Morten Pedersen det tilkendegive, hvorefter stokkemændene blev af retten anbefalet at enhver ville lyse efter samme dreng i sit sogn.

På Sr. Lorentz Simonsens vegne mødte Jørgen Larsen af Kalundborg udi sagen kontra Dragsholms herskab, til i dag opsat, og fremstillede to kaldsmænd, navnlig Nicolaj Hounisen ("Nicolaj Hofnesen") i Føllenslev og Peder Nielsen i Vindekilde, hvilke hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven lovligt hid til i dag at have stævnet med en uges skriftlig varsel ridefoged Sr. Ove Christensen på Dragsholm, imod breve at høre læse, spørgsmål at besvare og vidner at anhøre, til doms erholdelse, angående hvad skade Sr. L. Simonsen er tilføjet ved det forpagtningskontraktens poster og hvad deraf dependerer ikke er blevet efterlevet, med mere angående de på hans gods gjorte arrester; så og hidstævnet imod samme at anhøre forrige ridefoged Sr. Peder Nielsen på Dragsholm og Sr. Christian Jensen i Vindekilde; endelig indstævnet at vidne i sagen efterskrevne: Anders Larsen og Mikkil Vandmand i Vindekille, Johan Dobbert ladefoged på Dragsholm; Hans Hansen i Enghavehuset ved Dragsholm; Mathias Kruchow urtegårdsmand på Dragsholm; Anders Andersen i Fårevejle; Ole Olsen i Hørve; Jens Madsen i Skovhuset; Anders Rasmussen i Bjerresø; Lars Jensen i Store Klint; Rasmus Olsen vangvogter boende ved Dragsholm; (fol. 252b) Sr. Peder Engel på Dragsholm; Lars Nielsen, Michel Madsen, Søren Jensen og Simon Jensen i Store Klint; Søren Larsen af Hørve tjenende sr. Peder Nielsen på Dragsholm; Henrik Ibsen og Mikkil Bojesen i Vindekilde; med videre efter den skriftlige kaldseddels formelding, dateret 16. juni 1726, som blev læst og påskrevet og i akten skal blive tilført.

- Ellers forklarede kaldsmændene, at sr. Stephen Clausen og to karle, Svend Osbiørg Peder Trolle og Jens Bodelsen, samt Sr. Peder Lorentzen som i stævnetmålet findes indført, dem har de ikke stævnet.

- Efter afhjemlede stævнемål mødte på de højrespektive arvinger efter salig gehejmeråd adeler og vedkommende betjentes vegne, Christian Christensen af Holbæk, og var tilfreds at afhøre de til i dag indstævnte vidner, så vidt på (...?), alene exciperede imod Sr. Stephen Clausen og Sr. Peder Lorentzen at de ikke i denne sag, den ene som svigersøn og den anden som virkelig søn, af Sr. L. Simonsen blev tilladt at aflægge vidnesbyrd, dels såvidt det ikke er sådan en sag som angår ret, ære eller liv, dels og såvidt der er stævnet mangfoldige andre vidnesbyrd, som beviser at sagen ved andre end dem kan oplyses. Foruden dette er og bekendt at Sr. Peder Lorentzen er interesseret i sagen ved den imellem ham og hans fader faldne handling angående hans gods' auktion og pengenes indkassering, hvoraf arresten tildels viser sig, hvorfor Christensen refererede sig til lovens side 110, artikler 16 og 17, og påstod at ingen af disse to til vidne i sagen bliver antaget, hvorom han begærede rettens kendelse.

- Jørgen Larsen bad dommeren alene ville behage at observere de af Sr. Christensen alligerede artikler ikke befaler at så nær beslægtede eller besvogrede forbydes at vidne, hvorfor de påstås til forhør og iedtagelse, siden stilles det til dommeren når i sagen skal kendes, hvor vidt han dem tilligemed andre beviser vil anse.

- Christensen begærte at retten ville imodtage de andre vidnesbyrd først, under edelig forklaring, for deraf desbedre at skønne om disse behøves til vidner ellr ikke, dog med reservation af hans forhen gjorte protest at få påkendt, når de andre vidner er ført.

- Jørgen Larsen begærte nu dommerens resolution, enten han vil acceptere de to personer til vidner i sagen eller ikke.

- Dommeren resolverede, at de andre vidner først skulle foretages, og siden kunne Sr. Stephen Clausen og Sr. Peder Lorentzen blive imodtaget, men hvorvidt deres vidnesbyrd kan og bør anses skal ved dommens afsigelse blive observeret.

- Og blev da vidnerne stedet til forhør efter at edens forklaring lydeligt for alle tilstedeværende vidner af dommeren var oplæst, fremstod for retten og aflagde sin ed med oprakte fingre efter loven at ville vidne sandhed, først Svend Osbiere, hvorefter Jørgen Larsen til vidnet gjorde følgende spørgsmål: 1) om vidnet er bevidst når forpagteren Sr. L. Simonsens korn er dette år blevet udtærsket? 2) om noget endnu deraf findes utærsket? 3) om vidnet ved at der afvigte vinter og siden mange gange [blot] har været mødt til tærskningen at forette en 5-6 personer? 4) [om] ikke nogle dage er gået forbi, så at ganske ingen tærsker har haves? 5) om der ikke ofte fattedes foder til kvæget formedelst der ikke blev tærsket af så mange personer som der burde? 6) om vidnet ved at Sr. L. Simonsen (fol. 253) formedelst tærskningens forsømmelse har lidt skade på sit korn, og en ganske del deraf nu efter Valborgsdag er befundet museskaret, og hvor meget samme kunne være? 7) om Sr. L. Simonsen kunne holde mere kvæg på levringen(?) dette sidste år, dersom han kunne fået kornet utærsket i rette tide, end som han har holdt? 8) om vidnet har været hos og set at ridefogden Sr. Ove Christensen nu afvigte Valborgsdag tog imod inventariekørerne tilligemed jetzige forpagter? 9) om vidnet ved at ofte måtte gives hø til kvæget for mangel af halm, som ikke var tærsket?

- Vidnet, til det 1. og 2. spørgsmål, vidste intet at forklare. Til det 3. svarede, at vidnet er bevidst at der kun var 5-6 personer at tærske. Til det 4. vidste vidnet intet at svare. Til det 5. svarede han, at der fattedes midlertid foder til kvæget for mangel af tærskning. Til det 6. vidste intet at forklare. Til det 7. svarede, at der kunne vel fodres mere kvæg, dersom kornet kunne være blevet udtærsket. Til det 8. svarede,

at ridefogden Sr. Ove Christensen havde mænd og lod vurdere kørerne, og derefter har nuværende forpagter ladet dem malke. Til det 9. svarede vidnet at han, som selv var røgter ved kørerne, som var inventarietkvæget, har mange gange måtte give samme kør hø, formedelst der ikke var tærsket halm, og da halmen manglede gav han kvæget hø, efter Sr. L. Simonsens ordre.

- C. Christensen tilspurgte vidnet: 1) om han ikke er bevidst at den ene af Sr. L. Simonsens antagne tærskere eller ladekarle, Søren Larsen, var afvigte vinter en tid lang syg, og ellers udygtig til at forestå laden?

- Vidnet svarede, at Søren Larsen var nogle dage syg, men hvor mange vidste han ikke, og når han var frisk og var på laden, så ved vidnet ikke videre end han jo gjorde sit arbejde med de andre.

- 2) tilspurgte Christensen vidnet om ikke tærskerne efter Sr. L. Simonsens ordre og anstalt måtte være halm fra laden til røgteren i fæhuset, og det de bønder som var tilhøve at tærske?

- Vidnet svarede, at nogle gange bad vidnet tærskerne om de ville bære ham noget halm til, som de også gjorde, og så vidnet, at de ligeledes bar undertiden halm til den anden røgter, og vidnet ikke har hørt at Sr. L. Simonsen har ved sig selv eller andre givet nogen ordre til tærskerne derom.

- 3) tilspurgte Christensen vidnet om han ved hvor mange tærskere der dagligt skulle være på loen?

- Vidnet svarede, at han vidste det ikke, men undertiden i vinter var der 20-24 tærskere en dag på loen, og det var i mange dage det var således.

- 4) tilspurgte Chr. vidnet om Sr. L. Simonsen havde tilkøbt sig mere kvæg at overføre end det, som var på gården, eller også om ingen huse stod ledige i vinter for kvæg, eller om Simonsen måtte sælge noget kvæg for mangel af foder?

- Vidnet svarede, at han ved ikke Sr. Simonsen havde tilkøbt sig mere kvæg (fol. 253b) end der var på gården, og var ingen huse ledige, foruden nogle båse i husene når han solgte kvæg var ledige til han fik noget igen at sætte deri, og ved vidnet ikke at Sr. Simonsen måtte sælge noget kvæg før Valborgsdag for mangel af foder, men var ved nok at nogle båse var ledige i studehuset som kaldes Engladen, og ved Valborgsdagstid var der ingen for mangel [af foder].

- 5) tilspurgte Chr. vidnet om ridefoged Sr. Ove Christensen havde andet ved Valborgsdag ved kvæget at forfatte end lade det ved mænd vurdere?

- Vidnet svarede, at han ikke vidste ridefogdens forretning var andet end det samme derved.

- Forpagter Sr. Peder Nielsen og Sr. Christen Jensen mødte og tilspurgte vidnet om han ved, at de imodtog kvæget Valborgsdag for at være fornøjede dermed?

- Vidnet vidste intet herom, såsom han ikke hørte nogen tale derom da kvæget blev imodtaget.

- På Jørgen Larsens spørgsmål svarede vidnet, at Sr. L. Simonsen eller hans søn havde tilsyn med tærskerne i laden såvel den tid ladefogden var svag som andre tider.

- Jetzige forpagter tilspurgte endnu vidnet om han ikke ved, at nogle dage før Valborgsdag blev sat en del af kørerne ud i et andet hus for sig selv, formedelst de var syge, og om ikke en del døde i de samme dage før Valborgsdag?

- Jørgen Larsen protesterede imod dette spørgsmål, så længe forpagteren ikke derfor har givet noget stævnmål.

- Forpagteren, formedelst at siden her føres vidner om inventarietkvæget, at de deres spørgsmål er om det samme, såvel bør besvares som citantens.

- Derefter svarede vidnet på forpagterens spørgsmål, at der blev sat to køer for sig selv efter Sr. Peder Lorentzens ordre udi det hus Engeladen, som var syge, hvoraf den ene døde før Valborgsdag, og den anden efter, hvilke havde stået om vinteren iblandt inventariekvæget, og samme to køer var ikke iblandt det kvæg som blev vurderet Valborgsdag.

- Dernæst fremstod Peder Trolle og gjorde sin ed med oprakte fingre at ville vidne sanghed, og på Jørgen Larsens spørgsmål alene svarede dette: at til det kvæg, som stod på Vindekildegården, fattedes ofte foder, og iblandt når de ville have haft noget fra slottet var der ikke noget tærsket, hvorofor de undertiden har måtte give kvæget havre og hør, og undertiden lånt halm af Henrik Ibsen i Vindekilde.

- Nok fremstod Jens Bodelsen og aflagde sin ed efter loven at ville vidne sandhed, og på Larsens spørgsmål svarede ligesom næst forrige vidne Peder Trolle har udsagt, undtagen at han ikke ved hvad de fik hos Henrik Ibsen, men vel ved at de en tid og anden bekom foder hos andre til kvæget.

- Endnu fremstod ladefogden Johan Dobbert, og i lige måde aflagde sin ed, og til Sr. Larsens spørgsmål svarede til det 1. at de for omtrent 14 dage siden holdt op med at tærsk. Til det 2. at der ligger endnu nogle læs boghvede utærsket, men vidnet ved ikke hvad årsag samme ligger utærsket, såsom vidnet [ikke] var i Sr. Simonsens tjeneste siden Valborgsdag. Til det [3.] svarede, at før Valborgsdag var det ganske få gange at der [fol. 254] kun var 5-6 karle på loen at tærsk, men efter Valborgsdag var der kun 1, 2 eller 3 at tærsk, så tærskeren måtte gå af laden(?). Videre forklarede han, at der undertiden i vinter, når der havde været få tærskere den ene dag, så var der undertiden en anden dag 12, 16, 24 til 26 på en gang, foruden de som var i den lille lade, hvilken blev forsynet med tærskere fra den store lade når der var halm. Til det 4. vidste han intet at svare, at der nogen tid før Valborgsdag har været nogen dat at ingen tærskere var, men efter Valborgsdag inden tærskningen ophørte ved han vel at der udi nogle dage var ingen tærskere. Til det 5. svarede han, at der nogle gange fattedes foder til kvæget, formedelst ikke halm nok var tærsket, og undertiden ikke kom så mange tærskere som der burde, hvilket kunne være iblandt en hel eller halv dag som der fattedes. Til det 6. vidste han intet at svare. Til det 7. svarede han, at dersom Sr. L. Simonsen kunne have haft 22 tærskere i den store lo og 6 i den anden dagligt at tærsk, kunne han have haft udtærsket til Valborgsdag, såvel kunne han og fodre mere kvæg det år end han havde, dersom tærskningen havde tærskerblokken befordret, og efterhånden som Sr. L. Simonsen solgte noget, kom ej noget i steden igen, undtagen omtrent 18 stk. af Sr. Peder Nielsen og 7 stk. fra Spleth. Til det 8. svarede vidnet, at han så, at ridefoged Sr. Ove Christensen med mænd begære at vurdere køerne næstafvigte Valborgsdag, så gik vidnet derfra og siden den tid ved han, at jetzige forpagter har haft samme køer. Til det 9. svarede han, at de ofte måtte give kvæget hør for mangel af tærsket halm, efter Sr. Peder Lorentzens ordre. For det 10. tilspurgtes vidnet om det ikke er bevidst at der nogle gange fra Sr. L. Simonsen er klaget for ridefoged Peder Nielsen at der manglede tærskere og halm til kvæget? Vidnet svarede, at han nogle gange derom havde været hos Peder Nielsen og da fået executionsmiddel til de udeblevne bønder, hvoraf en dag efter anden igen nogle indkom, så der ikke restede ret mange til Valborgsdag, såvidt vidnet kan eftertanke. For det 11. på J. Larsens spørgsmål svarede vidnet, at de dage L. Simonsens ladekarl var svag, var omtrent 16 dage, var vidnet eller Peder Lorentzen igen altid i laden. På Christensens spørgsmål svarede vidnet, at undertiden, når helligdage derefter indfaldt, har Sr. Peder Lorentzen begæret af tærskerne at de ville bære halmen fra laden hen til røgterren. På nuværende forpagters spørgsmål

svarede vidnet, at en af forpagterne sagde ved kvægets annæmmelse, at den gode ko, som de fik ved inventariækvæget, var syg, men enten (fol. 254b) den var syg eller ikke, det ved vidnet ikke. Men dette ved han: at før Valborgsdag blev sat tre køer af fæhuset i Engeladen, som var syge, hvoraf de to døde, og det blev sagt for vidnet at det var af lungesot, men samme køer var ikke i det tal som blev leveret.

- Endnu fremstod Anders Larsen i Vindekilde, som blev taget i ed, og svarede på J. Larsens spørgsmål: 1) at det var noget efter St. Hansdag de holdt op med at tærskes, 2) at der endnu er noget boghvede utærsket, men hvor meget ved han ikke. 3) Nogle gange har der kun været mødt 5-6 personer på laden at tærskes, men andre gange 8-30, men når der var så mange på en dag kunne de ikke have som at tærskes forsvarlig, men 20 karle kunne tærskes forsvarligt. 4) At før Valborgsdag kom i det mindste 3 eller 4, men efter Valborgsdag, i den tid inden tærskningen rent opholdte, var der nogle dage slet ingen, ja udi en hel uge slet ingen mødt, og havde L. Simonsen såvel efter Valborgsdag som før Valborgsdag haft ladekarle. 5) At der undertiden en hel eller halv dags tid kunne fattes foder til kvæget, så udsendte ridefogden Peder Nielsen execution på bønderne, så kom der andre dage flere at tærskes. 6) At engang efter Valborgsdag så vidnet og flere, at på L. Simonsens rug var som museskaren at vidnet kunne synes, at skaden omtrent kunne beløbe til 12 tdr. rug, og i den store lade var skaret en del byg af det der lå i to gulve, som da var fulde, men hvor meget skaden kunne være har vidnet ikke observeret, men ved at disse to gulve var af det bedste korn og tiendekorn. Endnu forklarede vidnet, at på havrets 5 gulve var meget museskaret, så og endnu noget i de ruggulve beskadiget som vidnet ej heller kan forklare hvor meget skade var. 7) og 8) vidste vidnet intet at forklare, og heller ikke til det 9). Ellers svarede han på Larsens spørgsmål, at i de få dage en af L. Simonsens ladekarle eller tærskere Søren var svag, da havde Peder Lorentzen og ladefogden tilsyn med dem i laden. På Christensens spørgsmål svarede vidnet, at undertiden har røgteren og undertids Peder Lorentzen bedt tærskerne, som var bønder, at bære halm fra loen til røgteren og fæhuset.

- Nok fremstod Mikkell Vandmand af Vindekilde, som vidnede ord til andet på begge parters spørgsmål ligesom Anders Larsen næst før ham har vidnet og forklaret.

- I lige måde fremstod Hans Hansen i Enghavehuset, og vidnede, at han var røgter i studehuset afvigte vinter, og til Larsens 1. og 2. spørgsmål vidste intet at forklare, ej heller til det 3. eller 4., men til det 5. svarede han, at det var mange gange han ej kunne få nogen halm (fol. 255) formedelst der ej var så meget aftærsket; det var også mange gange at vidnet ikke kunne få en gang en (gift? embter?) om dagen. Til det 6. vidste intet. Til det 7. svarede han, at vel kunne holdes mere kvægdersom kornet snarere havde blevet udtærsket. Til det 8. svarede ligesom første vidne Svend Osbjerg. Til det 9. svarede, at han gav halmstudene hø når han ikke kunne få halm til dem, hvilket han gjorde af sig selv, uden ordre. Endnu på Larsens spørgsmål svarede vidnet, at Peder Lorentzen har leveret til nuværende forpagter ved Dragsholm fem kvier som skulle være på inventariækvæget. På Christensens spørgsmål svarede vidnet, at tærskerne undertiden bar halm fra loen til røgteren og fæhuset.

- Anders Andersen i Fårevejle og Thomas Terkelsen i Sørslev mødte, og aflagde deres ed efter loven, at de 1726 den 22. juni var udsendt af L. Simonsen, forrige forpagter på Dragsholm, med en missiv til ridefogden Sr. Ove Christenesn sammesteds, fra Sr. Jens Poulsen i Kalundborg, hvorudi han tilbyder kaution for sin svigerfader, og da blev givet det svar som de på samme missiv har skrevet, og nu her i retten dem er

forevist, hvilken missiv fandtes skrevet til sin svigerfader L. Simonsen af dato 18. maj 1726.

- Dernæst fremstod Ole Olsen af Hørve, gjorde sin ed efter loven, og svarede på Larsens spørgsmål, at i afvigte vinter nogle gange fattedes halmfoder til kvæget formedelst undertiden kun mødte få tærskere.

- Jens Madsen i Skovhuset vidnede under ed ligesom forrige vidne Ole Olsen.

- Anders Rasmussen i Bjerresø mødte og vidnede under ed at han intet er vidende om noget som Larsens spørgsmål indeholder.

- Lars Jensen i Store Klint vidnede under ed ord til andet ligesol Ole Olsen.

- Rasmus Olsen vidnede under ed at han intet var vidende.

- Nok fremstod Sr. Peder Engel fra Dragsholm, som gjorde ed efter loven og vidnede, på Larsens spørgsmål, nemlig: 1) om vidnet ikke er bevidst, at Sr. L. Simonsen ved sin søn og andre har adskillige gange besværgret sig hos ridefogden Sr. Peder Nielsen over den (fol. 255b) uordentlige tærsken, og bøndernes udeblivelse, ja at derover er indgivet lister på hvilke der er udeblevet? 2) Om vidnet ikke var hos da inventarietkvæget blev leveret, og efter hvis ordre og tilladelse vidnet har meddelt til L. Simonsens efterretning den kopi af vurderingen over inventarietkvæget beløbende til 928 rdl.?

- Sr. Peder Engel svarede til det 1. at have vel hørt nogle gange Peder Lorentzen havde bedt sin dahavende husbonde Sr. Peder Nielsen at assistere med tærskerens inddrivning, hvorpå og er fulgt fornøden anstalt derom, så meget muligt har været. Angående inventarietkvægets levering, da var han ikke derom bevidst på hvad måde sket er, som han da ikke var nærværende. Kopien, som af specifikationen af inventarietkvæget er efter ridefogden Sr. Ove Christensens anbefaling af vidnet udfærdiget til Sr. L. Simonsens efterretning.

- Simon Jensen, Søren Jensen, Lars Nielsen og Mikkell Madsen af Store Klint mødte, og hver for sig med oprakte fingre efter loven gjorde deres ed, og vidnede, at næstafvigte Valborgsdag var de efter ridefogden Sr. Ove Christensen på Dragsholm hans befaling på Dragsholm for at vurdere inventarietkærerne som Sr. Lorentz Simonsen da leverede fra sig, og de nye forpagtere da annammede, og beløb da hver stk. som specifikationen indeholder, som de da har underskrevet. For det andet svarede de, at det kvæg de da vurderede ej i nogen måde var svagt så vidt de da kunne forstå og skønne. På nuværende forpagteres spørgsmål svarede de fire mænd, at iblandt var en rød ko, som forpagterne sagde ej var frisk, men vidnerne kunne ej sige om den var svag eller ej, men den var noget smal(?), hvorfor den blev vurderet og leveret iblandt de andre.

- Søren Larsen af Hørve vidnede ved ed med oprakte fingre efter loven, og svarede på Sr. Larsens første spørgsmål, så og det andet, ikke at vide noget at svare, såsom han ikke var der længere end til søndagen efter Valborgsdag og da var der endnu(?) utærsket to gulve og noget i det tredje af byg, de to til de øverste bjælker, så og noget havre i tre gulve og noget rug i et gulv, men hvad der var i den anden lade vidste vidnet ikke. Ellers forklarede vidnet på det 3. spørgsmål, at der nogle gange i vinter kun var på den store lade at tærskes 3-4-5-6, siden 10-12-16 og vel undertiden 24-26 tærskere. Til det 4. svarede han, at før Valborgsdag var der altid nogle tærskere. Til det 5. at der nogle gange fatteres til nogle gifter(?) for noget af kvæget halm. Til det 6. og 7. vidste han intet, ej heller til det 8. og 9. ikke heller. På Sr. Christensens spørgsmål svarede vidnet, at tærskerne noget hen på vinteren bar halmen fra laden hen til røgterren, som skete (fol. 256) efter Sr. Lorentz Simonsens og søns befaling.

- Mikkel Bojesen af Vindekilde Gjorde sin ed med opragte fingre efter loven, og på Sr. Jørgen Larsens spørgsmål svarede, at han tilligemed Henrik Ibsen ret for nogle uger siden var efter ridefogden Sr. Ove Christensens begæring på Dragsholm udi Sr. Simonsens værelse og der gjorde arrest på en del hans gods til 400-500 rigsdaler omtrent, og blev samme forretning skriftlig forfattet, som vidnet tilligemed Henrik Ibsen underskrev. Konditionerne erindrede vidnet ikke, men den skriftlige forretning det bedre udviser.

- Henrik Ibsen mødte ikke, skal møde om 3 uger, efter begge parters vedtagelse, formedelst landstinget den 7. august.

- Christensen, på sin principals vegne, ville fornemme, såvel hos Sr. Jørgen Larsen som hos Sr. Peder Lorentzen, om de ikke har kommission fra sr. L. Simonsen at sælge de arresterede staldede stude, da sådan både ham og dem skal blive akkorderet, på kondition at de derfor indkomne penge bliver leverede på Dragsholm på afslag af forpagtning og samme stude nu fra Dragsholms gård behøves entlediget? Har de ikke kommission begæres de det Sr. L. Simonsen ville tilkendegive med den betydenhed at hvad skade og forlis kohort eller husleje der pågået bliver som billig for debtors regning, i lige måde ville han fornemme om Sr. Simonsen vil sælge den anholdte langhalm efter markedspris, eller selv stå for den skade som deraf måtte flyde? Og til sidst erindrede at han ville besørge opsigt med de anholdte korn som er under hans lås og lukke at det ikke bliver fordærvet, under hans eget ansvar, reserverende i det øvrige på hans principals vegne deres ret i alle måder, og med videre rettergang måtte bede bero til den 16. august.

- Jørgen Larsen, på Sr. L. Simonsens vegne, svarede på Sr. Christensens anførte, at hvad de anholdte stude angår, så skal under processen blive udvist, at Villum Larsen slagter af København skulle betale forpagteren (fol. 256b) 25 rdl. for den summa Lorentz Simonsen holder sig til de samme har arresteret, lige så reserverer sin principals ret i de andre poster og videre denne sinde ej indlod sig at svare, men anlovede til forbemeldte 16. august videre med sagen at fortfare.

- Christensen svarede dertil, at arresten har ikke forment Sr. Simonsen at få 25 rdl. for pant af studene, når han bragte slagteren til gården, ej heller formenes det han endnu at indbringe dem det højeste han kan på ovenmeldte måde.

- Sr. Larsen lod det ankomme på de efterfølgende beviser hvorledes Sr. Simonsen er blevet hindret i studenes og andre varers bortsalg.

- Sagen opstår til den 16. august næstkommende.

Ole Christensen af Hørve mødte, og efter anlovning irettelagde sin kvitteringsbog og fæstebrev, dateret 10. september 1707, med revisoration af salig hr. gehejmeråd Adeler af 12. april 1719, hvilke dokumenter efter at de af retten var påskrevet, Christensen til sig tog til besvaring til om tre uger, til hvilken tid sagen opstår.

Følger nu den dom afsagt imellem Sr. Hans Birck i Nykøbing contra Poul Christensen skrædder i Hønsinge, og lyder således:

- Som Sr. H. Birck lovligt til den 14. juni sidst med mundtlig 8 dages kald og varsel har ladet indstævne Poul Christensen skrædder i Hønsinge for hvad han til bemeldte Birch kunne være skyldig, som efter tilførte den 21. juni, og ved seneste gjorde afregning med Poul Christensen beløber 6 rdl. 4 sk., hvilke penge Birch sætter udi rette med påstand at ermeldte Poul Christensen bliver tilfundet at betale, samt processens omkostning skadesløs at erstatte med 2 sldr.; Hvorefter Poul Christensen blev påråbt, om han eller nogen på hans vegne var mødt at svare imod det

over ham indførte krav, men som han ej mødte blev ham tilladt anstand til ugen efter den 28. juni; efter pårøbning mødte ej heller efter forelæggelse, hvorfor sagen blev i 4 uger optaget til doms afsigelse, med videre udi akten findes indført.

- Så blev for retten kendt således: At som Sr. H. Birch med sin købmandsbog beviser ovenmeldte fordring ved afregning imellem ham og Poul Christensen, nemlig den summa 6 rdl. 4 sk., at komme til gode, og Poul Christensen ikke efter tvende forelæggelser er mødt for ringeste derimod at svare; så tilfindes Poul Christensen Skrædder ej alene at betale til Sr. H. Birch udi Nykøbing den skyldige rest efter afregning 6 rdl. 4 sk., men end og processens anvendte bekostning med 1 rdl., i alt 7 rdl. 4 sk., alt inden 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse, eller derfor at lide nam i hans bo og gods hvor der findes efter loven.

Skriveren har bemærket, at dette er den første doms slutning der er indført i tingbogen udi hans tid; noget som ej er sket tilforn.

2. august 1726 (fol. 257)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige, men Christen Jensen i Høve i stedet for Henrik Jørgensen i Grevinge.

Læst K.M. forordning af dato Frederiksberg den 15. juli 1726 angående 12- og 2-skillingsstykkers reduktion og nedsættelse, som er slagne og udgangne fra år 1711 til 1725 inklusive, hvilken mynt, nemlig 12-skillingsstykker efter forordningens publikation skal gå for 10 skilling, og 2-skillingsstykker nemlig seks 2-skillinger i lige måde for 10 skilling, hvilken forordning tingmændene blev anbefalet at forkynde udi deres sogne, på det enhver herefter kan vide sig at rette.

Dernæst lod K.M. tolder ædle Aron Goldzieher ved Rørvigs toldsted tillyse og for alle at gøre bekendt, at på bemeldte toldsted skal holdes offentlig auktion førskommende onsdag kl. 10 slet formiddag, på efterskrevne konfiskerede og ustemplede gods, nemlig 6 alen canchars(?), 26½ alen netteldug, vævede mandshoser 3 par, kvindestrømper 4 par, et spejl med forsølvede lister om og sort ramme. Konditionerne skal liebhaberne på auktionstedet blive bekendtgjort.

I lige måde lod Julius Borchersen, borger og indvåner i Nykøbing, tillyse at han vil holde offentlig auktion på en del hans tilhørende gods og løsøre, bestående af kobber, senge-, gang- og linnedklæder, glas og stentøj, trævarer, hø og tørv, kvæg samt jord i marken, hvilken auktion skal foretages udi hans iboende hus førstkommende 10. august om formiddagen klokken 10 slet, som er om 8 dage, hvilke tillysninger stokkemændene blev anbefalet at gøre bekendt udi deres sogne.

7. august 1726 indfandt sig på K.M. toldbod ved Rørvig, efter ædle tolder Aron Goldzickers begæring, og i anledning af de højbydende herrer i kammerkollegiet, deres ordre af dato ___ 1726, birkefogden Jesper Kiærulf og by- og birkeskriver Johan Wilhelm Michelsen for at holde offentlig auktion på en del efterskrevne konfiskerede og ustemplede varer, som sidste 21. maj er anholdt ved bemeldte toldbod for en kræmmer navnlig Jørgen Rask af Rødby, og førend auktionen blev begyndt gjorde auktionsforvalteren følgende spørgsmål til velbemeldte tolder, nemlig om han vil være ansvarlig for denne begærte auktion og udi alle måder stå til ansvar for hvad prætentioner som muligt i sin tid kunne påkomme?

Hvortil tolder Goldzieker svarede at ville være (fol. 257b) ansvarlig som indført er. Om bemeldte auktion er gjort tillysning af Dragsholms birketing den 2. august og af Nykøbings byting den 5. derefter; hvorefter konditionerne blev angivet således: 1) at den købende betaler varerne med nu gangbar mønt efter forretningen, og det til den tid auktionsforordningen tilholder, som er 6-ugersdagen; 2) betales pengene til auktionsforvalteren bemeldte tid. Og er da forrettet som følger:

- 6 alen kaunfas; Peter Bredal i Nykøbing; 1 rdl. 5 mk. 7 sk.
- 26½ alen netteldug; tolderen selv; 7 rdl. 5 mk. 3 1/4 sk.
- 1 par mandestrømper; sr. Hans Birck i Nykøbing; 3 mk. 7 sk.
- 1 par ditto; tolderen Selv; 3 mk. 12 sk.
- 1 par ditto; Sr. Thomas Roskilde i Nykøbing; 3 mk. 10 sk.
- 1 par kvindestrømper; Sr. Hans Holm i Nykøbing; 1 mk. 12 sk.
- 1 par ditto; Sr. Bredal; 2 mk.
- 1 par ditto; hr. Jacob Hyphoff; 1 mk. 13 sk.
- 1 par ditto; Sr. Hans Birck; 1 mk. 7 sk.
- Et spejl med forsølvede lister om og sort ramme; Sr. Hans Birck; 1 rdl. 5 mk. 1½ sk.
- At forbemeldte auktion således rigtig er tilendebragt testerer vi underskrevne med hænder underskrift, actum Rørvigs toldsted ut supra. J Kiærulf, J W Michelsen, Aron Goldzieker.

9. august 1726 (fol. 257b)

Stokkemænd: som sidste uge.

Læst K.M. forordning af dato 29. juli 1726 og af højædle og velbårne hr. etatsråd og amtsmand Schiønbach fremskikket, angående en del onde og tyvagtige mennesker her i Sjælland, som ej alene har begået tyveri men endog ved udstrøede sedler skal true med ildebrand og anden ulykke, hvilke mennesker, om de nogen for kommer, straks skal pågribes og fængsles og udi sikker forvaring på behørigte steder henbringes, med videre samme forordnings indhold, som tingmændene blev bekendtgjort og advaret at de i hvert sogn striks vil bekendtgøre, at i fald nogle af slige ugudelige mennesker kunne antræffes, de da [...] straks til herredsfogden at bekendtgøre, som da videre skal [...] derpå stillet ordre.

16. august 1726 (fol. 258)

Stokkemænd: som sidste par uger.

Læst K.M. forordning af dato 31. juli sidstleden angående alle slags 16-skillingsstykker fra år 1713 til 1717 inklusive skal ved reduktion og nedsættelse herefterdags gå og gælde for 15 sk., med videre dets indhold.

Dernæst lod Sr. Herluf Kiær af Ulkerup i retten fremlægge en tillysning, at førstkommende 29. august skal udi Ulkerup skifte foretages efter afgangne birkefoged salig Claus Byssing, at hvem som efter ham har noget at fordre eller gælde ville sig til samme tid indfinde, med videre dets indhold, som for retten blev læst og påskrevet.

- I lige måde udi samme skriftlige tillysning lod Sr. Kiær advare enhver, som endnu kan til dato restere med auktionspenge, bemeldte salig Byssings stærvbo tilhørende, ville til den berammede skiftetid sig indfinde med betaling, såfremt de ikke derfor vil søges med process.

Blev forkyndt hvad på sidste landsting er passeret; næste landsting skal holdes 4. september.

Sr. Hans Holm af Nykøbing mødte ved C. Christensen af Holbæk og fremstillede to kaldsmænd, nemlig Andreas Mathiassen og Christen Gundersen, begge af Nykøbing, som hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven, lovligt til i dag med to ugers varsel at have hidstævnet Sr. H. Birck, borger og handelsmand i Nykøbing, til vidner, attester og bevisligheder at anhøre og spørgsmål at svare angående Højby kongetiende, som citanten med ham har interesse udi, og Birck dog nu i år, frem for tilføre sig samme tilignere(?), alt til et lovligt tingsvidnes forhvervelse. Bemeldte kaldsmænd afhjemlede også med lovlig en uges varsel at have hidstævnet til at vidne i sagen efterskrevne: velædle hr. løjtnant Suckou i Højby, Søren Nielsen og Niels Jensen her sammesteds, Jacob Rasmussen og Hans Nielsen i Stårup, Anders Pedersen og Lars Tygesen i Nygård, Jens Pedersen og Lars Madsen i Stenstrup, Lars Olsen og Anders Jensen i Gudmindrup, Ole Jacobsen og Anders Madsen i Lumbsås, Niels Olsen og Hans Larsen i Ebbelykke, Jens Olsen og Mads Madsen i Holmstrup, Peder Fisker og Anders Mikkelsen i Sonnerup, Hans Poulsen og Niels Thomassen i Tengselmark, Thomas Nielsen og Christopher Nielsen i Nyrup, Niels Jensen og Jens Larsen i Klint, enhver af dem edeligt at vidne hvad de om fornævnte tiendes deling og oppebørsel kan være bevidst, med videre dem for retten kan blive tilspurgt.

- På Sr. H. Birchs vegne mødte J. Lauridsen [vel Jørgen Larsen] af Kalundborg, og fornam at Sr. Holm vil bevise han er interesseret med Monsr. Birch i Højbys kongetiende, da for at betage ham den unyttige proces producerede J. Lauridsen det til Sr. Birch af [salig] gehejmeråd Adeler og hans højædle højærbødigheds hr. biskop Worm udgivne fæstebrev, dateret 6. november 1719, hvilket blev læst, påskrevet og i hvad passerer tilført. Herefter (fol. 258b) Lauridsen formoder Sr. Holms tanker forandres, og skulle han uden adkomst eller fæstebrev ville tilvinde sig interessentskab i samme tiende, påståes førend hvad bliver tilladt derom at føre nogen vidnesbyrd, han bliver tilholdt lovligt derimod at stævne de som samme fæstebrev til Sr. Birch har udgivet; Thi Birch altid benægter han ikke har taget ham til medinteressant, mindre i år lovet ham noget af det korn han i denne tiende tilkommer at oppebære, efter hvilket Lauridsen påstod resolution og(?) Monsr. Holm imod pur og ren fæstebrev kan tillades at gøre nogen vidner uden vedkommende derimod at stævne.

- Christensen begærede de indstævnte vidner måtte tages til forhør, siden der ikke intenderes at gøre noget bevis imod det irettelagte fæstebrev, at nogen dets vedkommende dertil burde stævnes, men citanten agter at overbevise Sr. Birch at han virkelig interesserer med ham udi Højby kongetiende, og at Birch med hans tilladelse har fået fæstebrevet på sit navn indrettet, hvorudi ingen har del udi disse parter selv.

- Dmmeren turde ikke eragte at tage imod de indstævnede vidners forklaring, men blev tilladt at fremkomme og udsige deres sandhed. Og da efter eden af lovbogen var blevet for samtlige vidnerne oplæst, og de formanet at blive ved sandhed, fremstod:

- Først Søren Nielsen af Højby, som forklarede at siden år 1719 har både Sr. Birch og Holm tillige oppebåret Højby kongetiende, og hvilken af dem der kom at tælle sagde, at den anden skulle deles lige meget til hver af dem, som også skete, og hvilken der kom først til (...?) at tælle for sig, fulgte(?) dem(?), men tienden blev ordentlig delt imellem dem og ført til Nykøbing, og et af samme år som var det allerførste var Holm og Birck begge samlede hos præsten i Højby, og havde samtlige bymændene for

sig, og sagde at de skylle tale dem til, når de ville have talt, men hvilken af dem der sagde de ord erindrede vidnet ikke.

- På Sr. Lauridsens spørgsmål svarede vidnet, at i dette år leverede de alt tienden til Sr. Birck efter hans tilsigelse. Og på Christensens spørgsmål svarede vidnet, at Holm har og tilsagt dem i år at levere tiende til ham, den halve del, men fordi Birck i år har ladet læse sit fæstebrev leverer de tienden til ham. Videre svarede vidnet, at de har haft den hele kongetiende i omvundne tid, og det halve kirketiende udi 5 år, og begge delt lige hver halvparten.

- Dernæst fremstod Niels Jensen af Højby, som vidnede at udi foromvundne tid er Højbys ganske kongetiende og det halve kirketiende blevet oppebåret både af Birck og Holm i Nykøbing, hver halvdelen, hvad enten den ene eller den anden af dem kom ud efter bøndernes by for at dele, men om tienden i år vidnede han ligesom forrige vidne.

- Dernæst fremstod Anders Pedersen og Lars Tygesen i Nygård, som vidnede at i forommeldte tid har Birch og Holm oppebåret deres hele kongetiende og det halve kirketiende, som de har delt mellem sig, hvad enten den ene eller den anden talte af den for bønderne, og undertiden fik den ene rug og den anden byg, ved derfor ikke om de just fik begge lige meget.

- Jens Pedersen og Lars Madsen af Stenstrup (fol. 259) vidnede ord til andet som forrige vidner, med det tillæg at enten Birch eller Holm havde sendt tæller ud, skrev den tiendens halve del til Birch aget, anden halve del til Holm, som og således blev ydet, men udi indeværende år har Birch ladet tilsige dem at yde sig alt tiendet som de også gjorde, endskøndt at Holm også har ladet dem tilsige, men formedelst fæstebrevet i år er blevet læst yder de til Birch, men ikke hørt at Birch og Holm har været sammen eller sagt at de har været lige gode om tienden.

- Lars Olsen og Anders Jensen i Gudmindrup vidnede som forrige vidner, undtagen at de i år endnu ikke har leveret nogen tiende.

- Ole Jacobsen og Anders Madsen i Lumbsås vidnede som forrige vidner, med tillæg at de for dette år har tinget for deres tiende med Birch i skæppen, og for 2 år siden tingede de ligeledes i skæppen med Holm.

- Niels Olsen i Ebbelykke vidnede om tiendens ydelse i de forrige år, såvel som tingning i dette år med Birch, ligesom de forrige vidner; ydermere at i forrige år har han på en tid tinget både med Holm og Birch at yde i skæppen.

- Mads Madsen i Holmstrup vidnede ligesom forrige vidner.

- Peder Fisker og Anders Mikkelsen af Sonnerup vidnede om tiendens tælling og deling i de forrige år ligesom de andre vidner.

- Hans Poulsen og Niels Thomassen i Tengselmark vidnede som de andre vidner, med tillæg at for en to år siden var de hos Holm og ville tinge med ham i skæppen, da han svarede han ikke kunne gøre det alene, førend Birch var hos, såsom de var begge om tienden, hvorpå blev sendt bud efter Birch, og da han kom blev der tinget med dem begge om tienden dette år, og ydt så halvparten til hver af dem, men Birch var ikke hos da Holm sagde at de var lige gode, ikke heller hørte de det af Birch.

- Thomas Nielsen og Christopher Nielsen af Nyrup vidnede som forrige vidner.

- Niels Jensen og Jens Larsen i Klint vidnede ligesom alle de andre.

- Christensen forbeholdt citantens ret med beviser og oplysning sine steder at fremføre, og efter det passerede begærte tingsvidne beskrevet.

- J. Lauridsen på Sr. Birchs vegne reserverede sin påstand behørig tid for han ved ibragt bekostning for det som sr. Holm dog ikke skal godtgøre han er berettiget at påtale, eller i nogen måde udi fæstet medinteressere.

- Dommeren konsenterede tingsvidnets beskrivning.

På Sr. L. Simonsens vegne mødte J. Lauridsen, og i sagen kontra Dragsholms herskab fremæskede det til i dag forelagte vidne Henrik Ibsen, hvorpå bemeldte Henrik Ibsen af Vindekilde fremstod og med (fol. 259b) oprakte fingre efter loven vidnede, at han tillige med Mikkil Bojesen i Vindekilde har været på Dragsholm efter ridefogdens Sr. Ove Christensens befaling for nogen tid siden, i forpagteren L. Simonsens værelser, og der gjort en arrest på en del gods, og derunder 8 stude, med mere som vidnet ikke kan erindre, men gav samme tid forretningen skriftligt fra sig til ridefogden Sr. Ove Christensen, hvilken udviser hvorledes da er passeret og tilgået.

- J. Larsen, i anledning af Henrik Ibsen og Mikkil Bojesens aflagte vidner, tilspurgte Henrik Ibsen om forretningen er skrevet af ham, eller hvem? Henrik Ibsen svarede, at ridefogdens tjener Peder Engel skrev, og de vurderede godset.

- Endnu tilspurgtes vidnet om ikke ridefogden Sr. Ove Christensen tilsagde Peder Engel hvad han skulle skrive, eller om mændene selv tilsagde Peder Engel hvad han skulle skrive? Henrik Ibsen svarede, at han ikke kan erindre at der blev talt om arrest, men vel ved at der er gjort en forretning, hvortil han sig refererer.

- Jørgen Lauridsen var begærende at dommeren ville tilholde vidnet Henrik Ibsen at forklare enten han selv eller ridefogden har tilsagt Peder Engel hvorledes samme forretning skulle skrives og stiles.

- Christensen formodede at retten ikke inponerer nogen mand til at sværge og påvidne sin forretning noget som kan gøre dem tvivlrådige, når han tilstår der er en forretning gjort, og det er Henrik Ibsen som for samme forretning skal ansvare, fornemmeligt siden forretningen ikke endnu er kommet i retten, ligesom Christensen på sine principalers vegne protesterer at der ikke bør føres vidner om en forretning som ikke specielt er påstævnet, og allermindst at de derom bør vidne, som har gjort samme forretning, noget som derimod kunne stride, førend at benævnte forretning bliver irettelagt, og vedkommende som den har gjort bliver auktioneret derfor, og dem noget ulovligt overbevist, som de ikke selv bør påsværge sig, indstillede derfor til retten om de vil inponere Henrik Ibsen til at svare noget på fremsatte spørgsmål, og dersom det sker, mod al forhåbning, da protesteres at ikke hans svar bliver admitteret førend sådan kendelse ved overretten har været i anledning af seneste allernådigst udgangne forordning om sigtelse og benægtelsesed, såsom det er Henrik Ibsens sag og en beskyldning imellem ham og den han i så fald sigter, som alt indlades til rettens lovmæssige handling.

- Jørgen Lauridsen refererede sig til stævnet, hvoraf er at se, at er stævnet for at bevise hvorledes den underkendte arrest er gjort, ligeledes findes i varslet at ridefogden Sr. Ove Christensen derimod er indstævnet, påstår derfor at vidnet, helst ikke andre vidner i den post kan have, bliver inponeret at svare på spørgsmålet, således begæres dommeren vil give sin kendelse, enten vidnet må svare på spørgsmålet eller ej.

- Christensen formodede at retten foruden hans forrige [...] og observerer at den forretning herom sørges om, er her af retten en gang underkendt, hvilket gør mest ubilligt (fol. 260) at forretningsmanden skal pålægges at påsværge sig selv eller andre nogen sag, som i fald det var tilgået efter spørgsmålet, har frihed af loven at gøre benægtelsesed.

- Jørgen Lauridsen begærede alene som før dommerens kendelse, enten vidnet skal tillades at svare på spørgsmålet eller ej.

- Dommeren svarede, at såsom den forretning hvorom han blive tilspurgt, nemlig Henrik Ibsen, skal være gjort af bemeldte Henrik Ibsen og Mikkil

Bojesen, enddog ikke samme forretning for retten har været produceret, så turde dommeren ikke understå sig at tillade Henrik Ibsen at besvare Sr. Jørgen Larsens forhen til vidnet sidst gjorde spørgsmål angående denne forretnings måde, helst som vidnet selv som før er meldt skal have gjort samme arrest eller forbud.

- Jørgen Larsen reserverede sin principals påstand behørig tid og sted imod denne resolution, og endnu tilspurgte Henrik Ibsen om han tillige med Sr. Peder Lorentzen efter Sr. Peder Nielsens og Sr. Christen Jensens begæring delte forpagterens inventariekøer efter at de var annammet fra forrige forpagter og ridefogden Sr. Ove Christensen imellem bemelte Sr. Peder Nielsen og Sr. Christen Jensen? Vidnet svarede jo.

- Jørgen Lauridsen endnu forud de førte vidner, om inventariekvæget, producerede en specifikation som er kopi af den forretning Sr. Ove Christensen den 1. maj 1726 er foretaget og underskrevet af ridefogden Sr. Ove Christensen og de fire mænd, som kvæget har vurderet; samme kopi verificeret af ridefogdens fuldmægtig Sr. Peder Engel, og beløber summa 928 rdl.

- Dernæst en kvittering under Sr. Peder Nielsens og Sr. Christen Jensens hænder, dateret 2. maj 1726, på 22 rdl., som tillægges den forbemeldte vurdering, da summen bliver lige efter forpagtningskontraktens 12. post 950 rdl.

- Endnu produceredes bemeldte Sr. Peder Nielsens og Sr. Christen Jensens kvittering af 27. juni 1726 for sæderug 80 tdr. byg 230 tdr. havre 16 tdr. jern-"bintzler" 19 stk. bolte, og 50 og 4 lænker eller bidynder, tre jernkakkellovne, et sengested af fyrtræ, to gamle borde og malkegylderne på Dragsholm; i Vindekildegården to jernkakkellovne, et lille bord af fyrtræ, en gl. bordfod med en stenskiye udi, i haven, alt under forordnet stemplet papir indlagt, som blev læst, påskrevet og i akten indført.

- Hvorefter Lauridsen mente at have bevist inventariets rigtige levering til nuværende forpagtere, undtagen nogle få "bintzeler", som Sr. L. Simonsen er overbødig efter billighed at betale. I det øvrige anlovede J. Lauridsen at indlevere sit skriftlige indlæg, hvorved han sagen videre vil slutte, til næste uge, (fol. 260b) med de derudi påberåbende dokumenter, hvilket Christensen ville næste uge udlåne af retten og igen med sin besvaring til ugen efter her i retten igen at indlevere, og imidlertid udlånte han nu af retten den forhen producerede forpagtningskontrakt, som han anlovede med det andet om to uger at indlevere.

Den sag imellem ridefogden på Dragsholm Sr. Ove Christensen på sit høje herskabs vegne på den ene, og Ole Christensen af Hørve på den anden side, blev af citanten med reservation af hans herskabs ret i alle måder afstået til nyt stævnmål, formedelst de i sagen udfordrede fokumenter og bevisligheder er under salig hr gehejmeråd Adellers stærvbos kommissatiens direktion i København, og ej så hastigt kan erholdes, og efter hvad passeret er begærede han tingsvidne, som retten konsenterede. Det udlånte fæstebrev og kvitteringsbogen blev igen leveret.

23. august 1726 (fol. 260b)

Stokkemænd: Mikkell Bojesen i Vindekilde, Anders Andersen i Fårevejle, Jens Pedersen i Holmstrup, Jens Pedersen i Nakke, Hans Jensen i Eskildstrup, Peder Andersen i Glostrup, Christen Jensen i Høve og Lars Jørgensen i Frenderup.

Læst amtsmand Schiønbachs ordre og missiv til birkefogden angående en del tyve og ugudelige mennesker, som skal opholde sig i ubekendte steder, og når nogen af dem kan antræffes, da velbemeldte hr. amtsmand at tilkendegives; samme ordre dateret den 17. august 1726.

Dernæst forkyndet en missiv tilskrevet amtsmand Schiønbach fra Næstved magistrat, angående en del tyves gjorde bekendelse på en mand boende i byen Eskildstrup, navnlig Thomas Mathiassen (el. Thomas Matthisen), og en person fra Ringsted Torp ved navn Thomas Højskytte (el. Thomas Høy Skiøtte), hvilke skal efter udsigelse have købt og hælet med de arresterede tyve, og hvor de kan angribes, da at fastholdt dem, med videre samme missivs indhold, af dato Næstved den 13. august 1726.

I lige måde forkyndet en specifikation på tre tyve, nemlig Hans Jørgen boende i Næstved, Anders Svendsen boende i Nyrup og Boas Andersen som skal have været ladefoged på Rønnebæksholm, hvilke tre tyve, så og forbemeldte to hælere, tingmændene blev anbefalet at kundgøre enhver i sit sogn, og i fald nogen kan dem forekomme, de at lade birkefogden det vide; den sidste specifikation dateret Næstved den 13. august 1726 under W. Lafrenzens håns.

Sr. Peder Engel fra Dragsholm lod tillyse, at der skal holdes skifte efter salig Ole Pedersen i Store Klint næstkommende 31. august, til hvilken tid såvel kredi- som debitorer ville sig til den tid indfinde.

Velærværdige hr. Svend Schive i Vig lod ved Sr. Engel fra Dragsholm fremstille to kaldsmænd, nemlig Peder Rasmussen og Jacob Pedersen, begge af Vig, som hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven, lovligt til i dat at have med en uges kald og varsel hidstævnet Madame salig hr. Jørgen Holms af bemeldte Vig med hendes lavværge, såvelsom Mads Rasmussens enke med lavværge der beboer Vigs annekspræstegård, til at anhøre uvildige mænds opkrævelse som kan syne, besigtige og vurdere anneksgården i Asmintrup, dens tilstand udi bygning, besætning samt markernes røgte, medhandling og hegn, skovens brøst og alt dets forefindende i mark og by til penge at anslå, samme forretnings herinden retten påfølgende 30. august edelige afsigende at anhøre, hvorefter agtes et lovligt tingsvidne at forhverve.

- Herluf Kiær af Ulkerup, på Madame Holms vegne, mødte for retten og 1) ville fornemme i hvad henseende hr. Schive nu begærer mænds opkrævelse på anneksgården i Asmintrup, eftersom han for på dages forløb var der og havde en mand på sin side og en på Madame Holms side, som vurderede gårdens brøstfældighed samt besætningen, hvormed, eftersom der fandtes tilstrækkelighed på stedet, hr. Schive var fornøjet, som kan bevises med bemeldte mænds underskrevne forretning. 2) ville Kiær fornemme om hr. Schive kan bemægtige sig anneksgården førend nådens år er ude, og for det 3) påstår Kiær at hr. Schive bør bevise at han er berettiget til at føre sagen efter hans formening førend rette tid efter loven, og indtil det sker protesteres imod stævneålets fremgang.

- P. Engel på hr. Schives vegne var begærende af retten i anledning af stævneålet ville behage at udmelde 4 uvildige mænd der kan syne og besigtige Asmintrups anneksgård og tilliggende efter stævneålet, og at dem må blive meddelt takst hvorefter de forretningen kan fuldfærdige; Thi hvad angår Monsr. Kiærs påstand, hvad rettighed hr. Schive til samme anneksgård har, da er det en sag som nok finder sig, om nødes til doms skulle blive stævnet, formoder derfor stævneålets fremgang, og mændenes udmeldning.

- Dommeren turde ikke understå sig at vægre de forlangte mænds udmelding; Thi blev til samme synsforretning udmeldt som formand Ole Carlsen i Asnæs, Mads Svendsen i Gundestrup i Grevinge sogn, Søren Larsen i Klint i Højby sogn og Peder Rasmussen i Rørvig, hvilke fire mænd blev af retten anbefalet at møde udi anneksgården i Asmindrup førstkommande mandag, som er den 26. august, og da deres forretning således begynde og foretage, som de vil ved ed ansvare og næstkommende fredag den 30. august herinden tings afsige. Taksten kan formanden afhente hos birkefogden i Nykøbing i morgen den 24. august.

På prokurator sr. Christensens vegne mødte P. Engel fra Dragsholm, og måtte fornemme at Sr. J. Lauridsen ej efter anlovning fra sidste uge er mødt udi sagen imellem Dragsholms høje herskab og forrige forpagter Sr. L. Simonsen; han ville derfor fornemme af retten, i fald Sr. Lauridsen, der ikke har præsteret sit løfte, bliver tilladt siden dermed at fremkomme, hvad tid samme sker, for da at møde til genmæle udi sagen. Retten forelagde Sr. Jørgen Lauridsen til (fol. 261b) næste uge at fremkomme med hvad han fornødent eragter i indbemeldte sag, eftersom han efter anlovning ikke i dag var mødt.

30. august 1726 (fol. 261b)

Stokkemænd: Anders Andersen i Fårevejle, Jens Pedersen i Holmstrup, Jens Pedersen i Nakke, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Peder Andersen i Glostrup, Christen Jensen i Høve og Anders Christophersen i Hønsinge.

På Madame Karen, salig hr. Jørgen Holms i Vig hendes vegne, mødte hendes svoger og lavværge Herluf Kiær af Ulkerup og gjorde følgende tillysning: at bemeldte Madame Holms agter at lade bortauktionere en del møbler og boskab, samt kreaturer af kvæg og bæster, med videre vognredskab og andre trævarer, udi Vigs præstegård førstkommande 4. september imod den højstbydendes tilslagelse skal blive leveret imod rede penges annæmmelse, som nu går og gælder, og gives liebhaverne til efterretning at auktionen skal begynde fornævnte tid ved klokken 10 slet, hvilken tillysning Kiær af retten begærte måtte ved tingmændene proklameres på sognestævnerne førstkommande søndag til liebhavernes efterretning.

På prokurator Sr. Christian Christensens vegne mødte endnu Peder Engel fra Dragsholm og ville fornemme om Monsr. L. Simonsen eller nogen på hans vegne efter rettens forelæggelse sidste uge er fremkommet med hvad de efter anlovning udi sagen agtede nødigt, og hvis samme ikke er sket protesterede Peder Engel imod videre opsættelse, såsom stævneålet alt for 7-8 uger siden er anhängiggjort, var derfor dom uden ophold i sagen begærende.

- Dommren kunne ikke eragte Sr. J. Larsens begæring i at optage sagen til næste uge, allerhelst han her ved retten ved en missiv har begæret en uges opsættelse, som og blev konsenteret, med kondition at Sr. Jørgen Larsen til den tid uden videre forhalning her i retten indleverer hvad han fornødent kan eragte.

Formand Ole Carlsen af Asnæs var med sine tre medfølgere mødt for retten og indleverede deres skriftlige og underskrevne afsigt af 30. august, som fuldfærdiger deres forretning efter den dem her af retten sidste uge meddelte takst, angående Vigs præstegårds anneksgårds brøstfældighed i Asmindrup, som de således ved ed efter loven bekræftede, det nøjeste og

retteste har været muligt, er efterkommet, hvilken deres takst og afsigt de begærede for retten måtte læses, påskrives og udi akten indføres.

- Herluf Kiær, på Madame Holms vegne, mødte og tilspurgte disse edtagne fire mænd om de er vidende at de 15 favne gærder på Brændts gade tilhører Asmindrup anneksgård, desuden 33 favne gærder for Brændts mark, som de har opført i deres afsigt for de 33 favne 2 rdl. 2 mk. 5 sk., de øvrige 15 favne har de ikke kunnet taksere såsom de er befundet øde, eller ej?

- Hvortil mændene svarede, at de ikke vidste videre, end som enkens søn i anneksgården foreviste dem, enten de tilhørte anneksgården eller en anden lod, Vigs præstegård tilliggende som en anden musmand nu skal have i brug, som anneksgårdens beboer fordem har haft i brug.

- Kiær erklærede, at fornævnte gærder ikke nu tilhører anneksgården, men en anden husmand som velærværdige hr. Schive for lang tids for [...] samme har tilladt at bruge. I øvrigt reserverede Kiær sig ellers hvad han kan have at påanke imod dette syns forretning (fol. 262) ved lovskikket medfart.

- Velærværdige hr. Schive var tingsvidne beskrevet begærende, på hvad udi sagen er passeret, som retten konsenterede.

Herluf Kiær af Ulkerup, som anordnet forsvar for K.M. gods, på velærværdige velbemeldte hr. krigsråd og amtsforvalter Langfelds samt på bondens Christen Jørgensens vegne mødte for retten og fremstillede to kaldsmænd, Niels Jensen og Søren Pedersen, begge af Jyderup, som fremstod og hjemlede ved ed med oprakte fingre lovligt at have kaldet således:

"Som I Saxe Nielsen har afbidt af Christen Jørgensen, begge i Vigs by boende, hans næse, og ilde skamferet hans ansigt, hvorfor eder herved stævnes med lovlig 8 dages kald og varsel, til Dragsholms Birketing at møde førstkommende fredag den 30. august, vidnesbyrd at høre, spørgsmål at svare og dom at lide, for hvad i har forøvet, med pågående processens omkostning; herom at vidne stævnes eder samtlige Vigs bymænd, eders sandhed ved ed at udsige, til bemeldte tid og sted."

- Dernæst fremstillede Christen Jørgensen for retten, som har lidt skade i sit ansigt med næsens afbidelse, som blev eftersat af tilstedebærende stokkemænd og befandtes ilde tilredt, i det et stort stykke er borte, og det tilbageblevne et blodigt sår.

- Dernæst fremæskede Kiær Saxe Nielsen, som samme skade skal have tilføjet Christen Jørgensen, som for retten fremstod og svarede på Kiærs spørgsmål, at han ikke kan nægte jo at have tilføjet Christen Jørgensen den skade han havde bekommet i sin næse, men det er sket af ham i drukkenskab da han tilligemed hans andre bymænd var samlede og havde gået gærdegang om deres vange, og da de af marken hjemkom har samlet sig i en mands hus i Vig for at gøre regnskab derom, og imidlertid veretter Saxe Nielsen at have bekommet noget for meget at drikke, og der ud af sådan usanselighed er kommet en irring og trætte imellem ham og Christen Jørgensen, hvorpå denne ulykke er sket, hvilket han i hårdeste måde nu fortryder, såsom de altid tilforn har været venner og holdt godt venskab med hverandre; han beder derfor at Christen Jørgensen og øvrigheden ikke strengerer med ham efter fortjening, og lover herefter aldrig sådan excess mere at begå.

- Dernæst, efter æskning, fremstod Søren Olsen Smed af Vig, som gjorde sin ed efter loven og vidnede, at sidst torsdag, som var den 22. august, da var fornævnte Christen Jørgensen og Saxe Nielsen tillige med byens andre mænd i hans hus for at holde regnskab om deres gærdegang, hvorudaf Christen Jørgensen og Saxe Nielsen kom i nogle ord sammen, og så vidnet da at som Christen Jørgensen sad på en bænk kom Saxe Nielsen til ham og slog ham to ørefigner, dog syntes det ikke aldeles at være af vred hu;

han kom så atter igen og gav Christen Jørgensen atter en ørefigen, hvorpå han stod op fra bænken, for da de begge fattede hverandre i favnen og brydes, og derved kom Saxe Nielsen overende på gulvet under Christen Jørgensen at ligge, og da de var i sådant hu...i, løb vidnet tilligemed de andre naboer det (fol. 262b) snarest de kunne til dem og skilte dem ad, og da de opkom og var adskilte så vidnet at Christen Jørgensens næse var afbidt, og Saxe Nielsen havde munden fuld af blod, men enten han beholdt stykket i munden af næsen eller hvor det blev af, det ved vidnet ikke, såsom det ikke fandtes på gulvet; hvorpå vidnet blev ombedt af Christen Jørgensen at følge med sig til Herluf Kiær i Ulkerup som deres anordnede forsvar, for at give til kende hvorledes det var gået til, som også skete.

- Nok fremstod Peder Rasmussen, Jens Nielsen, Morten Jensen og Christen Jensen, som efter lovens aflagte ed vidnede og forklarede ord til andet ligeledes som Søren Olsen Smed har vidnet.

- De øvrige byens mænd fremstod og gjorde ed og vidnede ord til andet ligesom føranførte, undtagen Mads Larsen, Gunder Nielsen, Peder Mikkelsen, Hans Andersen og Søren Jensen, som ikke var til stede da Christen Jørgensens næse blev afbidt.

- Efter dette var passeret begærte Kiær af retten udtog for at insinuere hr. krigståd Langfeldt til eftersyn og nærmere resolution hvorledes med sagen skal fortales, og i øvrigt begærte Kiær sagens anstand til om 4 uger, da videre til sagens drift skal fremkomme, hvis fornødent eragtes, hvilket retten konsenterede.

6. september 1726 (fol. 262b)

Stokkemænd: de nye sædvanlige, dvs. Mikkil Bojesen i VIndekilde, Anders Andersen i Fårevejle, Jens Pedersen i Nakke, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Jens Pedersen i Holmstrup, Peder Andersen i Glostrup og Christen Jensen i Høve.

Læst K.M. plakat og anordning angående de for København allernådigst bevilgede 4 species af vine, brændevine, salt og tobak.

Mogens Larsen Møller i Nykøbing lod tillyse og bekendtgøre, at skifte og deling efter hans hustru, afgangne Kirsten Larsdatter, skal holdes i Nykøbing den 12. september, at alle og enhver som de der har at fordre eller gælde ville lade sig indfinde.

Sr. Hans Holm i Nykøbing lader oplyse svin, som han i sin enghave har optaget, og ingen ejere endnu hertil; først en stor hvid galt, på begge ørene lidt afskåret; en rødsandet galt, det ene øre afskåret og hjertemærke i det andet; en rødplettet galt, det venstre øre afskåret; hvilke svin findes hos bemeldte Sr. Holm, hvor ejermændene dem kan afhendte når de sig inden Mikkelsdag indfinder.

Prokurator Sr. Jørgen Larsen af Kalundborg var mødt efter rettens forelæggelse fra sidste uge, ved Monsr. Peder Lorentzen, og udi retten producerede et sit skriftlige indlæg under bemeldte Sr. Jørgen Larsens hånd, dateret Kalundborg den 31. august 1726, med sine tre bilag, som alt efter begæring af retten blev læst og påskrevet og videre i akten skal blive tilført.

- På hr. rådmand Christensens vegne mødte Sr. Peder Engel fra Dragsholm og af retten begærte disse af Monsr. Larsen producerede dokumenter af låne til besvaring til næste uge, da samme tilligemed [...]g svar i sagen

igen skal blive leveret, og til den tid begærte sagens anstand, som retten konsenterede.

(fol. 263) På Dragsholms høje herskabs vegne mødte forrige ridefoged Peder Nielsen på Dragsholm ved Sr. Peder Engel sammesteds, som fremstillede to kaldsmænd, navnlig Mikkel Bojesen og Joham Dam, begge af Vindekilde, som hjemlede lovligt til i dag med en uges mundtlig kald og varsel at have indstævnet efterskrevne Dragsholms underliggende bønder og tjenere, nemlig: af AKSELHOLM: Peder Jacobsen, Christen Larsen, Mogens Jensen, Peder Olsen, Niels Pedersen. Husmand i BIRKENÆS Knud Frederiksen. Af RANGLE MØLLE Jens Andersen. Af HOLMSTRUP: Hans Nielsen, Peder Hansen, Christen Nielsen, Ole Nielsen, Niels Poulsens enke, Søren Andersen nu boende i Eskebjerg, Morten Hansen. Af IVERSHOLM: Holger Carlsen. Af KRUDTHUSET: Hans Krøger (el. Hans Krøyer). Af BROKØB: Svend Jonassen (el. Sven Jonsen), Jens Pedersen, Peder Pedersen. Af FAURBOL: Simon Bendix, Jens Pedersen, Peder Sørensen, Ingvar Nielsen ("Engvor Nielsen"), Cornelius Pedersen, Bertel Pedersen, Jens Rasmussen, Niels Okse? el. Niels Ovesen? ("Niels Ox" el. "Niels Osn"), Ole Haagensen, Mads Andersen. Af SKIPPINGE: Christen Nielsen, Jens Hansen, Søren Pedersen, Niels Hansen. Af VALLEKILDE: Rasmus Andersen, Jørgen Holst, Søren Jensen. Af BJERRESØ: Morten Jensen, Niels Larsen, Lars Jørgensen, Anders Birkmand, Knud Jørgensen og Jens Sørensen, Christen Nielsen, Niels Jensen, Rasmus Pedersen. Af STORE KLINT: Mads Larsen og Niels Nielsen, Lars Madsen, Morten Rasmussen, Ole Pedersens enke, Søren Jensen, Simon Jensen, Lars Nielsen, Mikkel Madsen. Af VEJLEBY: Anders Larsen. Af HØRVE: Jep Pedersen, Niels Pedersen, Lars Andersen, Erik Eriksen, Mogens Pedersen, Johan Dobbert, Mogens Hansen, Mikkel Larsen, Ole Jørgensen, Jens Larsen. Af VINDEKILDE: Jens Møller. Af (...?) (Buskenæs??) Erik Snedker, Andreas Volf, Peder Skrædder, Dorthe Hougaard ("Daarthe Houfgaard"), Eskild Jørgensen, Ole Knudsen, Mads Henriksens enke, Peder Drejer, Ole Rasmussen. Af FÅREVEJLE: Hans Christensen, Jens Madsen, Lars Nielsen, Jens Ibsen og Niels Jensen, Jens Sejrsen(?), Anders Andersen, Jens Nielsen, Søren Pedersen, Jørgen Christensen, Rasmus Olsen, Søren Madsen, Rasmus Andersen, Hans Pedersen. Af STUBBERUP: Christen Andersen, Mads Jensen, Peder Jensen, Rasmus Conrad ("Rasmus Conrath"), Nicolai Svitzer, Lars Evensen, Lars Jensen, Hans Rasmussens enke. Af RIS: Christen Pedersen og Anders Christensen. Af ORDRUP: Jens Jørgensen og Erik Laursen. Af VEDDINGE: Lars Jacobsen, Hans Pedersen, Niels Olsen, Rasmus Olsen. Af ASNÆS: Poul Jensen, Peder Rasmussen, Peder Nielsen og Anders Christensens enke, Jep Eskildsen, Erik Andersen, Jens Nielsen, Hans Madsen, Jep Hansen, Ole Svendsen, unge Niels Nielsen, gamle Hans Hansen, unge Hans Hansen, Rasmus Pedersen, gamle Niels Nielsen, Christen Christensen, Søren Olsen, Poul Lorentzen, Poul Pedersen, Peder Christensen, Peder Olsen. Af HØVE: Søren Madsen, Lars Nielsen, Henrik Pedersen, Anders Sørensen, Lars Christensen, Jens Nielsen, Jens Madsen, Jens Rasmussen og kvartermesteren. Af TOLSAGER: Jørgen Hansen, Claus Pedersen, Ole Larsen, Mads Rasmussen, Christen Jensen, Jørgen Jacobsen. - - Enhver såvel gårdmand som husmand, enkerne med deres lavværge, at anhøre deres restanser, bestående af landgilde, huspenge, forstrækninger og videre som de til højbemeldte deres herskab fra 1. maj 1725 til dato 1726 er skyldig bleven, samme at tilstå eller på lovskikket måde at fragå, og derefter dom at lide. Som snart ingen af de indstævnte er mødt, uden nogle få, så lod Sr. Engel bero med restansens irettelæggelse til næste uge, med begæring retten ville behage at forelægge de udeblevne samtlig da at møde, og til den tid begærte sagens anstand.

- Jens Andersen af Rangle Mølle var mødt [så det kan han altså godt finde ud af!] og fremlagde et skriftligt indlæg angående den fordrende restans, hvilket han begærte læst og påskrevet og i akten tilført, samme begæring retten konsenterede.

- (fol. 263b) Peder Engel, som anhørte Jens Andersens indgivne indlæg, som med en hel del urigtig snak var opfyldt, som ej vedkommer denne sag, gjorde først spørgsmål til Jens Andersen om han næstafvigte år fra 1. maj 1725 til 1. maj 1726 har betalt enten landgilde eller kgl. kontributioner med videre afgifter af hans iboende Rangle Mølle, hvortil Jens Andersen svarede nej, ej noget at have betalt eller haft at betale af, såsom stedet er ganske øde [ja, hvis skyld er det, Jens?], og øde møllehus at sidde udi.

- Dernæst begærte Peder Engel de ved retten værende stokkemænd ville drages til minde de hårde expressioner og beskyldninger Jens Andersen udi sit indlæg såvel imod Sr. Peder Nielsen som Peder Larsen udi Birkenæs og Søren Andersen af Eskebjerg fremfører, som de enhver især reserverer sine tider og steder at påtale, og begærte således sagens anstand til næste uge, som retten konsenterede.

13. september 1726 (fol. 263b)

Stokkemænd: 7 af 8 nye sædnlige, men Hans Pedersen i Fårevejle i stedet for Anders Andersen sammesteds.

Blev forkyndet hvad på sidste landsting den 4. september er passeret; landstinget foretages igen den 9. oktober

På Dragsholms høje herskabs vegne mødte ridefogden der ved stedet Ove Christensen, som udi retten tilbageleverede de til besvar lånte dokumenter, som forhen sidste uge blev produceret fra Sr. Jørgen Larsen; og ydermere i retten producerede et skriftligt indlæg udi den begyndte sag imod Sr. L. Simonsen, såvelsom de udi samme indlæg påberåbte dokumenter, under litra A, B og C, alle omlagt med behørig stemplet papir, hvilke han begærte for retten måtte blive læst, påskrevet og i akten tilført. Indlægget er af dato 12. september under Sr. C. Christensens hånd.

- Peder Nielsen, forpagter på Dragsholm, mødte på Sr. Jørgen Larsens vegne og begærede disse af Sr. Ove Christensen i dag her i retten producerede dokumenter måtte blive bemeldte Sr. Jørgen Larsen til besvaring leveret til i næste uge.

- Ove Christensen påstod at den her indentings i så lang tid svævende sag, hvis stævнемåls tid alt er udløbet, måtte uden videre opsættelse optages til doms.

- Dommeren resolverede, at han ej kunne nægte Sr. Jørgen Larsens begæring med de udi retten i dag producerede dokumenter at overlade og udlåne til besvaring til næste uge, hvilke dokumenter er 1) et indlæg fra Sr. Christensen, 2) en gjort og ophævet arrest af 4. og 6. maj 1726, 3) en beskikkelse til Sr. L. Simonsen med hans påtegnede besvaring af 17. juni 1726, 4) en arrest af 18. juni 1726; som Sr. Peder Nielsen for retten imodtog og anlovede dertil at være ansvarlig, og dem igen næste uge at levere, og efter den dag, i ermangel af Sr. J. Larsens replik, bliver ej noget videre imodtaget, men sagen til doms optaget.

Efter anlovning fra sidste uge mødte forrige ridefoged til Dragsholm Peder Nielsen og producerede et restansregister af dato 6. september 1726 under (fol. 264) Peder Nielsens hånd og segl, som er omlagt med behørig

stemplet 24-skillings papir, hvilket begærtes læst, påskrevet og udi akten tilført.

- Ove Christensen, ridefoged på Dragsholm, på sit høje herskabs vegne og efter dets ordre, var mødt for retten og anhørte denne indgivne skriftlige restans, af hvilke den største del forhen selv på Dragsholm har tilstået restansen, men formedelst en del da ikke mødte, fandt han sig beføjet til i dag som meldt at møde for retten til restansens forhør, hvor da de indstævnedede bønder, endskøndt til dem er sket en uges forelæggelse, ikke mødte og havde noget at imodsige, undtagen Holger Carlsen af Iversholm, som forment at han ikke burde give mere årligt end 16 sldl., hvilke og han har betalt, men Sr. Peder Nielsen påstod at han i kraft af at han fra den salig herre gehejmeråd meddelte fæstebrev bør give årligt 20 sldl., rester så for et år 4 sldl., som han formoder dommeren ikke tilkendte ham at betale, så og hvad Rangle Mølle forhen i sagen til sin befrielse har ingivet, hvorfor ikke kunne nægtes at svare ja til doms indladelse.

- Derefter satte Peder Nielsen udi formening, at dommeren i anledning af lovens sider 459 og 466, artikler 1 og 2, tilfinder de her indstævnedede og for retten fremæskede restansen at betale, eller og at lide nam i deres bo efter loven, samt at betale denne proces' omkostning, enhver med 2 mk. danske. Hvad sig angår det af mølleren Jens Andersen udi Rangle Mølle her i retten sidste uge indgivne indlæg, da finder Peder Nielsen ikke noget af Jens Andersen derudi anført bevisligt til hans restansers befrielse, hvorfor formodes det ikke at dommeren bliver anset, men at Jens Andersen bliver tilfundet restansen at betale, og det i anledning efter forhen gjorde irettesættelse; i det øvrige reserveres videre tiltale til Jens Andersen, sine tider og steder, for hans udi foromtalte indlæg ublu og usandfærdige beskyldninger, der ikke denne sag vedkommer, men af ham kunne have været indgivet ved hans sags drift om møllens istandsættelse, som nu hviler under landstingsretten, om han dertil havde haft nogen føje eller årsag, hvorfor formodes at dommeren ikke anser den materie som sagen ikke vedkommer. På alt forestående ervartede med allerfordreiligste dommerens retsindige kendelse, og var dom begærende.

- Dommeren optog sagen til doms afsigelse om 14 dage, som er den 27. september.

20. september 1726 (fol. 264b)

Stokkemænd: de (nye) sædvanlige.

På Dragsholms høje herskabs vegne mødte ridefogden Ove Christensen ved Peter Engel fra Dragsholm, som beviste med kaldsmænd Mikkil Bojesen af Vindekilde og Anders Andersen i Fårevejle, som hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven, lovligt til i dag at have ankyndiget en fra det vellovlige landsting skriftlige lysning og citation for Lars Andersen, født i Høve, som sidst tjente Ole Laursen i Tolsager; og Niels Madsen født i Høve, tjente Jørgen Hansen i Tolsager; samt Hans Frandsen født i Holmstrup, tjente Frands Larsen sammesteds; som til soldat (alle tre??) var præsenteret, her for retten i dag at møde, for vidner at anhøre, spørgsmål at svare og dom for sådan deres ulovlige undvigelse at lide, hvilken citation Peder Engel begærte for retten måtte læses, påskrives og i akten tilføres.

- Dernæst fremstod for retten Jens Nielsen af Høve, som uden givet kald og varsel var mødt, som vidnede ved ed, at han i Guds sandhed var bevidst, at forbemeldte to personer Lars Andersen og Niels Madsen begge er barnefødt i Høve by på Dragsholms ogds, og at Lars Andersen er omtrent

23-24 år og Niels Madsen omtrent 20 år; dernæst forklarede ham at de begge næstafvigte Sankt Hans tider er undvigte af deres tjenester udi Tolsager, som stævneområdet om formelder, da de dog var fæstet at tjene deres tjenester ud til nu næstkommende Mikkelsdag, til hvilken tid de var fæstet. Ellers på spørgsmål forklarede vidnet, at samme to personer ikke har kunnet opspores eller fået at vide hvor de sig opholder.

- Dernæst fremstod Jens Madsen af forbemeldte Høve, som ligeså uden givet kald og varsel var mødt, som vidnede ord til andet at være bevidst ligesom forrige vidne har forklaret.

- I lige måde mødte Ove Jensen og Niels Møller, begge af Holmstrup, som også uden givet kald og varsel var mødte, som hver for sig vidnede at være bevidste, at den indstævnte Hans Frandsen er barnefødt udi Holmstrup på Dragsholms gods, og tjente Frands Larsen sammesteds, af hvilken tjeneste han straks efter Sankt Hansdag næstafvigte er undveget og bortløben; forklarede ellers på spørgsmål at han noget tilforn var præsenteret til soldat for bemeldte gods, og har vidnerne ikke siden spurgt hvor samme bortløbne Hans Frandsen er afbleven.

- Dernæst producerede Peter Engel en af hr. kaptajn Didrichsen underskrevet attest med det forordnede stemplede papir omlagt, hvilken attest begæertes af retten læst, påskrevet og udi akten på dansk mål indført, såsom originalen er tyskskrevet; hvorefter Peder Engel satte udi rette med formening, at bemeldte tre undvegne personer, som således uden pas og afsked ulovlig tid af deres husbonders huse, såvelsom fra deres herskab, er bortløbne, bliver tilfundet enhver for sig her på Dragsholms gods igen at indfinde, såvelsom betale til deres husbonde hver et halvt års løn, samt enhver af dem at betale den forårsagede proces' bekostning med 6 rdl., alt inden 15 dage under lovens videre tvang.

- I det øvrige reserverede Peder Engel sig herskabets ret til dem, som sådanne personer uden pas og afsked imod K.M. forordning har imodtaget og forduglt, og således var dom begærende.

- De indstævnte tre personer blev af retten lydelig påråbt, men hverken de eller nogen på deres vegne mødte for noget i sagen at svare, hvorfor dommeren forelagde dem lovdag til om 14 dage.

(fol. 265) Efter anlovning fra sidste uge mødte Sr. Peder Lorentzen og igenleverede de samme tid af retten udlånte dokumenter som forhen findes tilført. I lige måde producerede han et skriftligt indlæg under Sr. Jørgen Lauridsens hånd af dags dato, samt de derudi påberåbte dokumenter, som han begærte for retten læst, påskrevet og i akten tilført. Til forbemeldte dokumenter Sr. Peder Lorentzen sig refererede, og begærede uden ophold sagen måtte optages til doms.

- På hr. rådmand Sr. Christensens vegne mødte Peder Engel, som måtte fornemme Sr. J. Lauridsen endnu udi sagen fremkommer med adskillige dokumenter og forevendinger, endskøndt længe siden sagen af ham var loved udageret; altså fandt Peder Engel fornøden at begære sagens anstand til næste uge, såvelsom de producerede dokumenter til låns, til samme tid at besvare, da sagen uden videre ophold til doms kan blive optaget, som og af dommeren blev konsenteret.

På Dragsholms høje herskabs vegne mødte ridefogden Ove Christensen ved sin tjener Peder Engel og fremstillede to kaldsmænd Morten Hansen og Hans Nielsen, begge af Holmstrup, som hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven at lovligt til i dag med en uges varsel have indstævnet Knud Frederiksen ("Knud Friderichsen"), boende udi Birkenæs, til vidner at anhøre, på spørgsmål at svare og derefter angående såvel den risbøg han efter egen tilståelse af "Dehlhovd" har bortstjålet og hjemført, som hvad

han til hans høje herskab er skyldig af husleje for et halvt år, 10 mk., og brøstfældighed på huset, 3 rdl. 2 mk., hvilke penge han hverken straks har kunnet betale eller stillet nøjagtig borgerlig kaution for, hvorfor han i følge af loven forbliver i arrest til herskabets præcaution og forsikring, til enten af overmeldte dele af ham præsteres, for samme arrests konfirmation og forfølgning, såvelsom alt dom at lide.

- Ligeså afhjemlede samme kaldsmænd til samme tid og ting at møde at have indstævnet til at vidne i sagen: Jens Olsen Fisker, Ole Jensen og Peder Laursen, alle af Birkenæs, samt Ingvor Murmester af Holmstrup, enhver deres sandhed i sagen at aflægge.

- Efter kald og varsels afhjemling mødte på indstævnte Knud Frederiksens vegne hans herskabs velædle og velbemeldte hr. kommerceråd Hollegaards ridefoged Jørgen Pors af Holbæk, som forestillede retten at benævnte Knud Frederiksen imod Pors' kaution sidste uge af sin arrest blev entlediget. For det øvrige forblev ved retten for at eksaminere Monsr. Peder Engels i denne sag agtende vidner.

- Dernæst på Peder Engels begæring fremstod Jens Olsen af Birkenæs, som vidnede at for omtrent tre uger siden kom han gående udi Dalhovedsvangen, og der forefandt liggende hugget en ung bøg, som havde stået op til et andet træ, hvilke begge træer havde haft en rod, men så ingen folk derved; derpå gik vidnet hjem. Lidt derefter gik vidnet atter ud, hfor samme træer lå; da var rodkævlen deraf bortført; fandt så nok(?) ved gærdet liggende nogle flækkede stykker træ, derhos en økse og en jernvegge, men da han gik noget derfra og ville gå hjem mødte han Knud Frederiksen, og da sagde vidnet: "det går ilde til [...] for du hugger således, at hverken vi eller du får noget at bøge(?) (fol. 265b) vor brød ved", og da bad Knud Frederiksen vidnet om han ikke ville sige noget derom, da han ville have det træ til et hjul, og derpå skiltes vidnet fra ham.

- Pors tilspurgte vidnet for det 1) om han under aflagte ed kan sige, at den omvundne bøgegren har haft nogen virkelig stående rod, om den ikke var gjort ud fra et andet træ? Vidnet svarede, at samme træ var groet op af jorden ved et andet træ. Vidnet forklarede også at samme træers rod var igroet med et andet træs rod. 2) tilspurgte om vidnet med nogen god samvittighed kan sige eller har set at indstævnte Knud Frederiksen har fældet omvundne bøg? Dertil svarede vidnet nej. 3) tilspurgte om vidnet kan sige, at Knud Frederiksen har kløbet rodrævlen af samme bøg? Dertil han svarede nej. 4) tilspurgte om vidnet har set Knud Frederiksen at have taget noget bølgebrænde af Delhovedskov? Dertil han svarede nej, men på Peder Engels spørgsmål forklarede vidnet, at Knud Frederiksen sagde at han ville have det til et hjul, og derfor bad vidnet som forhen er forklaret om at tie stille. 5) tilspurgtes af Pors om vidnet så Knud Frederiksen alene i skoven, dertil vidnet svarede ja; hans søn fulgtes med ham, men han så ikke andre foruden hans søn og Knud Frederiksen. 6) tilspurgte om ikke Knud Frederiksen sagde til vidnet: "Her forefinder jeg et kløvet bøgekævla, hvoraf jeg har noget nødig til at reparere et hjul med, om i vil tie stille og ikke sige det til Peder Larsen i Birkenæs, da jeg vil tage mig deraf et stykke"? Vidnet svarede alene at have hørt Knud Frederiksen sige til ham om ikke han ville tie stille og ikke sige det til Peder Larsen i Birkenæs, såsom han deraf behøvede noget til et hjul, men disse ord skete ikke ved træet, men på foromvundne sted, da vidnet ville gå hjem.

- Dernæst fremstod [Jens Olesen Fiskers søn] Ole Jensen af Birkenæs, som vidnede ord til andet ligesom forrige vidne Jens Olsen udsagt og forklaret har, og på Pors' spørgsmål svarede ligesom forrige vidne.

- Dernæst fremstod Ingvar Murmester af Holmstrup og gjorde ed med oprakte fingre efter loven at ville vidne sin sandhed, og vidnede at næstafvigte 12. september var han udi Peder Larsens hus i Birkenæs, og da hørte han at Peder Engel fra Dragsholm, som da tillige var udi Peder Larsens hus, spurgte Knud Frederiksen hvorfor han var gået i skjul, og Knud Frederiksen svarede da at han havde hørt de ville prygle ham, og da Peder Engel spurgte ham om han gjort noget hvor for han skulle frygte, da hørte vidnet at Knud Frederiksen sagde, at han vidste intet noget at have forset sig, uden det var det træ han af Dalhoved havde hjembragt, hvilket han var overbødig at ville betale tillige med hvad husleje og husfæld han var skyldig til Dragsholms herskab at betale, men formodede det ikke kom ret dyrt, såsom han kunne næsten bære det hjem, men da Peder Engel også tilspurgte Knud Frederiksen om han også bar rodkævlen, da hørte vidnet at Knud Frederiksen sagde: "Det er ligemeget hvordan jeg bar mig ad dermed, hvad det skal koste vil jeg betale, og har jeg ikke penge, har mit herskab, som jeg nu har antaget velbemeldte hr. kommerceråd Hellegaard, sagt, at ville forstrække mig med penge dertil."

- Pors tilspurgte vidnet Ingvar Murmester (fol. 266) om han har set at indstævnte Knud Frederiksen enten har fældet foromvundne bøgetræ eller hjemført det til hans hus; dertil svarede vidnet at han hverken havde set Knud Frederiksen havde fældet eller hjemført foromvundne træ, men havde hørt at Knud Frederiksen udsagde at han samme træ havde hjemført og tilstået det at ville betale.

- Derefter tilspurgte Pors den indstævnte Knud Frederiksen, som er ved retten er til stede, om han har hugget eller fældet foromvundne bøg.

- Peder Engel formodede dommeren først eksaminerede vidnerne, hvortil Knud Frederiksen er indstævnet at anhøre, og ikke vidnerne til at høre Knud Frederiksens unyttige benægtelse, hvorpå han begærede dommerens kendelse.

- Pors ville formode at Knud Frederiksen efter loven bliver tilladt at svare på Pors' fremsatte spørgsmål, hvorved sagen formodentlig kan blive oplyst, hvorpå begæres rettens assistance.

- Peder Engel refererede sig til sit forrige og begærte vidnernes føring.

- Dommeren resolverede, at siden Dragsholms ridefoged på sit herskabs vegne er citant, og Knud Frederiksen er indstævnet til vidner at høre, så kunne ej andet dømmes, end at vidnerne jo først bør føres, og siden er Monsr. Pors gerne tilladt at få svar af den indstævnedede på alle de qvestioner han til ham agter fornødne at gøre.

- Hvorefter på Peder Engels begæring fremstod Peder Larsen af Birkenæs, som vidnede at foromvundne tid den 12. september hørte han, at Peder Engel spurgte Knud Frederiksen hvorfor han ville gå bort, siden han intet havde forset sig, uden med det unge træ han havde taget, hvorpå Knud Frederiksen sagde, at når nogen kunne bevise ham over at han havde hugget træet, da ville han betale det; derpå svarede Peder Engel, at de muligt kunne slippe med en dalers penge derfor, når han kom til herskabet, hvorefter Peder Engel tilspurgte vidnet om han ikke hørte at Knud Frederiksen sagde, at træet var der ikke meget ved at gøre, han næsten bar det hjem, og da Peder Engel spurgte Knud Frederiksen om han og kunne bære rodkævlen foruden at flække den, om Knud Frederiksen da ikke sagde, at det er lige meget hvordan han bar sig ad dermed, hvad træet skal koste, det er han overbødig at betale.

- Vidnet forklarede på spørgsmålet ej noget deraf at kunne erindre uden alene at Knud Frederiksen sagde, at han kunne have båret rodkævlen hjem med, om den ikke havde været flækket, og hvad træet skulle koste, var han overbødig at betale, og ville stille kaution såvel for træet som for husleje og husets brøstfældighed. For det 2. (fol. 266b) tilspurgtes

vidnet om han ikke hørte, at Knud Frederiksen sagde, at han ville stille hr. kommerceråd Hellegaard, som var hans herskab til kaution, som havde lovet at betale hvad han til Dragsholms høje herskab var skyldig; hvortil vidnet svarede ja.

- Ellers forklarede vidnet på spørgsmål at både Knud Frederiksen og hustru forhen har været overbødige at betale samme træ som omvundet er til Dragsholms herskab.

- Jørgen Pors tilspurgte vidnet om han ved eller har set at Knud Frederiksen har fældet eller fået noget af omvundne bøgetræ? Dertil svarede vidnet nej.

- Peder Engel begærede hvad i sagen passeret er beskrevet, og derefter sagens anstand til om tre uger, da nærmere med sagen skal blive fortfaret og gjort irettesættelse.

- Efter dommerens givne kendelse fremstod den indstævnte Knud Frederiksen, og benægtede det ene vidne, nemlig Ingvar Murmester i Holmstrup, hans udsigende i alle måder, at han aldrig har gjort eller talt den tilståelse som bemeldte vidne Ingvar Murmester over ham har vidnet, men alene i Monsr. Peder Engels nærværelse sagde, da han af ham om den forefundne fældede bøg blev tilspurgt, om han derudi var skyldig, svarede, at når det ham lovligt bliver overbevist, da er han gerne overbødige efter forordningen at betale dens værdi; Thi når alle vidnernes udsigende nøje eksamineres, skal ikke udi denne hede akt godtgøres at indstævnte Knud Frederiksen er skyldig udi bemeldte bøgetræs fældning; hvad det ene vidne Ingvar Murmesters udsigende er angående, da er det kun enligt, og ingen med ham ensstemmende, hvorfor J. Pors på Knud Frederiksens vegne vil formode, at han for Sr. Ove Christensens ubillige tiltale bliver frikendt, såsom han her ved retten straks var overbødige at ville gøre sin saligheds ed /: når det ham af dommeren bliver pålagt :/ at han aldrig har fældet eller hugget bemeldte bøgetræ, men kom gående i foromvundne skov, hvor han forefandt et bøsseskud fra det sted hvor træet var fældet, liggende, og da kom det ene vidne, nemlig Jens Olsen i Birkenæs, til ham, da han sagde om han ville tie stille, og ikke sige det til skovfogden Peder Larsen, da ville han tage et stykke deraf til at reparere et vognhjul med, hvorpå Jens Fisker svarede nej, det kunne ikke så lade sig gøre, såsom det var en ting han ikke turde, efter det Knud Frederiksen givne svar gik han bort af skoven og ikke fik noget af bemeldte fældede træ.

- Efter alt dessen omstændighed vil Pors som før er meldt formode, at Knud Frederiksen for denne ubillige tiltale bliver tillagt 2 rdl. omkostning for hans rejser og umage her ved tinget, og derforuden bliver frikendt for Sr. Ove Christensens ubillige tiltale, så vidt træet angår. Hvad sig det halve års husleje, som er 10 mk. angår, er Knud Frederiksen overbødige at betale når forlanges. Skulle Sr. Peder Engel have nogen flere vidner i denne sag at ville føre, da påstås (fol. 267) at han dem her for retten straks ville navngive, eller og derfor efter loven vedkommende at stævne.

- Peder Engel holdt unødigt at besvare den af Monsr. Pors såkaldte Knud Frederiksens udsigende, meget vidtløftige fremførte, men alene indstiller samme under rettens skønsomhed, om sådant løst og uden ed fremførte kan noget præjudicere de førte vidner, og når det ikke sker, finder det sig vel, ligesom med Monsr. Pors' gjorte irettesættelse ved sagens endelighed, formodede derfor den begærte anstand til om tre uger, som retten konsenterede.

27. september 1726 (fol. 267)

Stokkemænd: de sædvanlige.

Sr. Stephen Clausen lod tillyse og gøre bekendt, at der skal holdes skifte og deling efter afgangne Jens Madsen i Bråde næstkommende tirsdag, til hvilken tid enhver som enten har at fordre eller gælde ville sig indfinde.

Dernæst afsagt dom over en del Dragsholms bønder, efter forrige ridefoged Sr. Peder Nielsens procedure, og lyder dommen således som her skal følge [på fol. 267b].

Sr. Peder Engel på Dragsholm mødte på hr. rådmand Sr. Christian Christensens vegne udi sagen imellem Dragsholms herskab kontra Sr. L. Simonsen, og for det første producerede de sidste uge af retten udlånte dokumenter, som forhen findes indført. Dernæst til besvaring på samme irettelagde han et af hr. rådmand Christensen underskrevet indlæg, på det forordnede papir, dateret Holbæk den 26. september 1726, som efter begæring blev læst, påskrevet og udi akten tilført. Hvorefter Peder Engel uden videre ophold i sagen begærede dom.

- Dommeren påråbte lydeligt, om nogen på Sr. L. Simonsens vegne var mødt at svare imod det i dag producerede indlæg, hvorefter sig ingen indfandt. Dets årsg dommeren optog sagen til doms afsigelse om 6 uger, som er den 8. november.

Udi sagen imellem amtsforvalter Jørgen Langfeldts såvel og på Christen Jørgensens vegne udi Vig, kontra Saxe Nielsen sammesteds, mødte Sr. Herluf Kiær ved sin tjener, efter anlovning og anstand fra fire uger siden, og udi retten producerede et skriftligt og underskrevet indlæg og irettesættelse, som efter begæring blev læst, påskrevet og udi akten skal blive indført, samt her udi protokolleret, hvorefter sagen blev optaget til doms til om 6 uger. Irettesættelsen følger fol. 268.

4. oktober 1726 (fol. 267)

Stokkemænd: de sædvanlige.

Dommeren påråbte de tre fra Dragsholm undvegne personer, som for to uger siden blev forelagt at møde, hvorefter sig ingen indfandt. Af dets årsag optog dommeren sagen til doms afsigelse om 6 uger.

(fol. 267b) Derefter lod Birkerdommeren, efter amtsmand von Schiönbachs ordre af 18. september, foruden den forrige fra amtsmanden f dato 3. juni indeværende år udgivne befaling, som den 7. juni straks derefter her for retten er blevet læst og påskrevet, tillyse og for alle at lade gøre bekendt, at vejene overalt i Dragsholms Amt, såvel i Boervejle(?) skov efter den inddeling og repartition som er gjort i Vig den 13. april 1719 af amtsmanden inden 4 ugers à dato skal være udi forsvarlig og god stand, og i fald der imod forhåbning skulle findes brøstfældighed må vedkommende vente at de efter loven og forordningen bliver straffet.

Velærværdige hr. magister Just From, sognepræst for Jyderup og Holmstrup menigheder og provst i Tuse herred, mødte for retten ved sin søn Sr. Jens Torup, og beviste med to kaldsmænd, navnlig Morten Hansen og Hans Nielsen, begge af Holmstrup, lovligt til i dag at have indstævnet med en uges kald og varsel Mathias Nielsen og Kirstine Christen Nielsens hustru, Søren Larsen og hustru, for 4 år ej at have gjort høstdage; Marcus Moses,

Søren Christensen og hustru, Søren Nielsen skomager og hustru, for i 3 år ej at have gjort gøstdage; Lars Bødkers hustru, Jens Mogensens hustru; alle boende i Holmstrup by; samt af Brokøb: Rasmus Mortensen og hustru, Lars Madsens hustru, Niels Jonsens hustru, for i 3 år ej at have gjort høstdage; alle at møde til tinget denne 4. oktober, for beskyldning at anhøre, på spørgsmål at svare og dom at lide, angående deres udeblivelse med høstdage at gøre efter loven, da de betids derom er blevet tilsagt efter forbemeldte provstens ordre.

- De indstævnedede blev påråbt, men ingen indfandt sig uden en aftakket kyrasser, navnlig Søren Larsen, som producerede et ham allernådigst meddelt fribrev, dateret København den 1. september 1721, under det kgl. segl og kammerherre og oversekretær von Sabels hånd, som han begærede læst, påskrevet og i akten tilført, hvilket han forment at skulle friholde ham, som en aftaget og længe i tjeneste standen rytter, for provstens tiltale i dette tilfælde.

- Jens Torup, på sin faders vegne, formoder at dette fribrev, som af den indstævnte Søren Larsen i retten er produceret, ej at kan friholde ham for høstdage at gøre. De øvrige indstævnte blev påråb, men ikke mødte; thi blev de af retten forelagt under deres faldsmål at møde om 3 uger.

Følger nu dom imellem Sr. Peder Nielsen på Dragsholm contra Dragsholms bønder og tjenere for pådragende restanser, afsagt den 27. september, og lyder som følger:

- På Dragsholms herskabs vegne var mødt forrige ridefoged Sr. Peder Nielsen ved Peder Engel og beviste med to kaldsmænd, navnlig Mikkel Bojesen og Johan Dobbert, begge af Vindekilde, med lovlig en uges kald og varsel til tinget at have indstævnet en del Dragsholms bønder og tjenere, hvis navne i akten findes tilførte, for at anhøre deres restanser, bestående af landgilde, huspenge, forstrækninger med videre, som de til deres herskab fra maj 1725 til maj 1726 er skyldig blevne, samme enten at tilstå eller på lovskikket måde at fragå, og derefter dom at lide. Men som samme tid ingen mødte uden nogle få, hvoriblandt var Jens Andersen af Rangle Mølle, som producerede et skriftligt indlæg af dato 5. september, som han begærede læst, påskrevet og i akten tilført, hvorudi han foregiver ej at ville tilstå nogen restans, med videre samme hans indlæg indbefatter, som af akten (fol. 268) kan erfares; så lod Peder Engel bero med restansens iretteslæggelse til ugen derefter, til den ende han og begærede de udeblevne og samtlige indstævnedede at måtte forelægges til samme tid at møde, som og af retten blev konsenteret, med videre den dag udi akten er tilført.

- Fredagen den 13. september mødte forrige Ridefoged ved Dragsholm Sr. Peder Nielsen og producerede et restansregister af dato 6. september under hans egen hånd og segl, som han begærede læst, påskrevet og i akten tilført, hvorudi udførlig mentioneres og forklares hvad enhver af de indstævnte Dragsholms bønder og tjenere til deres herskab er skyldig blevne. Herimod mødte nuværende ridefoged ved Dragsholm Sr. Ove Christensen på sit herskabs vegne, og efter deres ordre, og anhørte den af Sr. Peder Nielsen producerede skriftlige restans, og tilstod at den største del af de indstævnte selv forhen på Dragsholm har tilstået restansen, men formedelst en del da ikke mødte fandt han sig beføjet som meldt for retten til restansens forhør at møde, og da de indstævnedede /: endskøndt til dem var sket en uges forelæggelse :/ ikke mødte, for at svare om de noget imod restansen kunne have at sige, undtagen Holger Carlsen af Iversholm, som forment ikke at skulle give årligt mere end 16 sldl., hvilket han også havde betalt, men Sr. Peder Nielsen påstod at Holger Carlsen, i kraft af det ham af salig hr. gehejmeråd Adeler

meddelte fæstebrev, bør svare årligt 20 sldl., og altså rester for et år 4 sldl., så kunne Sr. Ove Christensen ikke nægte at sagen jo til doms burde indlades; hvorpå Sr. Peder Nielsen satte udi rette med formening de indstævnte og fremæskede efter lovens sider 456 og 460, 1. og 2. artikler, bliver tilfundet restansen, eller og at lide nam i deres bo efter loven, samt at betale denne proces' omkostning, enhver med 2 mk. danske; og angående det af Jens Andersen i Rangle Mølle her udi retten indgivne indlæg, finder Sr. Peder Nielsen ikke noget derudi bevisligt anført ham til befrielse, at han jo restansen bør at betale, og formoder derfor at dommeren ikke sligt anser, men Jens Andersen at blive tilfundet efter forhen gjorte irettesættelse at betale restansen; og reserverede sig ellers sin tiltale til Jens Andersen på sine tider og steder for hans udi fornævnte indlæg ublu og usandfærdige beskyldninger, der denne sag ikke vedkommer, med videre efter aktens indhold, og var altså dom begærende.

- Da blev efter denne sags beskaffenhed kendt således: At som den største del af de indstævnedes Dragsholms bønder og tjenere efter Sr. Ove Christensens tilståelse selv restansen på Dragsholm har tilstået, og de øvrige efter forelæggelse ikke er mødte for at forklare om de noget imod restansens fordring havde at excipere; Så tilfindes de enhver især, så vel de så selv har tilstået, som de der efter forelæggelse af retten ej er mødte, at betale enhver især alt det de i restanseregisteret findes anført for og skyldig er til Dragsholms herskab, og det inden 15 dage, efter loven; og tillige betale denne proces' omkostning med 1 mk. danske pro persona, såfremt de ikke efter lovens 3. bogs 13. kapitels 1. og 2. artikler vil have deres fæste forbrudt. Hvad angår Jens Andersen af Rangle Mølle, som i sit indlæg efter aktens indhold fremfører en del unyttige ting, denne sag uvedkommende, og dog ikke beviser at han enten det søgende har betalt eller der for af nogen årsag at være forskånet, da ses ikke han derfor kan frikendes, men bliver tildømt lige så vel som de øvrige i restanseregisteret anførte at betale hvad han til sit herskab efter restansens formelding er skyldig, tillige denne proces' omkostning med 1 mk. dansk, alt inden 15 dage efter loven. Hvad videre prætentioner Sr. Peder Nielsen kan (fol. 268b) have imod Jens Andersen for de beskyldninger han ham i sit indlæg med groverer(?), reserveres Sr. Peder Nielsen til påtale, som det der ikke denne sag er tilhørende. Belangende Holger Carlsen af Iversholm, da som han ikke beviser at have fået noget afslag på sin afgift, som Sr. Peder Nielsen derimod påstår, at han efter et salig hr. gehejmeråd Adeler meddelte fæstebrev skal svare årlig afgift 20 sldl., men fra 1. maj 1725 til årsdagen 1726 ikkun har betalt 16 sldl., og altså resterer 4 sldl., så tilfindes han de resterende 4 sldl. at betale, samt denne proces' omkostning med 1 mk. danske, alt inden 15 dage efter loven, eller og lide efter lovens forhen alligerede artikler. Dragsholms birketing den 27. september 1726, J Kierulf.

Følger nu irettesættelsen af Sr. Herluf Kiær irettelagt den 27. september, over Saxe Nielsen i Vig, for næsens afbidelse på Christen Jørgensen sammesteds, og lyder således:

- Ædle og velvise hr. herredsfoged; efter anlovning til i dag at gøre irettesættelse udi indstævnedes sag på velædle og velbårne hr. krigsråd og amtsforvalter Jurgen Langfeldts, så vel og på Christen Jørgensens vegne udi Vig, over Saxe Nielsen sammesteds, følger nu således: Det er bevist med mange ensstemmige vidner at Saxe Nielsen har overfaldet Christen Jørgensen i Vig, først med nævehug, og dernæst afbidt hans næse, det han ej heller selv har nægtet, hvorfor jeg sætter udi rette med påstand, at Saxe Nielsen for sådan grov handling bør anses efter lovens 6. bogs 7.

kapitels 13. artikel, med videre efter bemeldte lovens bogs indhold, for badskærløn, kost og en billig penge for liden og skaden som i det mindste må være 20 rdl., processens omkostning at erstatte med 4 rdl., hvilket alt indlades under dommerens forsvarlige handling, og var dom begærende. Dette mit indlæg jeg tjenstligt beder må være læst, påskrevet og protokolleret; jeg forkliver ædle hr. Kiærulfs tjenstskyldigste tjener; H. J. Kiær, Ulkerup den 276. september 1726.

11. oktober 1726 (fol. 268b)

Stokkemænd: 7 af 8 sædvanlige; Jens Pedersen i Nakke er ikke mødt, ej heller nogen i hans sted.

Ridefogden på Dragsholm Sr. Ove Christensen producerede et skriftligt indlæg og irettesættelse i den sag contra Knud Frederiksen i Birkenæs, som til i dag var opsat, hvilket indlæg på det forordnede papir blev læst, påskrevet og i akten tilført, som retten konsenterede.

- Knud Frederiksen blev af retten tre gange påråbt, om han eller nogen på hans vegne var mødt noget at svare imod det over ham indførte og skriftlige irettesættelse, hvorefter sig aldeles ingen indfandt.

- Af denne årsag blev sagen optaget til doms til om 6 uger, som er den 22. november.

Enevold Pedersen i Holmstrup lader opluse en sodbrun hest, 14 år gammel, hverken mærket eller brændt, som han en tre ugers tid har haft inder opagt, hvilken tillysning enhver tingmand i sit sogn ville bekendtgøre.

18. oktober 1726 (fol. 268b)

Retten betjent af by- og birkeskriveren Johan Wilhelm Michelsen udi dommerens lovlige forfald; udi Johans sted var Anders Andersen i Fårevejle skriver.

Stokkemænd: som sidste uge mangler Jens Pedersen af Nakke

Forkyndet K.M. forordning angående hø og halms leverance af Sjælland, imod betaling således, at udi [...] skal af hver mk. hartkorn jordegods med skov og mølleskyld beregnes [...] og leveres af dette års indhøstede høavling udi hø 2 1/4 lispd. samt af Københavns, Tryggevælde, Roskilde, Ringsted og Sorø amter af hver tønne hartkorn 2 lispd. 8 pd.(?), halvt rug- og halvt havrehalm, hvilken (fol. 269) halmleverance alene forstås om sidstbemeldte 5 amter, og skal af Kalundborg, Dragsholms og Sæbygårds amter, efter kommissariats(?)ordre af 12. oktober sidst, høleverancen ske udi København på Grønland til regimentskvartermesteren, velædle Sr. Klinge, imod hans kvittering, så snart muligt er, og udi godt vejr at fremføres, for hvilken leverance å læsset 30 lispd. udi tilstandende januar kvartal 1727 skal godtgøres 2 rdl. udi amtstuen, med videre allerhøjstbemeldte forordnings indhold, samt derved hafte nærmere notifikationer fra velædle hr. amtskriver Raben udi Kalundborg amtstue af dato 17. oktober 1726, som tilligemed forordningen blev læst og påskrevet.

Dernæst forkyndet K.M. plakat angående toldens forhøjelse på blå hvedefarve, nemlig af 1 pd. som med indlændiske skibe udføres svares 5 sk., og med udlændiske skibe 10 sk. danske, samme plakat dateret Rentekammeret den 24. september 1726.

I lige måde forkyndet K.M. plakat og nærmere anordning angående de udenlandske varers betaling i den reducerede mønt, såfremt betalingen inden førstkommende 22. oktober bliver præsteret, med videre dens indhold, af dato Rentekammeret den 8. oktober 1726.

Ridefogden Sr. Ove Christensen ved Dragsholm lod tillyse og gøre bekendt for alle og enhver, at på Dragsholm førstkommende 28. oktober om formiddagen klokken 10 slet skal ved offentlig auktion bortsælges 40 stykker staldfærdige stude, samt den 29. oktober næstefter skal ved auktion bortsælges en del omblæste træer i Fruerlunden og Enemærkerne, desuden den 31. oktober på de omblæste træer udi Holmstrup skov.

I lige måde lod bemeldte ridefoged tillyse, at skifte og deling skal holdes efter salig Niels Nielsen i Holmstrup førstkommende 30. oktober.

Dernæst lod Sr. Stephen Clausen tillyse, at skifte skal holdes efter Peder Mikkelsens hustru i Vig, Karen Larsdatter, den 22. oktober førstkommende.

Alle forbemeldte tillysninger blev tingmændene anbefalet rigtigt enhver udi sit sogn at bekendtgøre.

Endnu blev forkyndet hvad på sidste landsting den 9. oktober er passeret; landstinget foretages igen den 6. november.

25. oktober 1726 (fol. 269)

Retten betjent af by- og birkeskriveren; Anders Andersen af Fårevejle var skriver.

Stokkemænd: som foregående to uger mangler Jens Pedersen af Nakke, ingen mødte i hans sted.

Herluf Kiær af Ulkerup, på velædle og velbårne hr. krigsråd Langefelds vegne, mødte for retten og fremstillede kaldsmænd Peder Nielsen i Tengselmark og Rasmus Jacobsen i Stårup, som hjemlede ved ed med opragte fingre efter loven lovligt hid til i dag med en uges kald og varsel at have indstævnet, for begangne lejermål, af Højby sogn, Bodil Nielsdatter, nu boende i Stårup, samt Lucie Larsdatter på Odden i Overby; og Margrethe Christensdatter i Stenstrup; som alle har begået lejermål i Højby sogn, med videre efter en skriftlig kaldseddels formelding, dateret Ulkerup den 11. oktober under Kiærs hånd.

- På Kiærs spørgsmål svarede kaldsmændene, at de ikke har stævnet Lucie Larsdatter på Odden formedelst hr. løjtnant Suckou tilstod for kaldsmændene, at hvis hun ikke havde betalt, ville han være ansvarlig for at skaffe betaling. For hvad Bodil Nielsdatter er angående, da beretter kaldsmændene at hun har fremvist kvittering under hr. løjtnant Suckous hånd derfor at have betalt. Den tredje Margrethe Christensdatter har de stævnet lovligt i Stenstrup.

- Så vel som næst forrige, endnu fremstillede Kiær ligeledes andre to kaldsmænd, Bertel Jensen af Hølkerup og Lars Christensen af Bråde, som også har stævnet efter en skriftlig kaldseddel af forbemeldte dato, som efter begæring ligeledes i akten skal blive indført, hvilken de hjemlede således at have forkyndet for de derudi indførte i Egebjerg sogn.

- Endnu beviste med andre kaldsmænd Niels Jensen og Søren Pedersen af Jyderup lovligt hid til i dag ligeledes at have stævnet for lejermål efter en skriftlig kaldseddel af forbemeldte dato, undtagen Karen Larsdatter af Kjelstrup, som de har fået underretning om hendes sidste tilholdssted, at hun har (fol. 269b) været borte her fra godset i 6 år, og nærmere at være på Amager; og Kirsten Nielsdatter af Svinninge, som har været borte i 4 år og formenes at være i København; desuden Ellen Jensdatter som har været borte i 3 år; og endelig Ellen Piils der er tåbelig og vanvittig og har intet tilholdssted, ej heller søgt altergang enten her eller andensteds; som ligeledes efter afhjemling i akten skal blive tilført.
- Efter afhjemlede varslers fremæskede Kiær Bodil Nielsdatter af Stårup for at fremvise kvittering, deraf at fornemme om hun har betalt de søgende lejermålsbøder eller ej, som for retten tre gange lydeligt blev påråbt men ikke mødte, og derfor blev efter begæring forelagt at møde om to uger for at fremlægge hvad bevislighed hun kan have til sin befrielse.
- Lucie Larsdatter af Overby var ikke stævnet og kunne derfor ikke forelægges.
- Margrethe Christensdatter mødte for retten og beklagede sig ikke at have det ringeste at betale hendes lejermålsbøder med, og ikke heller kan fortjene sig noget formedelst sin syge, sengeliggende moder og sit lille barn, som hun må tigge føden til.
- Dernæst blev påråbt Anne Pedersdatter af Ledstrup, men hun mødte ikke. Desligeste Søren Nielsen af Hølkerup og Anne Rasmusdatter af Bråde, som efter påråbning ikke heller mødte.
- Dernæst blev påråbt Else Nielsdatter af Hølkerup, som nu er at være hos hendes broder Mogens Nielsen i Hølkerup, som for retten fremstod og erklærede at hun slet intet har at betale bøder med, men for at undgå straf på kroppen ærbød han sig på hendes vegne at betale 2 rdl.
- Gjertrud Olesdatter (el. Gjertrud Olufsdatter) mødte for retten og erklærede at hun intet ejer til at betale hendes lejermålsbøder med.
- Dernæst fremæskede Kiær sognefogden Lars Pedersen af Ledstrup tilligemed Anders Pedersen og Lars Pedersen begge af Fredstrup, som efter øvrighedens ordre har været hos de indstævnte i Egebjerg sogn, nemlig Anne Pedersdatter, Else Nielsdatter a Hølkerup for at registrere og vurdere hvad middel og formue de kan have haft til at betale deres bøder med, hvilke gjorde deres ed at have befundet efter en skriftlig forretning, dateret dags dato, som i akten skal blive tilført.
- Hos Gjertrud Olufsdatter har de også været og slet intet befundet hos hende af nogen værdi.
- Bodil Pedersdatter af Vig mødte for retten, et elendigt vanført menneske, og gav til kende at hun ikke har nærmere end hun betler sin føde, det sognefogden Peder Andersen af Siddinge tilligemed Jacob Pedersen og Christen Jensen af Vig edeligt tilstod.
- Dernæst mødte for retten Jens Olsen af Grevinge og foregav at have betale en del på hans begangne lejermålsbøder, nemlig tre tønder byg for 6 sletdaler.
- På det indstævnedede kvindfolk Sidsel Sekelsdatters(!?) vegne, som nu har til ægte Niels Pedersen, husmand i Grevinge, som for retten på hendes vegne mødte og bad at øvrigheden ikke ville strengere med hende, såsom de er kun fattige folk.
- Dernæst fremstillede Kiær sognefogden Mads Larsen af Grevinge, som tillige med Mads Larsen sammesteds og Christen Andersen sammesteds, som har været hos fornævnte to mævnte der af byen, og har registreret og vurderet deres middel og formue, efter en skriftlig forretning som efter begæring blev læst, påskrevet og i akten skal blive tilført.

- Den indstævnedede Bodil Pedersdatter af Fårevejle sogn, som nu bor i Asmindrup og har til ægte Christen Madsen, husmand på Madame Dahls gods, gav til kende at hans hustru Bodil Pedersdatter har begået sit lejemål i Hyldinge sogn på Studen(?) godset, og derfor forment hun ikke på kongens gods bør betale lejemålsbøder, men ellers blev ved eksamen af ham udsagt, at lejemålet skal være begået i Helsingør.

- Kiær agter at bevise med sognepræstens hr. Schanckes attest, som er dateret Fårevejle præstegård, at år 1720 har Bodil Pedersdatter udstået åbenbar skriftemål for lejemål, som efter begæring blev læst, påskrevet og i akten skal blive tilført.

- Den indstævnedede Dorthe Nielsdatter mødte for retten og erklærede at hun intet har at betale hvad lejemålsbøder hende tilkommer.

- Den indstævnedede Christen Jensen, husmand, nu boende i Asnæs, (fol. 270) mødte for retten og forment at han ikke var fader til Ellen Piils uægte børn, hvor vel han har stået åbenbart skrifte for.

- Kiær producerede videre til bevis efterfølgende præstemandtal, nemlig nr. 2 hr. Schives af Vig af 27. marts sidste og hr. Petter Muntsfelds af Asnæs no. 3 og 4, Hr. Peder Lunds af Grevinge no. 5 og no. 6 provstens af Egebjerg og no. 7 ligeledes, hvilke efter begæring for retten blev læst, påskrevet og i akten skal blive tilført, hvorefter Kiær satte i rette, at enhver for sig for alle begangne lejemål bør bøde efter loven, samt de som ikke haver at betale med da at dømmes efter den kgl. forordning af Fredensborg 29. august 1724, samt at betale denne forårsagede proces' omkostning pro persona 2 rdl, hvilket alt indlades under rettens kendelse, og var dom begærende.

- Dommeren forelagde den udeblevne Lucie Larsdatter fra Odden til om to uger at møde og gøre genmæle i sagen hvis fornødent eragtes, i lige måde Søren Nielsen af Hølkerup.

Jens Thorup mødte for retten på hans faders magister Just Froms vegne og måtte fornemme om nogen af de indstævnedede, som af retten er blevet forelagt at møde til i dag, om de noget har imod stævnemål at udsige. Efter rettens påråbning mødte Søren Larsen af Holmstrup og foregav at have udi retten indleveret sit meddelte pas, hvortil han refererer og formoder derefter at være forskånet for provstens tiltale.

- Lars Madsen af Brokøb mødte og foregav at have en svag hustru som ej kunne arbejde og ikke heller var anmodet om nogen høstdag at gøre.

- Rasmus Mortensen sammesteds mødte og udi retten producerede hans meddelte afsked af dato 1. november 1720, hvorved han formener på lige måde som Søren Larsen af Holmstrup derefter at blive forskånet for den prætenderede høstdag.

- Thorup på sin faders vegne formoder at den af Rasmus Mortensen producerede afsked ej kan befri ham for høstdag at gøre. Bemeldte afsked blev læst, påskrevet og igen til Rasmus Mortensen tilstillet.

- Endnu mødte Jens Joensen af Brokøb og tilstod at ville betale, som dog ikke skete.

- Thorup var begærende at Marcus Mahls og Lars Bødgers hustru af akten bliver ej dom afsagt over såsom de har fornøjet og klareret; de øvrige sættes i rette eftersom de her for retten har tilstået at være tilsagt at efterkomme deres høstdag til hans fader magister Just From, og de udeblevne, som ikke har villet komparere, sættes i rette med påstand at enhver udi sæt bør lide efter lovens side 305, 5. artikel, og at erstatte processens forvoldede omkostning tilstrækkeligt, hvorpå rettens lovmæssige kendelse er begærende.

- Som formenes at de indstævnte ikke er mødt, undtagen nogle få som indført er, ihvorvel de har haft lovdag i tre uger, så af denne årsag blev sagen optaget til doms agsigelse om 6 uger.

Tingmændene gør bekendt at Allehelgensdag indfalder på fredag, hvorfor retten holdes om lørdagen.

28. oktober 1726 indfandt sig på Dragsholm birkefogden Jesper Kiærulf og by- og birkeskriveren Johan Wilhelm Michelsen, efter foregående tillysning af tinget sidste 18. oktober, for at holde offentlig auktion på 40 staldfærdige stude, efter ridefogden Sr. Ove Christensens skriftlige tillysning at forommeldte dato.

- I lige måde er opsat en del bæster uden tillysning, Dragsholms herskab tilhørende.

- Konditionerne på alt forestående er disse: (fol. 270b) 1) betalingen at ski i gangbar mønt. 2) kvæget imodtages straks af de købende. 3) betalingen sker til ridefogden på Dragsholm Sr. Ove Christensen inden 6 uger. 4) De ubekendte, som vil købe, betaler enten straks eller stiller kaution.

- Og er da auktionen foretaget som følger:

- (Køberne var Sr. Peder Nielsen, Sr. Birch i Nykøbing, Sr. Spleth, Erich Snedker, Lars Rasmussen i Veddinge og Sr. Peder Lorentzen.)

29. oktober er forretningen igen begyndt på Dragsholm efter ridefogden Sr. Ove Christensens begæring, først på en del herskabets tilhørende heste, og siden på de omblæste træer udi skoven her ved Dragsholm grænsende, og er konditionerne herpå ligesom forrige dato antegnet er, og er da bortsolgt som følger:

- (Køberne var Sr. Ove Christensen, Sr. Jesper Kiærulf, Sr. Peder Nielsen og Sr. Christen Jensen.)

- Da først førend de omblæste træer blev auktioneret lod Sr. Ove Christensen konditionerne bekendtgøre, som er disse: 1) bortsælges vindfælderne med sin rod og alt, 2) det bortsolgte imodtages straks, uden noget videre ansvar, 3) betalingen sker ved annæmmelse til skovfogden Henrik Ibsen i Vindekilde, såvidt Dragsholms enemærke angår. Og er da bortsolgt som følger:

- (Køberne var Sr. Christen Jensen, Ole Carlsen i Asnæs, Christen Pedersen i Ris, hr. Peter Motzfeldt, Mads Pedersen i Kårup, Sr. Peder Ernst i Asnæs, Jens Pedersen i Veddinge, Anders Nielsen i Veddinge og Sr. Peder Lorentzen.)

(fol. 271b) 31. oktober er auktionen igen begyndt udi Holmstrup Skove, og er konditionerne ligesom foremeldt på skovene, undtagen pengene som indkasseres af Ingvor Skovfoged i Holmstrup, og er da bortsolgt som følger:

- (Køberne var skriveren Johan Wilhelm Michelsen, Peder Laursen i Birkenæs, Ingvor Skovfoged, Jørgen Justesen og Lars Christensen i Brokøb.)

2. november 1726 (fol. 271b) - foretaget om lørdagen eftersom Allehelgensdag indfaldt om fredagen.

Stokkemænd: stadig kun 7 mænd, Jens Pedersen af Nakke mangler endnu, og ingen mødte i hans sted.

Først blev publiceret K.M. plakat angående kornvarers udførsel af Danmark og Norge til fyrstedømmet Slesvig, dateret Frederiksberg den __ oktober 1726.

Dernæst læst K.M. plakat om højesteret i Danmark for år 1727, at foretages den 5. marts, dateret Frederiks den 4. oktober 1726.

8. november 1726 (fol. 272)

Stokkemænd: Mikkil Bojesen i Vindekilde, Anders Andersen i Fårevejle, Jens Pedersen i Holmstrup, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Christen Jensen i Høve, samt Niels Larsen og Peder Aagesen(?) ("Peder Aarsen" el. "Aaesen") i Hønsinge. [Niels Larsen er indført efterfølgende; skriveren har først angivet at der kun var 7 mænd].

Efter anlovning fra 6 uger siden blev afsagt dom imellem Dragsholms herskab contra Sr. L. Simonsen, forrige forpagter ved Dragsholm, og lyder som herefter skal følge.

I lige måde afsagt dom efter anlovning fra 6 uger siden imellem Sr. Herluf Kiær på hr. krigsråd Langfeldts og bonden Christen Jørgensens vegne i Vig contra Saxe Nielsen der sammesteds, og lyder som på fol. __ skal følge.

Dernæst lod ridefogden fra Dragsholm Sr. Ove Christensen udi retten fremlægge en afkaldskvittering fra Hans Nielsen i Holmstrup sogn og by, at Dragsholms høje herskab som overformynder har gjort rede og regnskab for den arvepart, som ham er tilfaldet efter hans salig moder Maren Andersdatter, hvilket gør den summa 32 rdl. 1 mk. 5 sk. med renter og videre efter afkaldets formelding, dateret Holmstrup den 30. oktober sidstafvigte, som efter begæring blev læst og påskrevet og i protokollen skal blive indført; samme afkald var belagt med stemplet papir no. 18 til 6 sk., lb.nr. 41756 år 1726.

- I lige måde fremlagdes et afkald af Peder Olsen i Akselholm udgivet på sin hustru Bodil Nielsdatters vegne, hvorudi meldes, at Dragsholms høje herskab som overformynder har gjort ham rede og regnskab for den arvepart hans hustru, som meldt, efter hendes salig moder Maren Andersdatter er tilfaldet, som [ligeledes] er 32 rdl. 1 mk. 5 sk. med påløbende renter, dateret 30. oktober 1726, som efter begæring ligeledes blev læst og påskrevet, som herefter i protokollen skal findes indført; samme afkald på det stemplede papir no. 18 til 6 skilling, lb.nr. 41755 år 1726.

- Hvorefter Sr. Peder Engel på velbemeldte ridefogeds vegne på Dragsholm, efter en missiv af dato 8. november 1726 skrevet til K.M. herredsfoged Sr. Jesper Kiærulf, lod begære tingsvidne beskrevet på begge poster, som retten konsenterede.

Efter rettens forelæggelse fra for to uger siden blev af retten påråbt Bodil Nielsdatter af Stårup og Lucie Larsdatter fra Odden, som for lejermålsbøder er indstævned, om de eller nogen på deres vegne var mødt for at fremlægge rigtighed og kvittering efter påberåbning, for samme bøders betaling, hvorefter sig ingen indfandt.

- Af denne årsag, og i anledning af Sr. Herluf Kiærs ved missiv til herredsfogden gjorde begæring, blev sagen på alle de indstævned kvindfolk optaget til doms afsigelse til om 4 uger, den 6. december.

Følger nu en afkaldskvittering udgivet af Hans Nielsen i Holmstrup og lyder således:

- Kendes jeg underskrevne Hans Nielsen, boende udi Holmstrup sogn og by (fol. 272b), at Dragsholms høje herskab, som overformynder, har gjort mig rede og regnskab for min arvepart, som mig er tilfaldet efter min salig moder Maren Andersdatter, boende udi bemeldte Holmstrup sogn og by, der var bestående af kapital 32 rdl. 1 mk. 5 sk., efter skiftebrevets videre formelding, og dem som overformynder har været under værgemål, hvilken kapital 32 rdl. 1 mk. 5 sk. med påløbende renter til dato mig rigtig er betalt og fornøjet, så jeg hermed for mig og mine arvinger, fødte og ufødte, vil have fornævnte Dragsholms høje herskab og de vedkommende med deres arvinger for bemeldte arvepart og renter fuldkommen kvitteret og kravesløs holden i alle optænkelige måder, og som behørig stemplet papir ej nu er ved hånden, så, når samme herom bliver belagt, skal det udi retten for gyldigt passere. Til vitterlighed har jeg venlig ombedt Ingvor Murmester af Holmstrup og Petter Andersen af Akselholm, at de denne min afkaldskvittering ville med mig til vitterlighed underskrive, som jeg lover på egen bekostning at forskaffe merbemeldte Dragsholms høje herskabs tingsvidne over, når forlanges. Datum Holmstrup den 30. oktober 1726. Hans Nielsen. Til vitterlighed Ingvor Pedersen, Peiter Andersen.

Endnu følger et afkald udgivet af Peder Olsen i Akselholm på hans hustru Bodil Nielsdatters vegne, og er ligelydende udstedt som forestående Hans Nielsens, hvorfor det ikke ord til andet indføres.

15. november 1726 (fol. 272b)

Stokkemænd: Mikkil Bojesen i Holmstrup, Anders Andersen i Fårevejle, Hans Jensen i Eskildstrup, Jens Pedersen i Holmstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Peder Andersen i Glostrup, Christen Jensen i Høve og Niels Larsen i Hønsinge.

Efter anlovning fra 6 uger siden blev afsagt dom imellem Dragsholms herskab contra tre vorneder, og lyder som herefter på fol. ___ findes indført.

Dernæst blev forkyndet hvad på sidste landsting den 6. november er passeret; landstinget foretages igen den 4. december

Velædle og velbårne hr. krigsråd Langfeldt ved hr. rådmann Christian Christensen i Holbæk, som forsvar for Hølkerup bys beboere, mødte Hans Byssing af Nykøbing, der beviste med to kaldsmænd Lars Christensen af Bråde og Bertel Jensen af Hølkerup lovligt til i dag med en uges varsel at have hidkaldet K.M. skovrider her i Dragsholms amt Sr. Johan Klipping i Ledstrup, til saggivelse og vidnesbyrd at påhøre, og enten at bevise efter hvad adgang Hølkerup mænd af ham for skovhug er blevet pantet, eller og dom derfor efter loven at lide.

- Til samme tid og sted er også indstævnet de medhafte mænd Peder Pedersen i Gjelstrup og Hans Brun i Underud, deres sandhed herom ved saligheds ed at udsige, hvad dem kan være bevidst.

- I lige måde er også indstævnet Bråde mænd: Hans Jacobsen, Peder Andersen, Peder Olsen, Jens Larsen, Jens Madsens enke med lavværge, Jens Andersen, Ole Larsen, Christian Hansen og Jens Andersen, for de agtede vidner at anhøre, i fald pantningen er sket for to ege på Bråde bys grund, at anhøre, alt til bevis, at Hølkerup mænd uskyldigt i så fald er

blevet pantede, og til doms indgivelse over Bråde mænd for al den skade og udgift bemeldte Hølkerup mænd er bleven derved påbragt.

- Skovrideren Johan Klipping var mødt for retten, med forundring måtte anhøre et stævнемål fra krigsråd Langfeldt på Hølkerup bys bønders vegne angående skovhug som sidstleden 17. maj 1725 i skovsessionen er blevet tilkendt, hvorudi hr. krigsråden selv har sit(?) udi efter... (fol. 273) da derover er blevet afsagt dom, ikke desto mindre fornemmes nu at samme muligt må være gået af ihukommelse, men for at forekomme al disput og proces' pengespille producerede skovrideren i retten dommens ekstrakt under sessionsskriverens hånd, in original, samt beskikkelsen derpå tegnet til vedkommende derudinden, samt kvittering af jægermesterens fuldmægtigs hånd, hvor mange af pengene efter dommens indhold er betalt, hvilken efter begæring blev læst, påskrevet og i akten skal blive tilført, samt skovrideren igen at tilstilles in original; og ellers som udi stævningen æskes at bevise på hvad måde eller adgang udpantning hos vedkommende er sket, da for at bevise tilstrækkeligt at samme er sket efter K.M. befaling til det vellovlige rentekammer og skovsessionens deputerede, udgivet af K.M i Damgardten 5. september 1711, irettelagdes en vidimeret kopi af højædle og velbårne hr. Carl Vriderich von Barnevitz, K.M. jægermester, som ligeledes efter begæring blev læst og påskrevet og i akten kal blive tilført.

- Efter sådan gjorde bevisligheder protesterede skovrideren for påførte proces, samt sinkelse og tidsspilde, hvilket han vil have sig reserveret hos Hølkerups mænd at søge, og i øvrigt indstiller alting til dommerens forsvarlige handling og frikendelse.

- Hans Byssing, på Sr. Klippings tilførte, svarede kort, at hvad de nu producerede dokumenter angår, bør alle tider Byssing respektere, isåvidt det kan vedkomme, men her søges ikkun nu alene på Hølkerups mænds vegne oplysning på hvad måde og anledning Sr. Klepping kan have haft til at udpante hos bemeldte mænd for skovhug, som efter formening skal være hugget på en anden bys grund.

- Skovrideren erklærede, at ingen skal kunne bevise ham over, at have gjort nogen udpantning anderledes, end han har dom for, som allerede er produceret, hvilken allerede har fået sin fatalie og er usvækkelig, og tilmed, om samme nu her skulle ventileres, burde sessionens deputerede dertil at have været stævnet, hvorfor så samme ej er sket protesteres i kraftigste måder, at den velvise dommer ikke admitterer noget at tilføres lovstridigt imod sessionens deputeredes respekt.

- Hans Byssing imod Sr. Kleppings sidst tilførte formente ej at have ladet noget lovstridigt tilføre, og for resten refererede sig til sit forrige, og var af retten begærende de to vidner måtte fremkomme, som til i dag er stævnet, for at udsige deres sandhed hvad dem kan være bevidst efter stævнемålets indhold.

- Derefter fremstod de to vidner, Peder Pedersen i Gjeldstrup og Hans Brun i Underud, og efter at edens forklaring lydeligt af dommeren var oplæst, vidnede ved ed efter loven, at sidste forår var de efter skovriderens begæring med ham i Hølkerup og Bråde byer og gjorde udpantning efter en af skovsessionens domme af 17. maj 1725, i begge byer for skovhug 14 rdl., hvilken pant skovrideren tog (fol. 273b) i forvaring, men hvor det siden er afblevet vidste vidnerne ikke.

- På Hr. Byssings spørgsmål svarede vidnerne, at da udpantningen skete, var ej rettens middel med. Videre forklarede vidnerne, at det skovhug, som Hølkerup mænd blev pantet for, skulle være hugget på Bråde bys grund, som det ene vidne, nemlig Hans Brun, hørte folk snakke om, men havde ikke selv set stumpen, men det andet vidne havde ej hørt noget tale derom, og ej heller set enten træer eller stumper.

- Dernæst tilspurgte Byssing skovrideren Sr. Klepping efter hvis ordre samme udpantning er sket hos Hølkerup bymænd, så og hvorledes han bar sig ad med pantet.
- Skovrideren erklærede, at han allerede havde bevist med producerede sessionens dom, såvel og med kvittering derfor på samme tegnet, samt ligeledes hvad omgang sket er, efter den tilførte kgl. resolution, som er nok for ham, og efterrettelig for alle vedkommende.
- H. Byssing begærende sagens anstand til om to uger, da videre udi sagen skal blive produceret hvad han på Hølkerups mænds vegne eragter fornødent.
- Skovruderen tillod alt hvis billigt var efter stævneålets indhold, som blev af retten konsenteret.

Christen Jørgensen af Vig mødte og begærede den sidst uge afsagte dom imellem ham og Saxe Nielsen i Vig beskrevet, som retten konsenterede.

22. november 1726 (fol. 273b)

Stokkemænd: Mikkil Bojesen i Vindekilde, Anders Andersen i Fårevejle, Jens Pedersen i Holmstrup, Hans Jensen i Eskildstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Peder Andersen i Glostrup, Christen Jensen i Høve og Niels Larsen i Hønsinge.

Blev forkyndet K.M. befaling af 8. november 1726 angående omløbende tøfter(?) og andre, som udgiver sig for italienere, og dog de største tyve, med videre, som højædle og velbårne hr. etatsråd og amtsmand von Schiønbachs ordre og missiv til herredsfogden indeholder, som lyder således ____ og erefter ord til andet på fol. ____ skal blive indført; og blev tingmændene advaret samme at kundgøre enhver på sit sognestævne.

Dernæst blev afsagt dom imellem Dragsholms herskab contra Knud Frederiksen i Birkenæs angående skovhug, og lyder som herefter på fol. ____ skal blive indført.

Tinget eller retten skal sættes her efterdags om formiddagen kl. 9 slet efter loven.

Dernæst blev tillyst, at alle vejene i Dragsholms amt, hvilke som endnu ikke er færdige, skal straks repareres ude(?) syn, som med første skal tages.

29. november 1726 (fol. 273b)

Stokkemænd: som sidste uge.

Først blev forkyndet K.M. forordning om kornskatten i Danmark for år 1727, dateret Frederiksberg den 15. november 1726, som blev læst og påskrevet, af indhold at af Sjælland skal svares af hver tønne hartkorn rug [...], byg 2 fjk. og havre 2 skp. ½ fjk., med videre samme forordnings indhold; dette foruden [...] af hver tønne hartkorn 2 mk. 14 sk., og skal leveres i Kalundborg hos amtskriver Rabens.

(fol. 274) Dernæst blev forkyndet K.M. forordning angående, at den som køber eller sælger nogen kirke i Danmark skal inden en måned efter at købet er sluttet samme indberette til det Danske Kancelli og til stedets biskop, hvis det skulle forsømmes skal de betale 100 rdl. i straf til

sognets fattige, med videre samme forordnings indhold, dateret den 8. november 1726.

Hvorefter retten påråbte om nogen var, som havde noget at forrette, som han kunne betjene, men ingen mødte.

Dernæst fremstod byfogden af Nykøbing Morten Hansen Grundtvig, og efter begæring af hr. kommerceråd Svane til højædle etatsråd og amtmand Johan Christoph von Schiøn bach på Birkendegård, angående at ham måtte ordineres en sættemand at betjene retten imidlertid velbemeldte hr. kommerceråd lader en del vidner føre, angående sognepræsten i Vig, hvorpå herredsfogden sig samme forretning ville påtage, hvilken memorial og resolution for retten blev læst og påskrevet, og er da foretaget som følger:

- Velædle og velbårne hr. kommerceråd Peter Svane til Annebjerggård mødte for retten og fremstillede to kaldsmænd, navnlig Hans Pedersen i Svinninge og Niels Pedersen i Hønsinge, som hjemlede ved ed med oprakte fingre efter loven, lovligt til i dag med en uges mundtlig kald og varsel, her for retten at have indkaldet en del Vig sogns beboere, nemlig: udi VIG: birkedommer Kiærulf, Christen Jensen og hustru, Erik Vincentsen og hustru, Peder Svendsen og hustru, Ole Ottosen og hustru, Christopher Jørgensen og hustru, Arild Nielsen og hustru, Christen Nielsen og hustru, Daniel Pedersen og hustru, Poul Sørensen og hustru, Jens Hald, Jens Andersen. Udi RODE: Lars Andersen og hustru. I ESKILDSTRUP: Peder Arildsen og hustru, Christen Jensen og hustru. I SIDDINGE: Anders Iversen og hustru. Af KJELDSTRUP: Hans Svendsen og hustru, Kirsten Jensdatter, Volborg Jensdatter (el. Jonsdatter? Iversdatter?), Lars Madsen og hustru, Jens Larsen og hustru. Af HØNSINGE: Andreas og hustru, Anne Pedersdatter, Ole Nielsen, Anders Andersen og hustru, Erik Mortensen, Hans Madsen, Mads Larsen og hustru. Af ULSTRUP: Erik Jensen (el. Jonsen?) og hustru. Af BOGNÆS: Anders Christensen og hustru. Af JYDERUP: Søren Skomager og Peder Madsen; samtlige for deres sandheds vidne at udsige og til spørgsmål at svare, om hvad de kan være bidende i den sag, som udi Vigs kirke sidste 21. søndag efter trinitatis er forefaldet, og ved en lovskikket provsteret er gjort anhängig, imellem vitanten på den ene side og sognepræsten hr. Svend Schive på den anden side, angående vinen samme tid ved kommunionen var beskikket, alt til et lovskikket tingsvidnes erhvervelse.

- I lige måde afhjemlede kaldsmændene at have indstævnet med lige mundtlig en uges kald og varsel ærværdig og vellærde hr. Svend Schive, sognepræst i Vig, til ermeldte tid at møde, ovenanførte vidners udsigende at anhøre.

- Hvorefter vidnerne blev stedt til forhør, dog først af dommeren blev oplæst for samtlige tilstedeværende vidner eden af lovebogen, og formanet at blive ved sandhed.

- (fol. 274b) Fremstod da for retten først herredsfogden Sr. Kiærulf og gjorde sin ed med oprakte fingre efter loven, og irettelagde sin den 20. november udi provsteretten aflagte vidue, hvortil han endnu sig i alle måder refererede, som begærtes læst, påskrevet og udi akten tilført, hvilken han efter oplæsning for retten beedigede.

- Citanten tilspurgte herredsfogden om ikke præsten havde sagt, at "der var most i vinen", og "den smagte så man måtte spy af den"? Herredsfogden svarede, at det var ham ubevidst og ikke havde hørt det. Nok i anledning af forhen oplæste herredsfogdens beedigede attest, hvoriblandt findes, at sognepræsten hr. Svend Schive samme dag ikke havde begået nogen disorden, men alting at være sket efter lov og ritualer. [Derefter] tilspurgte

[citanten] vidnet, om ikke den salme, "Vii true", blev begyndt af degnen og ikke af præsten? Herredsfogden svarede, at degnen begyndte den salme "Vii Troe", er ham vel vitterligt, men om samme er lovstridigt og en disorden er ham uvitterligt.

- I anledning af herredsfogdens Sr. Kiærulfs udgivne indlæg i provsteretten, hvor han har bevidnet at vinen smagte af træet, forårsagede præsten hr. Svend Schive at bede om Sr. Kiærulfs nærmere explication, om den smagte ilde eller vel af træet? Kiærulf explicerede, at vinen smagte af træet, har han tilforn bevidnet, og altså efter hans mening havde afsmag.

- Dernæst fremaskede Kiær af Ulkerup, efter hr. kommercerådens begæring, Hans Andersen i Vig, Hans Madsen i Hønsinge, Erik Mortensen sammesteds og Peder Madsen i Jyderup, som efter givne stævнемål mødte, hvilke begæertes måtte tages i ed, og derefter at aflægge deres vidne, hvad dem efter stævнемålets indhold kan være bevidst.

- På sognepræsten hr. Schives vegne mødte Jørgen Larsen af Kalundborg, som observerede af stævнемålet, at alle de indstævnedede vidner er hidstævnet for at vidne om vinen, som skulle bruges til kommunikanterne i Vigs kirke, begærede derfor at vide hvad forretning de fire mænd skal have været udi, som nu under et fremstilles til forhør? Hvorefter Lauridsen videre da imod dem reserverer at anhøre sin erindring førend til forhør bliver antaget.

- Kiær er ganske uvidende om mændenes vidnesbyrd, og derfor var af retten begærende de måtte tages i ed og forhøres, hvorefter dommeren erfarer, såvel også parterne, hvad deres udsigende efter stævнемålets indhold kan være.

- J. Larsen, efterdi mons. Kiær ved intet hvad vidnerne skal vidne om, måtte erindre dette: at de indstævnedede bønder ingenlunde kan være de, som på vinens godhed eller udygtighed kan skønne, helst det er enhver bekendt, at bønder sjældent eller aldrig drikker noget vin uden ved sakramentet, dog tillader Larsen gerne at først en af de fire fremstillede bliver antaget til at gøre sin ed, derefter Larsen reserverer at observere videre hvad bør.

- Hvorefter fremstod først Hans Andersen i Vig og blev taget i ed, og tilspurgte da Kiær vidnet, om det sidste søndag 21. eft. Trin. tillige med Hans Madsen i Hønsinge jo var skikket eller sendt af Vigs kirke samme dag før prædiken efter det var sammenringet, ned til (fol. 275) Madame Karen salig hr. Jørgen Steensen Holms sammesteds, på velærværdige hr. Svend Schive [hans vegne], om at hun ville skaffe vin op i kirken, såsom han ikke kunne holde gudstjeneste længere oppe? Vidnet svarede, at efter der var ringet sammen, dog førend tjenesten i kirken begyndte, blev vidnet sammen med Hans Madsen af Hønsinge hendsendt i Vigs by fra kirken til Madame Karen salig hr. Jørgen Holms, for at hilse hende fra præsten med begæring om hun ville være så god, at fly vin op i kirken, såsom han ikke længere kunne opholde med tjeneste. Dertil hun svarede, hun havde bud på Annebjerggård efter vin, såsom den hun havde havde en afsmag, og smagte af træet, og så snart hendes dreng kom fra gården skulle den blive leveret; han kunne kuns begynde tjenesten i Guds navn.

- Dernæst fremstod Hans Madsen i Hønsinge, og vidnede under ed ord til andet efter begge parters eksamen ligesom Hans Andersen i Vig har vidnet og udsagt.

- Endnu fremstod Erik Mortensen i Hønsinge og vidnede under ed, at omvundne tid var han tillige med Peder Madsen i Jyderup begæret af Albrect Chrystalsin i Vig, at prøve noget vin som stod i en botellie [flaske] i Vigs sakrasti, som Albert Chrystalsin stod med i hånden, og en aparte foruden, hvoraf de prøvede den ene, som han stod med i hånden, og

syntes vidnet ligesom Crystalsin sagde, at vinen smagte noget af træet. Videre hvordan samme vin så ud kan vidnet ej sige, såsom den blev skænket i et bøger af Albrevt Crystalsin. Ellers vidste vidnet ikke, enten den vin blev forbrugt på alteret eller ej, og dette skete at vinen blev prøvet under prædiken, medens præsten stod på prædikestolen, og Crystalsin begærte dette af vidnet udi hr. kommerceråd Svanes navn. Efter tjenesten var ude blev vidnet af præsten hr. Schive opkaldt til alteret, hvor han foreviste dem den vin som han var leveret til kommunionen, som han hældte i et glas først af en botellie et slags, som så klart ud, og [vidnet] det ikke smagte; dernæst et andet slags af en anden botellie, som så hvidblandet ud, og tykagtig, som vidnet ej heller smagte; og blev samme flasker med denne vin udi straks udi kirken forsejlet af herredsfogden og to segl blev der sat for til, som vidnet ikke rettere vidste end det var præstens og degnens. Vidnet svarede ellers på spørgsmål, at han ikke hørte, at hr. Schive sagde, at vinen smagte som der var most i, ej heller andre ord derom.

- I lige måde fremstod Peder Madsen i Jyderup, som vidnede under ed ord til andet ligesom Erik Mortensen før ham vidnet og på spørgsmål svaret haver.

- Jørgen Lauridsen (fol. 275b), for at forekomme alt videre vidtløftighed, ville herved på hr. Schives vegne allertjenstligt hos hr. kommerceråd Svane fornemme, om han ikke vil frafalde den imod hr. Schive gjorde beskyldning, for forøvede disorden i Vigs kirke, efterdi hr. Schive er forsikret ham ej sådant skal kunne over bevises? Hvorimod Hr. Schive vil frafalde alt den præntion han for sådanne beskyldninger kunne have, og derved alting ophæves, og herefter vil vente vinen at blive leveret forsvarligt? Hvorpå kommercerådens svar begæres.

- Hr. kommerceråd lod svare, at han søger sagen for at få sandhed derudi oplyst, og når sligt er sket, vil han på begørig tid og sted finde sig talt det som ret og billigt være kan, og begærte de andre vidner til forhør, og begærte Christen Jensen først at tages i ed, hvorpå han gjorde sin ed med oprakte fingre efter loven, og vidnede at omvundne søndag, som var den 21. trin., var vidnet til gudsbord i Vigs kirke, og sad ved den første dug, og blev betjent, og ved vidnet ikke noget at beskyldte vinen som ham blev meddelt, jo var god nok såvidt vidnet kunne skønne, såsom han ikke smager vin oftere end de går til gudsborg.

- Dernæst fremstod Christopher Hansen af Vig, som under ed vidnede ligesom forrige vidne.

- Endnu fremstod Lars Andersen af Rohede, som under ed vidnede ligesom forrige vidner. Ligeledes gælder Voldborg Jensdatter af Kjelstrup og Jens Lauridsen sammesteds.

- Og som de øvrige indstævnedes vidner ikke var mødt alle, så frafaldt hr. kommerceråd Schvane videre at føre dem i denne sag, og ellers var tingsvidne begærende beskrevet det snarest muligt være kan.

- Hr. Schive, som nu formoder at hr. kommerceråd ikke finder af de førte vidner nogen forseelse eller disorden af hr. Schive at være forøvet, ville nu vente enhver dette forekommer erfarer hr. Schives uskyldighed og hvor lidt han har behag udi en proces, skulle hr. kommerceråd Schvane ej bille antage det i dag af hr. Schive gjorde tilbud, da må hr. Schive erfare samme at blive ham i sin rette ["prioritet" overstreget] (upria...?).

- Dommeren konsenterede parternes begæring med tingsvidnes beskrivelse.

Udi efterfølgende sag betjente birkefogden Jesper Kjærulf selv retten igen.

Hvor da Sr. Herluf Kiær af Ulkerup, på amtsforvalter Jurgen Langdelts vegne, lod tillyse, at efter forrige birkefoged salig Claus Byssing skal endeligt skifte foretages førstkomende 12. december, og det i Sr. Svend Lefrings (el. Svend Afrings?) hus, til hvilken tid enhver som der noget har at forette ville sig til samme tid indfinde. F(...ng?) (fol. 276) de som har af den salig mands gods udi pant, at de med samme fremkommet, og dets værdi at lade efterse, og hvorudi det består, hvilket enhver tingmand ville bekendtgøre.

Efter anlovning fra for to uger siden var mødt, på Sr. rådmand Christensens vegne af Holbæk, L.H.B.(?) udi (Frid.?), her ved retten anhängiggjort og på Hølkerup bymænds vegne, contra K.M. skovrider Sr. Johan Klepping udi Ledstrup, og Bråde mænd, betræffende to ege der skal være hugget på Bråde bys grund, og i denne anledning fremstillede Byssing, alt i continuation af forhen ergangne stævнемål, to kaldsmænd, navnlig Bertel Jensen af Hølkerup og Lars Christensen af Bråde, der lovligt til i dag har indstævnet K.M. skovrider Sr. Johan Klepping, for vidner at anhøre, angående hvorledes og på hvad måde udpantningen hos Hølkerup mænd sket er, for de omtvistede ege. Så og er indstævnet til samme tid og sted Bråde bymænd at imodtage sag, bemeldte ege angående, som forommeldt, og ellers på spørgsmål at svare hvad de for retten kan blive tilspurgt om. Endelig er også indstævnet de forhen i sagen førte vidner, nemlig Peder Pedersen af Gjeldstrup og Hans Brun i Underud, om de noget imod de agtende vidner kan have at imodsige, som for retten godvilligt møder, som er efterskrevne, nemlig:

- HØLKERUP: Karen Madsdatter som er Niels Larsens hustru, Anders Pedersens hustru Sidse Olsdatter, Anders Jensens hustru Johanne Madsdatter, Ole Undersens hustru Karen Nielsdatter, Niels Hansens hustru Kirsten Nielsdatter, Jens Andersens fader Anders Jensen, Jens Larsens hustru Bodil Nielsdatter, Ole Nielsens hustru Kirsten Andersdatter, Mogens Nielsens fader Niels Hansen og Peder Skånings hustru Lucia Jensdatter.

- Efter afhjemlede varsel begærede Byssing de tilstedeværende vidner at blive taget i ed, hvad de derom denne sag kan være bevidste at give forklaring om, hvorefter fremstod Niels Larsens hustru Karen Madsdatter og gjorde sin ed med oprakte fingre efter loven, og vidnede at nu sidseafvigte forår var skovrideren Sr. Klepping hos hende og pantede for skovhug, nemlig for to ege som skovrideren sagde til hende, men hvor meget enten for 3, 3½ eller 4 mk. kan hun ikke erindre, men ikke var hjemme da udpantningen skete, men siden hun hjemkom bar hun en naver op, i stedet for den hammel som var udpantet. Videre vidste hun ikke at forklare.

- Sidse Olsdatter mødte og vidnede under ed, at foromvundne tid var skovrideren der og pantede for to ege, som i deres vange på Bråde grund var hugget, og tog en tørvespade i pant for 4 mk., og om de den ville løse, da skulle (fol. 276b) de få den for 3½ mk., som vidnets mand [Anders Pedersen] derefter løste for 3½ mk. På Byssings spørgsmål svarede vidnet, at herredsfogden ikke var med da de blev pantet.

- Johanne Madsdatter vidnede under ed, at foromvundne tid udpantede skovrideren en messingkedel for en daler, og siden løste den igen for 3½ mk.

- På skovrider Sr. Johan Kleppings vegne mødte Herluf Kiær af Ulkerup og erklærede endnu som tilforn, at hvad udpantning som er gjort hos Hølkerups mænd, tillige med Brådes, er sket af ham efter en sessions tilsendte resolution for to ege, som bekøber pro persona 3 mk. 8 sk., og hvilke som har løst deres pant har ej betalt mere; hvem som ej har villet

løse deres pant efter forelagte tid, efter en kgl. befaling som forhen i denne sag er produceret, da er samme efter foregående tillysning auktioneret på Dragsholms birketing, hvoraf kan erfares, at skovrideren ikke har forurettet nogen af dem.

- Byssing fandt sig anlediget at tilspørge Sr. Kiær på skovriderens vegne, om han ikke er bevidst, at hvad udpantet gods hos Hølkerup mænd er sket, ikke blev pantet for 1 daler, som ikke er blevet løst, men er kommet til auktion. Kiær henviste Sr. Byssing til protokollen, hvoraf kan fornemmes dettes rigtighed efter forhen tilførte. Byssing refererede sig til sit forrige, og begærede de øvrige vidner til forhør.

- Hvorefter fremstod Karen Nielsdatter, og vidnede under ed, at foromvundne tid gjorde skovrideren udpantning hos dem for en daler, men ville de løse det, skulle de kun give 3 mk. 8 sk., hvilket ej skete, og bestod pantet i en brændeøkse og en naver.

- Nok fremstod Kirsten Nielsdatter, og vidnede under ed, at foromvundne tid pantede skovrideren dem for en daler, og derfor tog to økser, hvilke de siden løste for 3½ mk.

- Bodil Nielsdatter vidnede under ed, at omvundne tid er de blevet pantet for en daler, som de igen har løst for 3½ mk., og bestod pantet af en messingkedel.

- Kirsten Andersdatter vidnede under ed, at omvundne tid pantede skovrideren dem for en tængsel(?) og et naver, som de siden løste med 3½ mk.

- Lucie Jensdatter vidnede under ed, at omvundne tid udpantede skovrideren dem fra en messingkedel, og derhos sagde, at ville de løse den, skulle de [...] den, men ej nævnte hvor meget den skulle koste.

- Endnu fremstod Niels Hansen og vidnede under ed, at omvundne tid kom skovrideren ind til ham, og (fol. 277) ville pante for skovhug, da flyede vidnet ham en kobberkedel, som han igen har indløst siden med 3½ mk., og kedlen var vidnets, såsom faderen og sønnen holder gård sammen.

- Anders Jensen vidnede, at omvundne tid udpantede skovrideren fra ham en håndpande, som han siden har løst for 3½ mk.

- Sr. Kiær, på Byssings spørgsmål, tilstod at herredsfogden var ikke med, da omvundne pantning skete. Endelig tilspurgte Byssing samtlige Bråde bymænd, om de med uskadt samvittighed kan nægte, jo de omtvistede ege, som Hølkerup mænd er blevet pantet for, er hugget på deres bys grund?

- Bråde bymænd svarede, at de er hugget på deres grund, som de er siden blevet forevist, og skal være de samme som er indført af skovmændene i tingsvidnet, hvorefter de samtlige er dømt. På Byssings spørgsmål svarede Bråde mænd, at det er de selv samme ege, som Hølkerups mænd tillige med dem er blevet pantet for, og er hugget på Bråde bys grund, som er vang tillige med Hølkerups.

- Efter hvad i dag, såvelsom for to uger siden, passeret er, begærede Byssing beskrevet til hans principals nærmere efterretning, og i så måde begærede anstand i sagen til om tre uger, som retten konsenterede.

- På skovriderens side reserverede Kiær hvad kan være fornødent at påtale til bemeldte tid.

På Dragsholms herskabs vegne mødte ridefogden Ove Christensen ved Peder Engel, som fremstillede to kaldsmænd Hans Nielsen af Holmstrup og Ole Nielsen af Brokøb, som hjemlede ved ed efter loven lovligt til i dag med to ugers mundtlig kald og varsel at have hidstævnet Mikkjel Jensen, gårdmand udi Sørninge, til vidner at anhøre, på spørgsmål at svare, angående en eg, som han udi Dragsholms tilliggende skove på Brokøbs mark skal have omsavet og bortført næstafvigte 27. oktober mellem den 26. og 27. om natten, hvorom et lovskikket tingsvidne agtes at erhverves.

- I lige måde afhjemlede samme kaldsmænd (fol. 277b) med lige varsel til i dag at have hidstævnet Ingvor Pedersen af Holmstrup, samt Lars Christensen, Svend Jonsen (el. Svend Joensen) og Mads Rasmussen af Brokøb, enhver deres sandheds vidne i sagen at aflægge.

- Og da efter stævneålets afhjemling fremstod på Peder Engels begæring Lars Christensen af Brokøb, som vidnede under ed og forklarede, at det var ham i al sandhed bevidst, at for omtrent fire uger siden kom vidnet gående om natten ved klokken 2 slet udi Brokøbs skov, og der hørte nogle folk savede et træ, men vidnet lagde sig ved et træ for at høre hvad videre antog dermed blev gjort, til han fornam de samme træ ville læsse på vognen, gik vidnet derfra til Holmstrup for at indhente assistance af Engvold Pedersen [Ingvor Pedersen], såsom han ene ikke turde gå til dem, og da vidnet tilligemed Engvor Pedersen kom derud igen var træet bortført, som havde været en eg, hvor da stubben stod nyligt afsavet, hvilket var samme morgen i dagningen, som han tilforn var hos dem om natten, og da træet var bortført, som var rodkløvet, fulgte vidnet tilligemed Engvor Pedersen vognsporet fra stubben og ind i Mikkell Jensens gård i Sørninge, men som der var sat på porten bankede de, hvor da bemeldte Mikkell Jensen kom og lukkede op, og derefter i gården forefandt liggende det bortførte egekævle, hvorved stod en karl, og lå derhos en sav. Derpå spurgte vidnet Mikkell Jensen hvor han var kommet til det træ, derpå sagde først Mikkell Jensen at han havde fået det af sin ridefoged, men siden bad han Engvor Pedersen at han ej ville tale derom og lade alting fare, og lovede ham noget derfor. Ellers forklarede vidnet, at de benævnte kævler, som lå i Mikkell Jensens gård, passede ved eftermåling lige med stubben på Brokøbs mark, hvor det var afsavet.

- På den indstævnede Mikkell Jensens vegne var mødt ridefogden fra Frydendal monsr. Jørgen Mønster ("Jürgen Mönster"), og tilspurgte vidnet om han ikke var bevidst hvad dag at han tillige med Engvor Pedersen var udi Mikkell Jensens gård for at eftermåle den omtvistede krueg(?) eller rodkævle, hvorpå vidnet svarede, at han vidste det ikke. For det andet spurgte Mønster om vidnet ikke havde set andre vognflod på vegen eller på Sørninge gade, hvorved der kunne tages fejl at ikke det så lige kunne gå fra stubben og ind i Mikkell Jensens gård? Vidnet svarede ja, det var kendeligt, såsom jorden var blød, og ingen andre vogne nyligt der var kørt. For det tredje tilspurgte Mønster vidnet om han med en uskadt samvittighed kan vidne, at det stykke egetræ som fandtes i Mikkell Jensens gård (fol. 278) efter hans udsigende var det samme som af den stub på Brokøbs mark var afsavet? Vidnet svarede ja.

- Dernæst fremstod Engvor Pedersen, som ved lige svorne ed efter loven vidnede, at imellem den 26. og 27. oktober om natten kom Lars Christensen af Brokøb til ham og bad, om han ville følges med ned på Brokøbs mark, siden der var nogle som afsavede træ, hvorpå vidnet da straks fulgtes med ned på Brokøbs mark, og da forefandt alting, så vel ved stubben som i Sørninge, lige ord til andet som forrige vidne Lars Christensen vidnet og forklaret haver, med tillæg, at da vidnet kom i Mikkell Jensens gård tilbød Mikkell Jensen vidnet to skæpper rug hvis han ville tie stille med hans forseelse, og ydermere forklarede, at tvende mænd af Brokøb, Mads Rasmussen og Svend Joensen, som efter vidnets forlangende var til stede at eftermåle den omvundne egeknup, sagde de ville hjemle ham træet til, efter alle omstændigheder. På Mønsters spørgsmål svarede vidnet ord til andet ligesom forrige vidne, undtagen han kunne erindre sig, at det skete imellem den 26. og 27. oktober næstafvigte om natten.

- Endnu fremstod Mads Rasmussen og Svend Jonesen af Brokøb, som gjorde deres ed med oprakte fingre og vidnede, at for omtrent fire el. 5 uger siden kom Engvor Pedersen af Holmstrup til dem, som da efter begæring

straks fulgte ham til Mikkell Jensen i Sørninge, i hvis gård de forefandt et egekævle nyligt afsavet, hvilke de efter begæring eftermålte og da fra samme gård fulgte et nyt vognspor ud på Brokøbs mark, hvor stubben var, som samme egekævle som lå i benævnte Mikkell Jensens gård var afsavet.
- Hvorefter Peder Engel på hvad i sagen var passeret begærte tingsvidne beskrevet, som af retten blev konsenteret.

6. december 1726 (fol. 278)

Stokkemænd: som sidste to uger.

Forkyndet K.M. plakat angående forbud på de reducerede 12-skillingsstykker ikke enten til lands eller vands udenrigs, ja end ikke til fyrstendømme og grevskaberne, må udføres, undtagen til deres rejsers befordringskab, som dog ikke må overgå 20 rdl., med videre forordnings indhold, af dato Frederiksberg den 23. november 1726.

Dernæst blev afsagt dom imellem provsten hr. magister Just From i Holmstrup contra en del udeblevne husmænd i Holmstrup sogn for høstdage, og lyder som herefter på fol. ___ skal følge.

I lige måde skulle i dag have været afsagt dom over en del besovede kvindfolk, som for fire uger siden blev optaget til doms, men som dommeren formedelst beviselige forretningers skyld ikke samme til i dat har kunnet præstere, såvel og at han om sagen er uvidende, i det han ikke selv i sagen har betjent retten, så blev resolveret, at dom i samme sag skal blive afsagt om to uger.

13. december 1726 (fol. 278b)

I birkefoged Jesper Kiærulfs forfald betjente by- og birkeskriver Johan Wilhelm Michelsen retten som dommer, og Anders Andersen af Fårevejle i Johans sted som skriver.

Stokkemænd: som sidste tre uger.

Forkyndet hvad på landstignet den 4. december er passeret; landstinget foretages igen den 8. januar.

K.M. skovrider Sr. Johan Klipping af Ledstrup mødte for retten og begærede at måtte blive udmeldt fire uvildige mænd, som kan syne og besigtige K.M. skove her i Odsherred beliggende, og således deres forretning at fuldbringe, som de ved ed indentings kan bekræfte, hvilken hr. skovriderens begæring af retten blev konsenteret; og til samme forretning blev udmældt efterskrevne: Odby sogn: Yderby: Ole Hansen og Hans Mikkelsen; Rørvig sogn og by: Rasmus Andersen og Ole Andersen; hvilke fire mænd af retten blev anbefalet at møde i Odstrup by i Grevinge sogn hos skovfogden Hans Hansen førstkommande mandag den 16. december og således udi skovriderens og skovfogdernes overværelse deres forretning begynde og fuldbyrdige, som de ved ed ingentingens førstkommande fredag den 20. december vil bekræfte, og skal dem behørig takst blive meddelt, som formanden Ole Hansen kan affordre på søndag udi Nykøbing hos by- og birkeskriveren.

Sr. Stephen Clausen lod tillyse, at skifte er berammet at holdes i Rode efter salig Erik Jensen førstkomende 24. december, til hvilken tid debitor og kreditorerne sig kan vide at indfinde.

Niels Larsen udi Ebbelykke fremstod for retten og producerede en afkaldskvittering udgivet af Niels Olsen i Nakke, angående hans hustrus tilfaldende arv efter hendes salig moder Anne Nielsdatter, som var Niels Larsens forrige hustru i Ebbelykke, med videre afkaldets formelding, som for retten blev læst, påskrevet og i protokollen indført, hvilket er af dato 15. april 1718.

- I lige måde af bemeldte Niels Olsen blev fremlagt endnu en afkaldskvittering udgivet af Falkor Nielsen, boende i København, for hans tilfaldende arvepart efter bemeldte hans salig moder, som var Niels Larsens hustru, med videre afkaldets formelding, dateret 10. og 12. oktober 1726, som for retten blev læst, påskrevet og i protokollen blev indført.

- Dernæst fremstod Lars Jensen af Ebbelykke og producerede i retten en afkaldskvittering udgivet af Peder Jensen, Peder Madsen, Jacob Nielsen og Hans Larsen for deres tilfaldende fædrene arv efter salig Jens Jensen udi Ebbelykke, med videre afkaldets formelding, som af retten blev læst, påskrevet og udi protokollen skal blive indført, hvilket er af dato 13. november 1726.

- Ellers angav Lars Jensen at udi afkaldet skal være forglemt at tilføre Anders Jensens arvepart i Højby, som udi skifteregisteret findes, og dog er fornøjet for sin andel tillige med de andre indførte, efter afkaldets formelding, indført på fol. 352.

Velærværdige hr. Hans Schanche i Fårevejle lader lyse efter en egebrun vallak i 6. år, som har mistet det højre øje. I lige måde efter tre hestepolge i andet år, de to er brune og den tredje sort med en stribe i panden.

[Hans] Byssing af Nykøbing var mødt for retten på ædle hr. rådmann C. Christensens vegne af Holbæk udi den sag som Byssing på Hølkerup bymænds vegne sidste 29. november her ved retten har (fol. 279) anhängiggjort, contra K.M. skovrider Sr. Johan Klipping i Ledstrup og Bråde mænd, og alt til yderligere bevis i sagen begære Byssing beskrevet hvad som er passeret og såvidt findes her i tingprotokollen indført den 26. november 1723, bemeldte omtvistede to ege angående, alt til brug og betjening i denne sag på Hølkerup bymænds vegne, og som Byssing er i mening at det er en sag, som angår Hølkerups mænds formue, altså menes det er K.M. sag, som bør i retten passere uden rettens salær, hvilket Byssing vil indstille til rettens påkendelse.

- Den i dag værende ret kunne ikke på det urigtige indførte nå at resolve, men henstillede det til dommeren som forhen sagen har betjent.

20. december 1726 (fol. 279)

Stokkemænd: kun 7 mænd, nemlig Anders Andersen i Fårevejle, Hans Jensen i Eskildstrup, Jens Pedersen i Holmstrup, Isak Jørgensen i Atterup, Niels Christensen i Høve, Peder Andersen i Glostrup og Jacob Pedersen i Vig.

Efter anlovning blev afsagt dom imellem Sr. Herluf Kiær i Ulkerup på krigsråd Langfeldts vegne, contra en del de indstævnedes for lejermåls bøder, som lyder således som herefter på fol. ___ findes.

- Sr. Herluf Kiær mødte og begærede dommen beskrevet med fordreiligste.

Ole Christensen af Hørve var mødt ved fuldmægtig Anders Pedersen af Nørre Eskildstrup, som beviste med kaldsmænd Jaob Nelausen og Lars Andersen, begge af Hørve, som hjemlede ved ed efter loven, med lovlig en uges varsel til i dag, efter en skriftlig kaldseddel dateret Nørre Eskildstrup den 6. december sidstafvigte, at have indstævnet Maren Eriksdatter af Hørve imod breve og dokumenter samt Ole Christensens benægtelsesed efter loven, og den vellovlige landstingsdom, at anhøre, spørgsmål at tilsvare, og dom at lide, for hendes usandfærdige beskyldning imod bemeldte Ole Christensen, med videre kaldsedlens indhold.

- Bemeldte kaldsmænd hjemlede også at have ankyndet dette varsel for ridefogden monsr. Ove Christensen på Dragsholm, det agtende at anhøre, om han der imod noget behager at lade svare, med videre efter bemeldte kaldseddels indhold, som han begærede læst, påskrevet og i akten ord til andet indført.

- Derpå irettelagde Anders Pedersen den vellovlige Sjællandsfars landstingsdom dateret den 9. oktober sideleden, som han begærede læst, påskrevet og domsslutningen i akten tilført.

- Derefter fremstod Ole Christensen for retten, og erbød at gøre sin ed efter loven og den vellovlige ergangne landstingsdom, udi Maren Eriksdatters overværelse, som her for retten er til stede, det han formoder retten ham konsenterer.

- Retten tillod Ole Christensen at gøre sin benægtelsesed, efter at eden af lovbogen med sin formaning af dommeren var oplæst, med oprakte fingre, og svor at han ikke i Pinseugen før eller siden har haft legemlig omgængelse med Maren Eriksdatter, eller har haft kød i kød hos hende, ikke heller er hendes barnefader til det i utugt af hende avlede barn.

- Anders Pedersen ville derpå forestille retten, at efterdi Ole Christensen nu har aflagt sin ed, at han ikke er Maren Eriksdatters barnefader, som hun dog så ublu har (fol. 279b) beskyldt ham for, så er dermed bevist, at sådan hendes beskyldning, for præsten for en ganske menighed, ja for under- og overretten, er og har været aldeles usandfærdig, hvormed hun ikke alene har påført ham den vidtløftige sagsbekostning, men endog noget utåleligt beskæmmet ham i sit ægteskab.

- Thi sættes udi rette, at Maren Eriksdatter bør lide efter lovens 6. bogs 13. og 21. kapitler for samme hendes urigtige og ubeviselige beskyldning, såvelsom og at erstatte Ole Christensen denne proces' bekostning med 16 rdl., hvorefter han indlod sagen under dom.

- Herluf Kiær af Ulkerup, på Maren Eriksdatters vegne, svarede og lod tilføre hendes udsigende her for retten, nemlig at hun ikke ved af anden barnefader at sige end Ole Christensen, som nu har aflagt sin ed her for retten. Derfor, ihvorvel hjemtingsakten udviser hans egen tilståelse derom, altså kunne Maren Eriksdatter ikke anderledes bekende eller udlægge nogen barnefader, videre end sket er, såsom hun ikke ved af anden mand at sige, hvorved hendes barn er avlet; påstår derfor for Sr. A. Pedersens irettesætteles at blive frifundet, og hun i den (stund?) at tillægges noget for omkostning og hendes barns underholdning, hvilket alt indlades under dommerens gunstige betænkning og kendelse.

- Anders Pedersen, imod Sr. Kiærs tilførte, kortelig replicerede, at retten og enhver retsindig vel ser hvor vidt Maren Eriksdatters usandfærdige udsigende kan anses, og som hun af begyndelsen ubluelig og usandfærdigt har beskyldt Ole Christensen, så skulle hun endnu gerne ville besmykke sin sag, om det kunne gå hende o, men som Ole Christensen nu sagen på sin side klarligt har bevist, at han har ret med at fare, og Maren Eriksdatter derimod er over bevist usandfærdigt at have beskyldt

ham, så tilholdt Anders Pedersen i alle måder sin gjorte irettesættelse og begærede som meldt en lovmæssig dom.

- Dommeren optog sagen til doms afsigelse om 6 uger.

På vegne af hr. rådmand Christensen af Holbæk mødte H. Byssing af Nykøbing, og udi den sag på Hølkerups mænds vegne contra K.M. skovrider Sr. Klepping i Ledstrup og Bråde mænd, begærede Byssing sagens anstand til første søgne ting efter julehelligt, da sagen til den tid såvidt muligt er til doms skal blive udageret, hvorpå begæres rettens assistance.

- Herluf Kiær, på skovriderens vegne, mødte og tog sig forbeholden alt hvad på skovriderens vegne kan have, såsom endnu ikke kan vides til hvad ende denne sag procekeres.

- Den begærede anstand af Sr. Byssing blev konsenteret.

De fire mænd, som efter skovriderens begæring sidste uge blev udmeldt, nemlig på Hans Mikkelsesns vegne som formand på Odden hans søn Niels Hansen, Ole Hansen sammesteds, og på Rasmus Andersens vegne af Rørvig Bertel Nielsen i Hølkerup, samt Ole Andersen i Rørvig, for retten mødte og først irettelagde deres af retten meddelte takst af 13. december sidstleden, dernæst deres skriftlige afsigt, (fol. 280) som de ved ed bekræftede således at have forrettet som de bedst har kunnet skønne, hvilken deres afsigt og takst blev læst og påskrevet og i akten skal blive tilført, hvorefter skovrideren begærede tingsvidne beskrevet, som retten konsenterede.

Peder Andersen, sognefoged af Siddinge, mødte i dag 3. tingdag, at han har ladet oplyse en ravnsort kviekalv, omtrent [et] år gammel, med nogle brune går ud af ryggen, mærket ganske stumpøret og ej videre.

Madame Karen, salig hr. Jørgen Holms i Vig, lader lyse efter en blakhjelmet studling i 3. år, mærket stumpøret og en skure under inden i det højre øre, klippet på den venstre side med H.J. som hende er frakommen.

Hr. Jacob Hyphoff i Nykøbing lyser efter to sorthjelmede fjorkalve, stumpørede.

Sr. Hans Birch i Nykøbing lyser efter en blakdraget kvie i 3. år, stumpøret, og en skure i det højre øre; ligeledes lyste efter 6 stykker hvide får og en sort vædder med lige mærke.

Sr. Jørgen Rasmussen i Nykøbing lyser efter tre hvide får, det venstre øre af og en burre deri, og en rist i det højre øre; 4 stk. lam, en rist oven i det højre øre og en ditto nede i det venstre.

Sr. Løjtnant Suchou i Højby lyser efter en sorthjelmet studling i 2. år, er manket, og venstre øre af.

Jens Pedersen i Nakke lyser efter en ravnsort studling i 2. år, en rist i det venstre øre og to skår bag i det højre.

Hans Nielsen i Stårup lader oplyse en brunhjelmet studekalv, intet mærke, men stumprummet, vurderet af Peder Andersen og Hans Trolle i Stårup for 3 mk.

Thomas Danielsen i Rørvig lyser efter en sortgrimet fjorstudekalv, det venstre øre af og en rist i stumpen og to rister i det højre øre.

Jens Pedersen i Veddinge lyser efter en sorthjelmet kviekalv, det højre øre af og to rister i det venstre.

Lars Jensen i Brøndt lader oplyse et hvidt gimme(?)lam, det højre øre af og en rist i stumpen.

Jacob Pedersen i Vig lader oplyse en hvid finsk vædder, hornet, mærket med en aksel ovenpå det venstre øre og et skår underneden i det samme og to skår underneden i det højre øre.